

V tržaškem kopališču Ausonia s pisateljem Pinom Roveredom obeležili svetovni dan boja proti aidsu

Primorski dnevnik

Sezona lova na poslanca je odprta

DUŠAN UDÖVIČ

Ni jih malo, ki se upravičeno sprašujejo, kaj je bilo treba poslancem teden dni »dopusta«, v času, ko se parlament običajno ukvarja z intenzivnim sprejemanjem vseh mogočih ukrepov, ki so vezani na zaključek leta. Še bolj čudno izpade takšen »time out«, ki si ga je izgovorila desnica, v trenutku, ko je vsa Italija na nogah. Sindikati, delavci, dijaki, študenti, včeraj so pred parlamentom prvič skupaj protestirali gradbeni podjetniki in delavci, oboji še prej kot krize sektorja žrtve arbitrarnega dodeljevanja gradbenih del.

V torek, 14. decembra, bo za Berlusconijevu vlado trenutek resnice in lahko si je predstavljati, da dotlej nihče ne bo držal križem rok. Cavaliere bo poskušal na vsak način pregrupirati svoje vrste in se izogniti nezaupnici. Lahko je predvidevati neskončna pogajanja, najbolj intenzivno pa bo v prihodnjem tednu cvetel trg poslancev, ki je vsem pred očmi že par tednov. Treba je samo malo dobre volje in pravšnjega mazila, da se predsednik vlade obdrži v sedlu. Predvsem je treba prepričljivih argumentov. Vsaka poslanska »duša« je vredna najmanj petsto tisoč evrov. Gre skoraj za nekakšen uraden podatek, o katerem čivljajo že vracbi na strehi. A mnogi poslanci so ob tem posebno občutljivi tudi na dejstvo, da po novem za svoj mandat ne bodo prejeli pokojnine, če zakonodajna doba ne pride redno do zaključka.

Marsikaj bomo videli in slišali v tem tednu, veliko dima in bolj ali manj smrdljivih bombic. A večji del »političnih pogajanj« bo opravljen pod mizo, v stilu krajivih kupčij. Sezona lova na poslanca je odprta.

LJUBLJANA - Slovenski knjižni sejem Jutri predstavitev slovenskih založb v Italiji

LJUBLJANA - V Cankarjevem domu je včeraj za širšo javnost vratila odprt 26. slovenski knjižni sejem. Sejem bo do 5. decembra gostil več kot 100 založb. Obiskovalci sejma se bodo lahko seznanili s številnimi knjižnimi novostmi ter se udeležili več kot 120 različnih dogodkov, ki so vsaj posredno povezani s knjigo. Sejem se je sicer uradno začel že v torek zvečer, ko so na odprtju podelili nagrade. Schwentnerjevo nagrado za živiljenjsko delo je prejela založnica Neda Pagon. Lado Kralj je z novelistično zbirko Kosec kose brusil prepirčal kot avtor najboljšega

Na 14. strani

ITALIJA - V pričakovanju glasovanja o nezaupnici vladi

Poslanska zbornica do 14. decembra zaprta

Sredinci UDC bodo vložili svoj predlog nezaupnice

TRST - Pobuda Pokrajine Trst in Deželnega šolskega urada za FJK

Informacija več o višjih šolah

Predstavitev ponudbe višjih srednjih šol in raziskave o dejavnih vpliva na izbiro šole

TRST - Jaz vem kaj več o tem: tako se je glasil naslov informativnega srečanja za usmeritev pri izbiri šolanja po tretjem razredu niže srednje šole, ki ga je včeraj popoldne na Pomorski postaji v Trstu priredila Pokrajina Trst v sode-

lovanju z Deželnim šolskim uradom za Furlanijo-Julijsko krajino in deželno upravo FJK. Poleg predstavitev višešolske ponudbe na Tržaškem (pri tem so so delovale tudi slovenske šole) je bil govor o raziskavi o dejavnih vpliva na izbiro

više srednje šole, iz katere med drugim izhaja, da družbeno okolje še vedno močno vpliva, da so dijaki premalo informirani in da skoraj četrtinu prvošolcev ni zadovoljnih z opravljenim izbirom.

Na 7. strani

RIM - Poslanska zbornica bo prihodnji teden praktično zaprta. Tako je sklenila konferenca načelnikov skupin na zahodno Ljudstvo svobode, Severne lige ter Prihodnosti in svobode za Italijo (FLI), po oceni katerih naj bi bilo parlamentarno delovanje nesmiselno, dokler ne bo jasno, ali bo vlada prestala glasovanje o nezaupnici.

Medtem so sredinci UDC včeraj napovedali, da bodo vložili svoj predlog nezaupnice vladi. Zelo verjetno bo to stališče sprejet ves snujoči se sredinski tabor, vključno finijevci, ki se vse bolj opredeljujejo za oblikovanje prehodne vlade brez Berlusconija.

Na 5. strani

V Avianu spet preprečili nesrečo

Na 2. strani

Križa tudi letos klesti praznično porabo

Na 4. strani

Fernetiči: BMW v karabinjerje

Na 9. strani

Rojstvo v Gorici omogoča prihranek

Na 16. strani

Prihodnost nekdanje bolnišnice pišejo mladi

Na 16. strani

Disleksija in motnje pri otrokovem dojemanju

Na 18. strani

TRST - Študija o učinku žaveljskega uplinjevalnika na morsko okolje

Skupina znanstvenikov svari pred sterilizacijo Miljskega zaliva

TRST - Delovanje načrtovanega uplinjevalnika družbe Gas Natural pri Žavljah, ki predvideva koriščenje morske vode, bi privedlo do dejanske popolne sterilizacije voda v Miljskem zalivu, izumrtja večine živih bitij in nastanka strupenih reakcij v tistem predelu morja, povzročilo pa bi tudi večmilijonsko gospodarsko škodo zlasti ribiškim in turističnim dejavnostim. Tako meni skupina znanstvenikov tehničnega omizja o uplinjevalnikih v okviru krajevnega sindikata gasilcev Uil VVF, ki so pripravili študijo o vplivu delovanja obrata na morsko okolje, katero so predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci v Trstu.

Na 6. strani

Openski tramvaj včeraj iztiril

01202

666007
977124

ČETRTEK, 2. DECEMBRA 2010

št. 285 (19.992) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v nas Zatrz nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLACANA V GOTOVINI

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

SLOVENIJA - Slovenski premier poudaril, da Slovenija nima servilne politike

Pahor ponovno zavrnil očitke iz depeše, ki jo je razkril WikiLeaks

Njegove trditve sta potrdila tudi ameriški veleposlanik Mussomeli in zunanj minister Žbogar

LJUBLJANA - Slovenski premier Borut Pahor je včeraj znova zavrnil očitke ob depeši, ki jo je razkril WikiLeaks in po kateri naj bi v zameno za srečanje s predsednikom ZDA Barackom Obama ponujal sprejetje zapornika iz Guantana- ma. Kot je zatrdil, Slovenija nima servilne zunanje politike. Pahorju v bran so stopeili tudi na veleposlaništvo ZDA in na zunanjem ministrstvu.

Kot je na novinarski konferenci pojasnil Pahor, ima Slovenija zunano politiko, ki jo kot članica EU in zveze Nato usklajuje s partnerji in zavezniki, vendar nikoli ne deluje servilno "niti do partnerjev in zaveznikov niti do tistih, ki to niso". Kot je zatrdil, Slovenija pove svoje mnenje, tudi ko je drugačno, zaradi česar jo države cenijo. Ponovil je, da ni nikoli ne bo povezoval morebitne odločitve Slovenije, da sprejme enega od zapornikov iz Guantana- ma, s srečanjem z Obama v Beli hiši. "Bilo bi me sram, če bi komurkoli jaz ali moji sodelavci rekli, da bomo sprejeli enega od zapornikov, če nas bodo sprejeli v Belo hišo," je dejal.

Da njegove trditve držijo, bodo po Pahorjevih besedah pokazale številne razprave v državnem zboru in drugod. Spominil pa je tudi, da je že veskozi izražal željo, da bi Slovenija sprejela enega od zapornikov iz Guantana- ma - pod predpostavko, da za to obstajajo pravna podlaga in ustrezna varnostna zagotovila.

Nedavno razkrita depeša tudi navaja, da je Pahor v pogovoru z vršilcem dolžnosti ameriškega veleposlanika v Ljubljani Bradleyjem Fredenom konec lanskega leta podprt sodelovanje ameriškega podjetja Westinghouse pri načrtovani gradnji drugega bloka jedrske elektrarne v Krškem. Premier je glede tega prepričan, da ni prekoračil pooblastil ali zakonov. Na vprašanje, zakaj je on kot premier iskal kontakt z odpornikom poslov in hodil na ameriško veleposlaništvo, je Pahor odgovoril, da ni obiskal le veleposlaništva ZDA, temveč tudi druga veleposlaništva.

Kmalu po Pahorjevi novinarski konferenci se je oglasil ameriški veleposlanik v Sloveniji Joseph Mussomeli in tudi on ponovil, da glede morebitnega sodelovanja Slovenije in ZDA pri sprejemanju zapornikov iz Guantana- ma ni bilo "nobenega povezovanja, nobenega kupčevanja in nobenega quid pro quo".

V bran premieru je stopil tudi zunanj minister Samuel Žbogar, ki se ne strinja z ocenami, da je bil Pahorjev pogovor na ameriškem veleposlaništvu neprimeren. Kot je namreč poudaril, pri pogovoru ni šlo za izsiljevanje ali pogojevanje. (STA)

TELEVIZIJA - V Sloveniji včeraj izklopili analogni signal

Prehod v digitalno prizemno oddajanje minil brez večjih težav

LJUBLJANA - Televizijske hiše v Sloveniji so včeraj ob 3. uri zjutraj izklopile analogni signal in prešle na oddajanje v digitalni tehniki. Zaradi izklopa se je povečalo število klicev na temu namenjen klicni center, predvsem zaradi motenj pri sprejemu signala, a več jih težav zaenkrat ni.

Brezplačni klicni center 080 22 22, ki deluje na agenciji za pošto in elektronske komunikacije, je od 9. ure do 17. ure prejel že okrog 2400 klicev. V ponedeljek so jih denimo v celiem dnevu približno 1270, v torek pa 1410.

Največ klicev se vrti okrog težav pri sprejemu signala, torej tistih, ki so ustrezno opremljeni, a so danes kljub temu naleteli na določene težave. Kot je za STA pojasnil direktor enote Oddajnik in zveze pri RTV Slovenija Miran Dolenc, se v večini primerov nato izkaže, da težava tiče v antenah uporabnikov in njena odprava ni zahtevna.

Digitalni prehod zadeva le tista gospodinjstva, ki televizijske programe sprejemajo prek sobne ali strešne antene. Takšnih je okrog 200.000 oziroma tretjina vseh. Ne zadeva pa gospodinjstev, ki imajo kabelsko, satelitsko ali internetno televizijo. Če bi bilo na prehod nepripravljenih samo 10 odstotkov oziroma 20.000 gospodinjstev, bi bili v primerjavi z drugimi evropskimi državami vzorni, vendar pa je bil delež nepripravljenih večji, je pojasnil Dolenc, ki ocenjuje, da na digitalni prehod verjetno ni pripravljenih od 30.000 do 50.000 gospodinjstev. Če bodo še naprej želela sprejemati programe prek antene, bodo morala kupiti ustrezen televizor ali pretvornik.

Več informacij in nasvetov v zvezi z digitalnim prehodom je na voljo med drugim na brezplačnem klicnem centru 080 22 22 ter na spletnih straneh <http://dvb-tapek.si>, <http://www.digitv.si/>, <http://www.mvzt.gov.si/> in <http://www.zps.si/tehnologija/digitalnatv/>. (STA)

ŽIVILA - Pomembna obletnica

Ekstra deviško oljčno olje slavi abrahama

Danes se bo v Milenu sešel ves italijanski oljkarski svet - Prisoten tudi naš teritorij s koledarjem "Pod oljkami v Bregu 2011"

Ekstra deviško oljčno olje iz Brega je vrhunske kakovosti

ARHIV

TRST - Italijanski parlament je 13. novembra 1960 izglasoval zakon št. 1407, s katerim je uvedel tržno kategorijo "olio extra vergine di oliva" – ekstra deviško oljčno olje. Novost je sprožila burne polemike in nove bitke v obrambu pristnosti olja, ki so ga italijanski kmetje pridobivali iz svojih oljk. Uvedba novega proizvoda je spremnila podobo italijanskega oljčnega olja, ki je iz leta v leto začelo obračati nase vedno več pozornosti in se ta pozornost stopnjuje še danes. Skrb za kakovostno ekstra deviško oljčno olje je pravzaprav danes v središču pozornosti in tako visoke kvalitete, s katero se to olje lahko ponuja danes, v preteklosti ni še nikoli doseglo.

Ekstra deviško oljčno olje praznjuje letos – oz. je praznovalo preteklega 13. novembra – 50. obletnico. Datum bi šel neopazno mimo, če ne bi nanj opozoril veliki strokovnjak na tem področju, oleolog dr. Luigi Caricato – nam dobro znani izvedenec na oljkarstvu in oljčnem področju, saj je že velikokrat predaval v Dolini in Trstu.

Dr. Caricato je za danes »sklical« v Milan vse najvidnejše osebnosti, ki se v Italiji ukvarjajo z ekstra deviškim oljčnim oljem na področju proizvodnje, promocije, gostinstva, znanstveno-raziskovalnega dela, pokušne, publicistike in kulinarike in še kaj. V hotelu Westin Palace se bo ves dan odvijala velika manifestacija pod gesлом "1960-2010. Buon compleanno extra vergine. Tributo al re dei grassi – Vse najboljše ekstra deviškost. Poklon kralju maščob".

Namen velikega shoda in imenu ekstra deviškega oljčnega olja je razmisli, kaj vse se je v petih desetletjih napravilo za ta proizvod, kaj nam nudi sodobni trenutek in kakšne so možnosti razvoja za naprej. Kajti, kakor pravi dr. Luigi Caricato: "Stanje je danes nekoliko grotesko; medtem ko je v vseh teh letih kakovost olja rasla in dosegla nesluteno višino, se je cena na polici z nezadržno hitrostjo nižala. Zamisliti se moramo nad tem, kaj se lahko zgodi v prihodnje mnogim oljkarjem, ki bodo delali, ne da bi lahko bili gotovi, ali bodo prejeli za visoke stroške proizvodnje tudi zasluženo plačilo."

Poraba ekstra deviškega oljčnega olja še širi kot oljni madež. Danes segajo po oljčnem olju tudi v deželah, kjer je bila še do pred kratkim kultura olja neznanata. Poraba oljčnega olja pa presega že samo prehrambeno stopnjo; mnogi se predajajo njegovemu okusu in vonjavam že zaradi samega estetskega (hedonističnega) užitka. Obenem pa se nezadržno širi tudi spoznanje zdravilnih učinkov, ki jih ima ekstra deviško oljčno olje, in ki jih je prehrambena medicina že dokaj dobro raziskala in opredelila. To je smer v prihodnost. Višanje kulture in večplastna uporaba olja.

V podporo novim potem, ki se odpirajo, deluje tudi skupina avtorjev, ki izdaja zbirko "Cultura & Cultura" (gojitev in kultura). Več kot 80 prestižnih izvedencev je že napisalo svoje prispevke za enciklopedijo L'ulivo e l'olio (Oljka in olje) - Založba Script - ki zajema že 800 strani dragocenega gradiva, ki usmerja pogled v prihodnost. To je tudi prispevek, ki ga ekonomiji nudi kultura. Kultura ima pri izgradnji ekonomije neprecenljivo vrednost, saj si je njenjo nadaljnjo usodo nemogoče zamisliti brez kulture.

Na velikem shodu ob praznovanju petdesetletnice ekstra deviškega oljčnega olja v Milenu bo prisoten tudi naš teritorij s koledarjem "Pod oljkami v Bregu 2011".

Boris Pangerc

PORDENON - Zasilni in težavni pristanek vojaškega letala F16

V Avianu spet preprečili nesrečo

Pilot nepoškodovan, letalo pristalo ob ograji tik ob pokrajinski cesti - Pred dvema tednoma letalo povzročilo 300 tisoč evrov škode

Ameriška vojaška letala vrste F16 so doma na letališču v Avianu

ARHIVSKI POSNETEK

VIDEM - V ameriškem vojaškem oporišču v Avianu so včeraj popoldne preprečili nesrečo. Letalo F 16 je namreč zaradi okvare na nosni (pristajalni) napravi na nosni napravi in o tem takoj obvestil kontrolni stolp, iz katerega so težave letala posredovali gasilskim službam. Pred pristankom je pilot uporabil vse gorivo, ki ga je imel v rezervoarjih, ter nato začel zahetni pristajalni manever, ki se je srečno končal s pomočjo jeklenih vrvi ob ograji tik ob cesti pri vojaškem oporišču. Tam se je v nekaj minutah zbrala množica radovednežev in ustvarila se je tudi kolona avtomobilov. Pod večer je poveljstvo oporišča USAF sporočilo, da je bilo letalo brez raketne oborožitve.

Točno pred dvema tednoma je letalo F16 zašlo v podobne težave in bilo primorano pred zasilnim pristankom izprazniti rezervoar na območju reke Dandolo in v bližini stanovanjskega naselja. Pilot je obnesel brez poškodb in tudi na zemlji ni bil nihče poškodovan. Okoljska škoda je takrat presegla 300 tisoč evrov.

Prekinili iskanje

potopljenega vozila v Dravi

SLOVENJ GRADEC - Gasilci mariborske poklicne gasilske brigade, enota potapljačev, so včeraj okoli 17. ure zaradi slabe vidljivosti v vodi in močnega toka prekinili iskanje osebnega vozila, ki je v glavne ceste Maribor - Dravograd v kraju Vurmat zapeljalo v Dravo. Danes bodo z iskanjem nadaljevali, je povedal Peter Pungartnik s Policijske uprave Slovenj Gradec. Pojasnil je, da zaradi nične vidljivosti in močnega toka z iskanjem vozila, v katerem naj bi bila ena oseba, prekinjajo. "Potapljača nista bila uspešna in bosta z iskanjem nadaljevala jutri zjutraj (danes op. ur.)," je dejal Pungartnik in dodal, da policija nadaljuje z intenzivnim zbiranjem informacij.

V iskalni akciji sta sodelovala dva potapljača mariborske poklicne brigade in pet gasilcev, na pomoč je prišlo še petnajst gasilcev Prostovoljnega gasilskega društva Radlje ob Dravi, dve reševalni ekipi koroške reševalne službe in policijske patrulje. Pungartnik je še dejal, da imajo nekaj podatkov oz. očividca, ki je tudi poklical številko 112. "Vozil je za njo, domnevamo, da je bila v vozilu ena oseba in to ženska. Vozilo je začelo zanašati, nato pa je preko vozišča zapeljalo v strugo Drave," je še pojasnil. (STA)

VIDEM - V spomin na pokol februarja leta 1945

Ministrstvo krajinsko zaščitilo območje Toplega vrha-Porčinja

Odlok osvaja tezo, da je za tragičnim dogodkom posredno stala Jugoslavija

VIDEM - Deželni zavod za kulturne in krajinske dobrine je zaščitil širše območje Toplega vrha pri Porčinju (občina Fojda), kjer so februarja leta 1945 komunistični partizani enot GAP pobili skupino partizanov katoliških edinic Osoppa. Preostale pripadnike Osoppa (žrtev je bilo skupno 16) so partizani pod vodstvom Maria Toffanina (partizansko ime Giacca) nekaj dni zatem pobili v kraju Bosco Romagno in Restocina v Furlaniji. Med ubitimi sta bila tudi komandant Osoppa Francesco De Gregori, stric znanega rimskoga kantavtorja, in Guido Pasolini, brat pesnika, pisatelja in režiserja Pier Paola.

Deželni zavod za kulturne in krajinske dobrine, ki je periferni organ kulturnega ministrstva, glede zgodovinskega okvira pokola osvaja stališča italijanskih sodišč. Gre za razsodbe, s katerimi so sodniki v Lucci in Firencah odsodili na stroge zaporne kazni storilce in politične naročnike pokola. Slednjega je po mnenju sodnikov naročila videmska federacija KPI, ki naj bi to naloži zaupala Toffaninu. Pogojnik je obvezen, saj so tedanji komunistični voditelji iz Vidma stalno očitali Toffaninu, da je ravnal svojeglavo in da mu pokola ni nikče ukazal. Toffanin, ki je takoj po vojni zbežal v Jugoslavijo, kjer je živel do smrti, pa je stalno trdil, da je na Toplem vrhu izvrševal ukaze »z vrha«.

Zaščitni dekret omenja, da so garibaldinske partizanske enote novembra leta 1944 prešle pod komando 9. Korpusa slovenskih partizanov. Pripadniki Osoppa so svoj glavnji štab na Toplem vrhu po mnenju

Zgodovinski objem partizanskih komandantov Vannija Padoana (brigada Garibaldi) in Redenta Bella (Osoppo) na Toplem vrhu-Porčinju

garibaldincev postavili očitno na zgrenjenem kraju in v napačnem momentu, dejansko na ozemlju, ki naj bi po končani vojni pripadalo Jugoslaviji. Pretveza za pokol, piše v odloku, naj bi bila prisotnost na komandi Osoppa Elde Turchetti, domnevne vohunke v službi nacistov.

Pristojni organi so krajinsko in arhitektonsko zaščitili široko območje nekdanje planšarije, kjer so bi-

le nekatere stavbe že obnovljene, druge pa čakajo na obnovo. Dekretu spomeniškega zavoda je priložena precej obširna bibliografija zgodovinskih raziskav in knjig o pokolu, tudi tistih, ki postavljajo v dvom uradno resnico o teh tragičnih doganjih. V tem sklopu je citirana tudi knjiga furlanske zgodovinarke Alessandre Kersevan (Porzus, Dialoghi sopra un processo da rifare). Odlok se nasla-

nja na pričevanja danes že pokojnega partizanskega komandanta Giovannija Padoana-Vannija, ki je kritično in samokritično ocenil vlogo KPI ter slovenskih partizanov, omenja pa tudi spise Pier Paola Pasolinija, ki je v pokolu, kot rečeno, izgubil brata. V uradni bibliografiji niso omenjene raziskave slovenskih zgodovinarjev, ki za italijansko stran torej ne obstaja-jo. Škoda.

SLOVENIJA

Od včeraj v prodaji vinjete za leto 2011

LJUBLJANA - Včeraj je v Sloveniji stekla prodaja vinjet za leto 2011, ki so roza barve. Tako ni več mogoče kupiti obstoječih vinjet za letošnje leto v modri barvi, se pa njihova veljavnost izteče glede na vrsto vinjete. Opozoriti zato velja, da letne vinjete za 2010 veljajo še do 31. januarja 2011.

Letna vinjeta za tekoče leto velja od 1. decembra predhodnega leta do 31. januarja prihodnjega leta, torej skupno 14 mesecev. Mesečna vinjeta velja od trenutka nakupa vinjete do preteka dneva, ki ima isto številko en mesec po dnevu njenega nakupa oz. do preteka zadnjega dneva v mesecu, če v naslednjem mesecu takšnega dneva ni. Tedenska vinjeta velja sedem zaporednih koledarskih dni od vključno dneva, ki ga določi uporabnik ob nakupu vinjete.

Kot poudarjajo v Družbi za avtoceste v RS (Dars), cene vinjet, ki jih izdeluje celjski Cetis, ostajajo nespremenjene. Za letno je treba odšteti 95 evrov, za mesečno 30 in za tedensko 15 evrov. Letna vinjeta za motorna kolesa stane 47,50 evrov, polletna 25 evrov (polletne vinjeti veljajo samo za motorna kolesa, za katera ni mesečnih vinjet), tedenska pa 7,50 evra.

Vinjete je mogoče kupiti na približno 1400 prodajnih mestih, od tega približno 850 v Sloveniji, poleg tega pa ima Dars tudi lastna prodajna mesta vinjet, in sicer na petih vstopih v državo (Škofije, Fernetiči, Šentilj, Grškovalje in Obrežje).

Na Darsu pojasnjujejo, da se barva vinjete vsako leto uskladi z barvo vinjet prejšnjih let, ker veliko voznikov starih vinjet ne odstrani in se mora aktualna razlikovati od prejšnjih, da je izvajanje nadzora čim lažje in čim hitrejše. Obenem mora biti vinjeta dovolj svetla, da je dobro vidna tudi v temnejših delih dneva (mraco, oblakno vreme) in skozi tonirana stekla.

Do 11. decembra 2010

POD CENO

Kakovost in prihranek brez primerjave!

*Pod ceno označuje prodajo izdelkov po ceni, ki je nižja od nabavne, na podlagi O.P.R. z dne 6. aprila 2001 št. 218. Številu navedenih kosov za vsak izdelek se nanaša na skupno količino v prodaji v 45 posameznih Famila. V vsakem prodajnem mestu so označene tam razpoložljive količine. Nabavna količina je omejena na družinsko uporabo. Cene in artikli veljajo do prodaje zalog.

... in veliko drugih PONUDB

od 2. do 15. decembra

RABOJEZ (TS) - Drž. cesta Farnei 40/b

TRST (TS) - ulica Valmaura 4

GORICA (GO) - ulica Terza Armata

familia
Pri nas si v družinskem krogu.

GIBANJA - Po podatkih stanovske organizacije Confcommercio kriza še kaže zobe

Če bo praznična poraba enaka kot lanska, bo za trgovce uspeh

Združenja potrošnikov napovedujejo skoraj 6-odstotno zmanjšanje

RIM - »Tudi letošnji božič bo v znamenju gospodarskih težav, s katerimi se otepa naša država,« je dejal predsednik stanovske organizacije italijanskih trgovcev Confcommercio Carlo Sangalli, ko je komentiral rezultate nedavne raziskave o gibaju praznične porabe državljanov. Iz raziskave študijskega centra organizacije izhaja, da prazniki sicer ne bodo nakupovalno »mrzli«, a bo gospodarska stiska potrošnike prisilila k zmernosti. V povprečju se bo poraba znižala, pri čemer bo nakup živil ostal na lanski ravni, nekaj več pa bodo odjemalci odrinili za nakup majhnih in srednjevelikih tehnoloških proizvodov.

Trinajste plače bodo letos v primerjavi z lanskimi višje za 0,7 odstotka, medtem ko se bo poraba za praznike, očiščena cenovnih variacij in torej na osnovi enake kupne moči, znižala za 1,2 odstotka na 1337 evrov. Praktično to pomeni, da se poraba na osebo za nakup daril in za hrano ne bo spremenila in bo enaka kot lani, kljub temu, da se bo monetarna masa trinajstih plač (po podatkih finančnega ministrstva 35,8 milijarde evrov), predvsem upokojenskih, rahlo povečala. Vzrok je v dejstvu, da bo ta masa razdeljena na večje število družin glede kot lansko leto.

Letos bodo torej Italijani porabili za praznike povprečno 1337 evrov, medtem ko so lani 1354 evrov. Znesek je bil izračunan s seštetjem trinajstih plač in dodatne porabe tistih, ki niso v odvisnem delovnem razmerju oziroma v pokoju in ki torej ne prejemajo trinajste plače.

Glede vrste prazničnih nakupov so v študijskem uradu Confcommercia ugotovili, da se bodo t.i. tradicionalni nakupi zmanjšali za pet odstotkov, od lanskih 87,3 na 82,7 odstotka. Med temi tradicionalnimi bodo nakupi živil, vina in piča, ki so značilne za praznike, ostali približno na lanski ravni, povečala pa se bo poraba za nakup daril z inovativnimi pridihom, ki se bo z lanskimi 12,7 povečala na 17,3 odstotka. V tem okviru bo 2,7-odstotno rast doživela poraba za nakup majhnih in srednjevelikih tehnoloških proizvodov, kot so prenosni predvajalniki, fotografski aparati ipd. Poraba za nakup bele tehniki in telefonov bo ostala na lanski ravni, prodaja računalnikov pa bo zrastla za 1,5 odstotka.

Združenja potrošnikov, ki za razliko od trgovcev napovedujejo padec praznične porabe (-5,9%), ob tem opozarjajo, da bo ta omejena zato, ker bo šlo kar 75 odstotkov trinajste plače za davke in plačilo računov (elektrika, plin, telefon, televizija ipd.). Zato združenja znova opozarjajo vladu, da je edini način za oživitev osebne porabe davčna razbremenitev trinajstih plač.

Majhni in srednjeveliki tehnološki proizvodi bodo letos med najbolj pogostimi prazničnimi darili

ANS

CESTE - FVG Strade Santuz z videmskimi industrijci o operativnem programu deželne cestne družbe

VIDEM - Predsednik družbe Friuli Venezia Giulia Strade Giorgio Santuz je včeraj delegaciji videmskih industrijev predstavil program ukrepov za izboljšanje in okrepitev prevoznosti cest v deželni pristojnosti. V delegaciji so bili predsednik videmske Confindustria Adriano Luci, predsednik skupine gradbenih podjetnikov Ugo Frata in predsednik odbora za malo industrijo Alberto Toffolutti.

Kot je pojasnil Santuz, predvideva program FVG Strade 40 milijonov evrov naložb. Razpisi za oddajo del so prikrojeni na majhne in srednjevelike posege, ne predvidevajo združevanja zakupov, tako da imajo več možnosti lokalna podjetja. Dela se oddajajo po kriteriju ekonomsko najugodnejše ponudbe, roki plačila pa so strogo spoštovani.

Letno porabi FVG Strade za vzdrževanje cest v deželni pristojnosti približno 17 milijonov evrov, kar pomeni pomemben volan za gospodar-

stvo ozemlja, še posebej za majhna in srednja podjetja v gradbenem sektorju. Tako usmeritev delovanja deželnega cestnega podjetja so industrije pozitivno ocenili in ob tem poudarili pomen javnih del pri premagovanju gospodarske krize. Še posebno, ker se je v zadnjih letih obseg javnih del znatno zmanjšal.

Santuz je svoje sogovornike seznanil tudi z ukrepi za izboljšanje cest, ki so vzporedne z avtocesto A4, saj bodo te služile za obvoze v času gradnje tretjega vozneg pasu. Beseda je tekla tudi o problemih videmske obvoznice oziroma vklapljanju vzhodne obvoznice, pri čemer je Santuz obljubil popravke pri sedanjem projektu za ta dela.

Delegacija videmske Confindustria je s posebnim zadovoljstvom vzeala v vedenost, da je tik pred zagonom informatski sistem izdajanja dovoljenj za izredne prevoze, ki bodo veljavna za vse ceste, razen avtocest, v Furlaniji-Juliji krajini.

MOTORNA GORIVA Dežela FJK proti državi na ustavno sodišče

TRST - Deželni odbor Furlanije-Julische krajine se je 24. novembra prijavil kot stranka v postopku razsojanja na ravni ustavnega sodišča o vladni zavrnitvi deželnega zakona o motornih gorivih št. 14/2010. Kot je znano, je za spore med osrednjo vlado in deželami pristojno ustavno sodišče.

Gre za nov zakon o popustih na goriva, ki ga je rimska vlada oktobra zavrnila in ki predvideva enako stopnjo popusta na ceno goriv po vsej deželi. Zakan je tako odpravil dosedanje ozemeljske pasove glede na bližino s Slovenijo, predvidel pa je višjo stopnjo popusta na ceno goriva za odročne oziroma hribovite kraje. Deželna odbornica za finance Sandra Savino je v ta namen vključila v deželni finančni zakon dotacijo v višini 5 milijonov evrov za leto 2011 in po 32 milijonov evrov za leti 2012 in 2013.

Začetek veljavnosti novega zakona o motornih gorivih, ki je bil sprva predviden v obdobju med 15. oktobrom in 15. decembrom letos, je bil tako zamaknjen v poletje 2011, točneje na 1. julij 2011.

TRANSPORT - Slovenski prometni minister Patrick Vlačič o obračunu dela in ciljih za naprej

Prednost imajo zdaj železnice

V pripravi nacionalnega program razvoja železniške infrastrukture - Drugi tir Divača-Koper bo končan do leta 2017, zagotavlja Vlačič

LJUBLJANA - Slovensko ministrstvo za promet bo tudi v prihodnje posebno pozornost namenjalo področju železnic. Resorni minister Patrick Vlačič je za prihodnje leto napovedal pripravo resolucije o nacionalnem programu razvoja železniške infrastrukture. V drugi polovici decembra bo tudi druga konferenca o logističnem holdingu na kateri bodo predstavili odgovore na vprašanja, ki so jih postavili na prvi konferenci.

Za nacionalni program razvoja železniške infrastrukture se po Vlačičevih pojasnilih pripravlja študija blagovnih tokov. Prioriteta za leto 2011 so tudi nadaljevanje rekonstrukcije prog Divača-Koper in Pragersko-Hodoš ter nadgradnja proge Pragersko-Murska Sobota. Vlačič je zagotovil, da bo drugi tir Divača-Koper končan do leta 2017 in da so razpisi za projekt že objavljeni.

Za organizacijo železniškega prevoza iz pristanišča v Kopru bodo ustavnilo posebno koordinacijo, ki bo skrbela za uskladitev potreb po pretočnosti te

Patrick Vlačič

ARHIV

Cilj na področju železnic je tudi prenos tovora s cest na železnice, saj imajo, tako minister, z Luka Koper ambiciozne načrte. Državni prostorski načrt za pristanišča, ki bo omogočil povečanje njegove zmogljivosti, se je sicer upočasnil, vendar bo po njegovih ocenah prihodnje leto sprejet. »Če z železniško infrastrukturo ne bomo sledili potrebam pristanišča, naša cestna infrastruktura teh izizzivov ne bo sposobna prenesti,« je poudaril minister in dodal, da sta modernizacija železniške infrastrukture in državni prostorski načrt za pristanišče nujno povezana projekta.

Avtocesti programi gredo proti koncu, medtem pa se programi na razvojnih oseh nadaljujejo. Leta 2012 naj bi uvedli cestninjenje v prostem prometnem toku za tovorna vozila, in akcijskem načrtu je v prvi fazi predvideno cestninjenje na čas ob možnosti prehoda na cestninjenje na kilometr. »Pričakujem, da ob uvedbi elektronskega cestninskega sistema ne bomo več leplili nalepk na vetrobranska stekla,« je izpostavil.

proge, ki je trenutno v rekonstrukciji. Napovedi tovora za pristanišče so namreč velike, zato morajo poskrbeti za koordinacijo med izvajalcem del, Luka Koper in Slovenskimi železnicami.

Na področju civilnega letalstva bodo po besedah državnega sekretarja na ministrstvu Igorja Jakomina ključne prioritete za prihodnje leto med drugimi začetek operativnega delovanja agencije za civilno letalstvo, dolgoročna ureditev oddaje letališke infrastrukture na Letališču Edvarda Rusjana v Mariboru, povečanje letalske varnosti in priprava državnih prostorskih izvedbenih aktov za razvoj letališč.

Na področju pomorstva bodo v ospredju spremembe in dopolnitve zakona o plovbi po celinskih vodah, v pomorskom zakoniku bo treba odpreti področje preiskovanja prometnih nesreč, posebno pozornost pa bodo namenili tudi varnosti pomorskega prometa, je dodal Jakomin.

Vlačič se je dotaknil tudi pristojbin, ki jih Luka Koper zaračunava avtoprevoznikom. »Pravne ugotovitve so, da ima Luka Koper pravico to zaračunavati, druga ugotovitev pa je, da mora biti nekakšna povezava med zbranimi sredstvi in vlaganjem, ki se opravijo na podlagi teh zbranih sredstev,« je dejal minister. (STA)

EVRO

1,3115 \$

+0,9

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

1. decembra 2010

evro (povprečni tečaj)

valute	1.12.	30.11.
ameriški dolar	1,3115	1,2998
japonski jen	110,37	109,00
kitaški juan	8,7390	8,6658
ruski rubel	41,2445	40,9545
indijska rupija	59,4664	59,7400
danska krona	7,4528	7,4529
britanski funt	0,83930	0,83765
švedska krona	9,1540	9,1715
norveška krona	8,0600	8,0910
češka koruna	24,961	24,915
švicarski frank	1,3178	1,2990
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	280,45	284,18
poljski zlot	4,0202	4,0692
kanadski dolar	1,3360	1,3306
avstralski dolar	1,3615	1,3595
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2973	4,2925
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7097	0,7093
brazilski real	2,2349	2,2373
islandška korona	29,00	29,00
turška lira	1,9610	1,9645
hrvaška kuna	7,4243	7,4260

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

1. decembra 2010

1 meseč. 3 meseč. 6 mesečev 12 mesecev

LIBOR (USD)	0,25750	0,29594	0,45906	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,14333	0,17167	0,24333	-
EURIBOR (EUR)	0,808	1,027	1,260	-

ZLATO

(999,99 %) za kg

+17,12

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

1. decembra 2010

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	13,30	-0,08
INTEREUROPA	3,96	-2,94
KRKA	63,27	+0,35
LUKA KOPER	17,65	-2,00
MERCATOR	159,58	+1,77
PETROL	256,32	-0,50
TELEKOM SLOVENIJE	89,94	-0,07

BORZNA KOTACIJA - DELNICE	zaključni tečaj v €

POLITIKA - Poslanska zbornica bo zaprta do 14. decembra

Sredinci UDC bodo vložili svoj predlog nezaupnice

Casini proti predčasnim volitvam - Berlusconi skuša popraviti negativno oceno ameriške diplomacije

RIM - »Mi smo vlada dejanj, drugim prepuščamo dvorne igrice in zasede, drugim prepuščamo prazno besediščje in nekoristne polemike. Mi nadaljujemo s svojim delom in skušamo seznaniti državljanje s stvarmi, ki jih uresničimo.« Tako je premier Silvio Berlusconi napisal v sporočilu za spletno stran svojih privržencev »Forzasilvio.it«. Berlusconi je izrazil prepričanje, da bo 14. decembra v parlamentu dobil zaupnico. Pristavil pa je, da če bi podpora parlamenta ne bila dovolj čvrsta, da bi lahko še naprej vladal, bi bile nujne takojšnje volitve.

Tudi vodja Severne lige Umberto Bossi je izrazil optimizem glede usode vlade. »Brez nadaljnega bo presta to preizkušnjo,« je dejal. V resnici pa so perspektive vlade videti vse bolj črne. Sredinska demokratska unija (UDC) je včeraj opustila oklevanje in napovedala, da bo predložila svoj predlog nezaupnice ministru za kulturno Sandru Bondiju, ki so jo demokrati zahtevali po sešutu hiše gladiatorjev v Pompejih.

Medtem je v pričakovanju 14. decembra politična dejavnost v državi vse bolj ohromljena. Poslanska zbornica bo prihodnji teden praktično zaprta. Tako je namreč sklenila konferenca načelnikov skupin na zahtevo Ljudstva svobode, Severne lige ter Prihodnosti in svobode za Italijo (FLI). Opozicija z Demokratsko stranko na čelu je odločno protestirala tudi zato, ker je na tak način odložena obravnava nezaupnice ministru za kulturno Sandru Bondiju, ki so jo demokrati zahtevali po sešutu hiše gladiatorjev v Pompejih.

Medtem se Berlusconi mudi na vrhu OVSE v Kazahstanu. Tu se je včeraj med drugim sestal z ameriško državno sekretarko Hillary Clinton tudi zato, da bi skušal popraviti negativno podobo, ki je prišla na dan z objavo zaupnih depeš ameriške diplomacije na spletni strani WikiLeaks. »Nimamo boljših prijateljev od Berlusconija,« je časnikarjem dejala Clintonova - pač v skladu s pravili diplomacije.

Če bo 14. decembra res padla vlada, pa nikakor

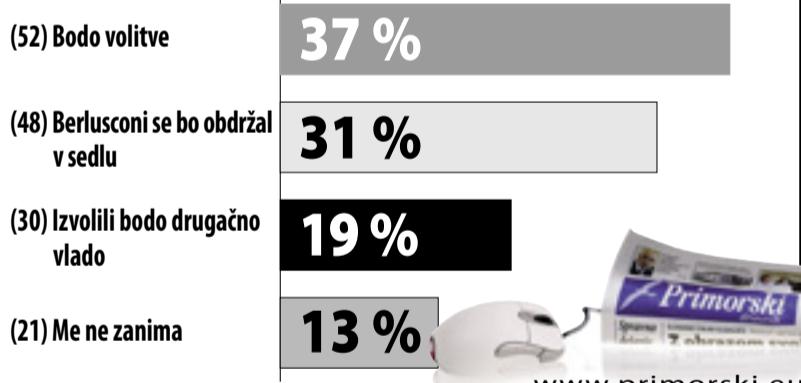
Silvio Berlusconi in Hillary Clinton

SPLETNA ANKETA

Večina prepričana v predčasne volitve

Večina sodelujočih v anketi spletnega Primorskega dnevnika je prepričana, da Berlusconijeva vlada ne bo prestala parlamentarne zaupnice 14. decembra in da bodo temu sledile predčasne parlamentarne volitve. Nekoliko manjši odstotek obiskovalcev naše spletne strani meni, da se bo Silvio Berlusconi obdržal v sedlu, in le 19 odst. anketirancev pravi, da bo Italija po 14. decembру dobila drugačno vlado, očitno brez sedanjega predsednika. Kaj se bo v resnici zgodilo v senatu in v poslanski zbornici 14. decembra pa nihče ne more napovedati, niti poslanci in senatorji, niti sam Berlusconi.

Berlusconijeva vlada je v krizi. Kaj se bo zgodilo?

EVTANAZIJA - Spor glede samomora 95-letnega bolnega režiserja

Monicellijeva smrt izzvala polemike v poslanski zbornici

Občuteno slovo od velikega režisera Monicellija

RIM - »Spoštovati moramo poslednjo izbiro režisera Maria Monicellija,« je včeraj v Domu kina v Vili Borgheze, kjer je pokojni ležal na paroh, dejal predsednik republike Giorgio Napolitano. Poudaril je, da je bil italijanski režiser velika osebnost, in še dodal, da je bil samomor izraz njegove močne osebnosti, njegova poslednja želja, ki jo gre sprejeti.

Ponedeljkov samomor 95-letnega, bolnega režisera ni mogel mimo brez polemik, saj je v poslanski zbornici ponovno priklical v ospredje etična vprašanja o pravicah do odločanja o koncu življenja. Tu so se Monicelliju poklonili z dolgim aplavzom in s prisrčnimi besedami, od Walterja Vertronija, po mnenju katerega je bil režiser pokončen Italijan, ki je skozi svoje filme pripovedoval zgodbo o državi, do Gianfranca Finija in Giannija Lette. Besede predstavnice radikalcev Rite Bernardini o Monicelliju, ki se je samovoljno poslovil, so izviale zgrajanje katoliške poslanke stranke UDC Paole Binetti, ki jih je ocenila kot spot za evtanazijo. Monicellijev samomor je bil po njenem mnenju poslednje dejanje obupanega moškega, ki sta ga tako družina kot prijatelji zapustili, dejanje, ki ga je narekovala izredna samota, ne pa svoboda.. Podobnega mnenja je bil tudi poslanec Ljudstva svobode Enrico La Loggia, ki je govoril o pravi elegiji smrti, minister Gianfranco Rotondi pa je namignil, da je Monicellijev dejanje slab zgled predvsem za mlade.

POMPEJI - Potem ko se je 6. novembra sesula hiša gladiatorjev

V arheološkem najdišču sta se včeraj zrušila še dva zidova

NEAPELJ - Potem ko se je 6. novembra v Pompejih v prah sesedla 2.000 let staro zgradbo, ki so jo nekoč uporabljali za trening gladiatorjev, se v tem svetovno znanem arheološkem najdišču kar vrstijo usadi. V torek se je zrušil zunanj zidek pri t. i. Moralistovi hiši, včeraj pa sta se sesula še dva zidova.

Novico je objavil župan Pompej Claudio Alessio, potrdila pa jo je odgovorna za arheološko najdišče Jeannette Papadopoulos. Kaže, da novi usadi ne pomenijo velike škode, saj porušeni zidovi niso imeli večjega arhitekturnega pomena in niso bili poslikani s freskami, kakršne so bile v hiši gladiatorjev. Zelo verjetno je treba vzrok za vse to iskati v močnem deževju. Gotovo pa je k temu nekaj prispevalo tudi slabo vzdrževanje. Zaradi vsega tega je opozicija v parlamentu že po prvem zrušenju zahtevala odstop ministra za kulturne dobrine Sandra Bondija, ki pa se brani, da osebno nima nobene odgovornosti in da je žrtev demagogije.

Razvaline zidov, ki sta se včeraj sesula

FIRENCE - Prizivni proces

Obsojen policist, ki je ubil navijača

FIRENCE - Prizivno sodišče je obsodilo na devet let in štiri meseca zapora policista Luigija Spaccarotella, ki je novembra leta 2007 streljal na nogometnega navijača Gabrieleja Sandrija in ga ubil. Tragični dogodek se je pripetil na bencinskem servisu avtoceste, kjer je prišlo do incidenta med nogometnimi navijači. Sandri, navijač rimskega kluba Lazio, se je znašel med neredi in nanj je iz še nepojasnjениh razlogov streljal Spaccarotella, sicer pripadnik prometne policije.

Na prvostopenjskem procesu je bil policist obsojen na štiri leta zapora zaradi nenamerne umore, prizivni sodniki pa so bili mnenja, da je Spaccarotella streljal namerno na Sandrija, ko je bežal s kraja neredov. Starš ubitega navijača sta z zmernim zadovoljstvom sprejela razsodbo, obsojenec pa je napovedal pritožbo na kasacijsko sodišče. Po obsodbi zaradi namerne umore je Spaccarotella ponovil, da je streljal v zrak in da je pomotoma in torej nemereno zadel neščnega navijača Lazia.

Samomor diakona, ki je želel postati duhovnik

ORVIETO - V bližini Orvieta v Umbriji si je vzel življenje 29-letni diakon Luca Seidita, ki mu je Vatikan komaj uradno odrekel mašniško posvečenje. Škof iz Orvieta je menil, da je bil nesrečni Seidita primeren za duhovniški poklic, pristojne službe v Vatikanu pa niso bile tega mnenja z utemeljitvijo, da diakon ni zrel za mašniško posvečenje. Seidita je bil nekaj časa osebni tajnik škofa v Orvietu.

UNIVERZA Študenti se nikakor nočejo vdati

RIM - Univerzitetni študenti se nočejo vdati. Kljub temu, da je poslanska zbornica v torek odobrila sporno reformo univerze ministrici Mariestelle Glemini, se protesti niso prekinili. Veliko je še zasedenih univerz takoj na severu kot na jugu države, poulični protesti pa so tudi včeraj povzročili nemalo težav na zelezniških postajah in v prometu. Protesti se ne bodo polegli do 9. decembra na povedujejo študenti. Rim, Milan, Bologna, Palermo, Trapani, Cata-nia, Cagliari, Neapelj, Turin, Viterbo ... od vsepovsod poročajo o okupiranih dvoranah, o shodi, o »ležičeh« protestnih na trgih, po ulicah in pred vladnimi palačami. Udeležujejo se jih tudi tisti, ki se lahko ponašajo z visokimi ocenami v univerzitetnem indeksu, se pravi vsi, brez izjeme, opozarjajo protestniki.

Zakonski ukrep mora sedaj v senat, kjer naj bi ga dokončno odobrili v četrtek, 9. decembra. Ko do tega ne bo prišlo, ministrica Gelminijeva napoveduje (sliši se sicer kot grožnja) hude posledice za univerzitetni študijski sistem.

UPLINJEVALNIKI - Študija o vplivu delovanja žaveljskega obrata na morsko okolje

Skupina znanstvenikov: Terminal bi dejansko steriliziral Miljski zaliv

Študija je nastala v okviru tehničnega omizja o uplinjevalnikih sindikata Uil VVF

Delovanje načrtovanega uplinjevalnika pri Žavljah, ki ga predlaga španska družba Gas Natural, bi z uporabo morske vode privedlo do dejanske popolne sterilizacije vode v Miljskem zalivu, prizadelo pa bi tudi od štiri do pet odstotkov vode v celotnem Tržaškem zalivu, zaradi česar bi nastala tudi milijonska gospodarska škoda. To izhaja iz študije skupine znanstvenikov v okviru tehničnega omizja, ki je nastalo na pobudo področnega sindikata gospodarstva Uil VVF, ki so jo včeraj dopoldne predstavili na tiskovni konferenci v kavarni Caffè degli Specchi v Trstu.

Ce je lani ravno v tem obdobju tehnično omizje predstavilo študijo o tveganjih za ljudi in obrate v bližini načrtovanega uplinjevalnika, se je tokrat posvetilo predvsem vplivu delovanja obrata na morsko okolje. Študijo so izdelali morska biologinja Marina Cabrini z oddelka za biologijo Vsestržavnega inštituta za oceanografijo in eksperimentalno geofiziko (OGS), morski biolog Carlo Franzosini iz miramarskega morskega rezervata ter trije predstavniki Univerze v Trstu: morska biologinja Donatella Del Piero, kemik Ranieri Urbani in biologinja Marina Zwyer. Omenjeni avtorji (na včerajnjem srečanju) sta poleg koordinatorja tehničnega omizja Adriana Bevilacque govorila predvsem Franzosini in Zwyerjeva, na kratko pa so posegli tudi Del Pierova in Cabrinijeva ter drugi predstavniki inštituta OGS Livio Sirovich) so vzeli v poštve predvsem kombinacijo uporabe klora za čiščenje cevi, termičnega šoka in stresa, ki bi ga za morske organizme predstavljajo prehod skozi črpalki. Znanstveniki so ugotovili, da bi v enem letu celotna količina vode Miljskega zaliva šla kar dvakrat ali celo trikrat skozi cevi in črpalke uplinjevalnika, kar bi privedlo do dejanske sterilizacije celotnega zaliva, izumrtja velikega dela tamkajšnjih živil bitij in oksidacije hranilnih soli. Delovanje uplinjevalnika bi tudi povečalo količino amonijakovega dušika v vodi, ki bi s tem postal strupen, kar velja tudi v primeru stika klora z morskimi organizmi, ki bi prispevalo k nastanku strupenih snovi, ki bi bile tudi težko razgradljive, utegnil pa bi tudi povzročiti genske spremembe in rakasta obolenja, obenem bi prizadel nekatere morske bakterije, ki dejansko ščitijo morje, saj razgrajejo npr. ogljikovodike.

Prizadet pa ne bi bil samo Miljski, ampak tudi ves Tržaški zaliv zaradi njegovih posebnosti in zelo trhlega ravnovesja. Tržaški zaliv namreč obsegajo kakih 550 kvadratnih kilometrov, v njem je 8.800 milijonov kubičnih metrov morske vode, povprečna globina morja pa znaša šestnajst metrov. Delovanje uplinjevalnika, ki bi izkorisčal morsko vodo, bi prizadel kakih štiri do pet odstotkov celotnega Tržaškega zaliva, kar bi negativno vplivalo tudi na ribiške, turistične in druge dejavnosti: letno bi bilo namreč izgubljenih kakih 1.451 hektarjev morskega habitata, kar bi v enem letu povzročilo gospodarsko škodo v višini od 3.270.329 do 5.271.120 evrov, medtem ko je že v obdobju med letom 2003 in 2007 prišlo do hudega padca ulova: ulov belih rib se je prepopolil (od 4000 na 2000 ton), ulov modrih pa je doživel več kot 60-odstotni padec (od 3000 na manj kot tisoč ton).

Vse te ugotovitve se nahajajo tudi v študiji, ki jo je po posredovanju slovenske vlade pri italijanski opravil Višji inštitut za zaščito in raziskovanje okolja Ispra. Pri tem inštitutu so opozorili predvsem na neprimernost modelov simulacije učinka izpustov v morje, prav tako so opozorili na pomanjkanje točnih podatkov o trajanju učinkov burje ter na nasprotja med podatki študije družbe Gas Natural in tiste, ki jo je svojčas načrtovala družba Snam in na neupoštevanje dejavnika ohlajanja morske vode. Študija družbe Gas Natural prav tako ni

Po mnenju avtorjev študije bi delovanje uplinjevalnika povzročilo tudi precejšnjo škodo krajevnemu ribištvu in turizmu

KROMA

upoštevala dejstva, da bi ladijski promet povzročil dvig težkih strupenih snovi, ki ležijo na dnu Miljskega zaliva in posledično njihov vnos v prehrambno verigo, kar bi se npr. povečala količina živega srebra v ribah. Inštitut Ispra ne nazadnje ugotavlja, da je pri načrtovanem obstajala volja, da se določeni re-

zultati ne obelodanijo, na kar so opozorili tudi nekateri izmed govornikov, ki so družbo Gas Natural obtožili, da je predložila študije, katerih avtorji so neznani in ki prinašajo dobesedno ponarejene podatke, čeprav si tolmačenja slednjih, je bilo opozorjeno, lahko polnoma nasprotujejo.

Alternativo načrtu družbe Gas Natural bi predstavljal načrt obrata, ki ne bi uporabljal morske vode pri procesih uplinjevanja. Taka tehnologija je npr. predvidena za uplinjevalnik, ki ga neka nemška družba TGA Gas Engineering želi zgraditi pri Koperu, je bilo opozorjeno, lahko polnoma nasprotujejo.

Ivan Žerjal

OPČINE - Pri postaji ob Selivcu

Openski tramvaj iztiril Preplah, a nobene poškodbe

Tramvaj so z žerjavom spet postavili na tirnice

KROMA

POLICIJA - Primer nasilnega nadlegovanja

Tepel dekle in mu grozil, 23-letnik obsojen in preiskovan

Mlad Tržačan drugič pod drobnogledom preiskovalcev

Najprej je pretepal dekle, s katerim je živel, po koncu razmerja pa je nesrečno, ki si je medtem z drugim moškim ustvarila družino, še naprej napadal in ji grozil. 23-letnik iz Trsta si je zaradi povzročanja poškodb prislužil dokončno odsodbo, zaradi poznejšega nadlegovanja (t. i. stalkinga) pa so policisti uveli nov preiskavo, ki je priveda do priporne naloga.

Mlad moški, ki je po navedbah tržaške policije po rodu Rom, je pred leti živel z dekletom. Kmalu po začetku njune skupne poti pod isto streho je mladenič postal nasilen. S pomočjo svoje družine in sil javnega reda je žrtvi naposled uspešno zapustiti stanovanje in se izmazkni težkemu položaju. V zvezi s temi dejanji je 23-letnika doletela zaporna kazenska, ki jo je potrdilo tudi prizivno sodišče.

Pred dokončno odsodbo, ko je bil postopek še v teku, pa je mladenič še naprej težil svoji nekdanji partnerki. Dekle je medtem imelo razmerje z drugim moškim in rodil se je otrok. Med nosečnostjo pa ji je njen bivši fant spet grozil in jo tepel, poskusil je tudi vdreti v njeno stanovanje. Začela se je druga preiskava in policisti z ročolskega komisariata so v zapor, kjer prestaja mladenič omenjeno zaporno kazensko, prinesli nov priporjni nalog.

Včeraj okrog 8.30 je openski tramvaj iztiril. Zgodilo se je na območju Dolčiča pri Selivcu (Campo Romano), pri tramvajske postaji med obeliskom in glavnim openskim krožiščem. Nesreča je med potniki povzročila kar nekaj preplah, večjih posledic pa ni bilo, saj se nihče ni poškodoval.

Tramvaj je nekaj metrov prevozel zunaj tirov, vse se je treslo, modri vlakec pa se je nato takoj ustavil. Potniki so stopili iz tramvaja, nakar so posegli openski gasilci, ki so prejeli klic ob 8.40. Iz Trsta pa so pripeljali velik žerjav, s katerim so dvingli tramvaj in ga postavili spet na mesto. Zaradi dogodka je bil promet upočasnjен.

Na delu so bili tudi tehnični podjetja krajevnih prevozov Trieste Trasporti, tramvajska povezava je bila prekinjena do 13.20. Tiskovna predstavnica podjetja Ingred Zorn je pozneje razložila, da je pri postaji kretnica (proga se tam namreč loči na dvoje), ki se ni pravilno zaprla. Kretnico obrača neke vrste igla, ki jo mažejo s posebnim oljem, le-to pa se je z mrazom najbrž nekoliko strdilo. (af)

Jože Pirjevec jutri gost v Križu

Zgodovinar Jože Pirjevec bo jutri v Sirkovem domu v Križu govoril na temo »Zmagaj kapitalizma, kriza socializma?«. Pirjevec bo gost kriške sekcijs Zveze partizanov VZPI-ANPI Evald Antončič in domačega kulturnega društva Vesna. Začetek ob 20.30.

Prefekt sprejel študente - protestnike

Prefekt Alessandro Giacchetti je včeraj popoldne sprejel skupino študentov, ki je v pondeljek demonstrirala proti reformi univerzitetnega sistema in predvidenim krčenjem deželne uprave. Študentje so mu predstavili vzroke protesta in cilje, ki jih zasledujejo. Prefekt je ocenil, da je bil njihov protest umirjen in omikan, ter jim obljubil, da bo predsedstvo vlade seznanil z njihovimi zahtevami in željami.

Pomoč pred mrazom

Tržaška občina je včeraj z mestnimi prostovoljnimi združenji, ki pomagajo ljudem v stiski (Zdravstveno podjetje, župnijska Karitas, Skupnost San Martino al Campo, Skupnost Sant'Egidio, tržaški Redči križ, organizacija ICS in prostovoljci civilne zaščite) podpisala sporazum o začasni in takojšnji pomoči ljudem brez strehe na glavi, saj je zima že pokazala zobe. Od včeraj do 31. marca 2011 bodo torej na podlagi sporazuma zagotovili mrežo storitev in posegov, ki bodo osebam v stiski zagotavljali toplo in suho prenočišče, topel obrok in pa priložnost za morebitno prhanje. Sporazum sicer predvideva tudi nekaj spremjevalnih ukrepov, kot je na primer prevoz do omenjenih struktur. Na voljo je 12 mest v centru v Ul. Udine 19 in dodatnih 15-20 v strukturi Tereziano v Istrski ulici 71. Osebam bodo delili tudi tople odeje in hrano.

Večerja v temi na inštitutu Rittmeyer

Deželni inštitut Rittmeyer za slepe in slabovidne prireja v petek, 10. decembra, pobudo Večerja v temi (Cena al buio). Inštitut, ki ima sedež na Miramarskem drevoredu št. 119, je uredil posebno zatemnjeno halo, kjer bodo, od 19. ure dalje ljudje z vizualnim hendikepom pogostili občinstvo. Posebna večerja, ki spada v niz srečanj tržaškega inštituta, je namenjena senzibilizaciji tovrstne invalidnosti in ovrednotenju ostalih čutov. Inštitut zbira rezervacije na tel. 040-4198906 do pondeljka, 6. decembra, udeležba pa predvideva minimalno donacijo 45 evrov.

V Miljah sprememba avtobusne proge 50

Podjetje Trieste trasporti sporoča spremembo avtobusne linije 50. Zaradi del na cesti, bo avtobus, ki vozi po miljski občini peljal po sledenih prog: Stare Milje - Ul. Roma, Beneško nabrežje, naselje San Cristoforo - cesta za Stare Milje.

Po Tomizzevem Trstu

Združenje Altamarea prireja danes ob 16. uri voden in brezplačen sprehod po Tomizzevem Trstu. Zbirališče na Trgu Tomizza (na začetku Ulice Cologna), sprehod pa naj bi trajal kakš dve uri. Ob zaključku (ob 18. uri) bo v kavarni San Marco predstavili ponatis Tomizzevega romana La città di Miriam.

ŠOLSTVO - Informativni popoldan na tržaški Pomorski postaji o usmeritvi pri izbiri šolanja

Jaz vem kaj več o tem ali srečanje za boljše poznavanje učne ponudbe

Pobuda Pokrajine Trst - Sodelovale tudi slovenske šole - Raziskava o dejavnikih vpliva na izbiro šole

»Digitalna« dobrodošlica zavoda Stefan

Informativna točka zavoda Zois

Svojo ponudbo je predstavil tudi licej Prešeren

Informacije o študiju so nudili tudi predstavniki liceja Slomšek

Dijaki tretjega letnika nižje srednje šole, ki se pripravljajo na izbiro višješolskega študija, pogosto ne razpolagajo z vsemi potrebnimi informacijami o šolah oz. smerih in možnostih, ki jih slednje nudijo ter se v večji meri pozanimajo za ponudbo tiste šole, za katero so se že itak predhodno odločili, medtem ko bi morali biti seznanjeni s ponudbo vseh šol in ne samo nekaterih, saj gre za izbiro, ki bo trajno naznamovala njihovo življenje. Zato je Pokrajina Trst v sodelovanju z Deželnim šolskim uradom za Furlanijo-Julijsko krajino in deželnou upravo FJK včeraj na Pomorski postaji v Trstu priredila informativni popoldan z naslovom Jaz vem kaj več o tem, na katerem so posamezne šole, ki so imele na razpolago lastne stojnice oz. informativne točke, zainteresiranim obiskovalcem predstavile lastno vzajno izobraževalno ponudbo in delile informativno gradivo.

Zgornja veža Pomorske postaje je bila tako včeraj po poldne prizorišče živahnega vrveža nižje in višješolcev, njihovih profesorjev in staršev ter ravnateljev, prisotne pa so bile tudi vse štiri višje srednje šole s slovenskim učnim jezikom: Licej Franceta Prešerna, Humanistični in družbeno-ekonomski licej Antona Martina Slomška, Tehnični zavod Žige Zoisa in Višješolski izobraževalni zavod Jožefa Stefana. Na njihovih informativnih točkah so zainteresi-

rani lahko dobili informativne prospektne, reklamne sponke, učbenike, antologije in drugo gradivo, ogledali so si lahko predstavljene videooposnetke, pričakala pa jih je tudi »digitalna« dobrodošlica na mikrokontrolerju zavoda Stefan. Stojnice slovenskih šol so bile deležne določenega obiska, čeprav ni bil tolikšen, kot pri italijanskih šolah: dijaki in starši se namreč po navadi pridejo pozanimati na šolo, nam je dejala profesorica liceja Slomšek, medtem ko je profesor zavoda Stefan postregel s staro teorijo: dijaki izberejo pač šolo na podlagi tega, kam gredo prijatelji.

Prav o tem pa je bil govor v tistem delu popoldneva, ki je potekal v dvorani Saturnia ob duhovitem povezovanju Andra Merkuja in kjer so - poleg uradnih pozdakov predsednice Pokrajine Marie Terese Bassa Poropat, odbornice za šolstvo Adele Pino, koordinatorja ravnateljev Franca De Marchia in predstavnice Deželnega šolskega urada za FJK Cesire Militello - predstavili raziskavo o dejavnikih in stereotipih, ki vplivajo na izbiro višje srednje šole oz. poklica. Iz raziskave, ki so jo izpeljali na Fakulteti za psihologijo Univerze v Trstu (o njej so govorili profesorica Donatella Ferrante ter raziskovalca Francesca Pedron in Francesco Marcatto), izhaja, da skoraj četrtina (dobrih 23 odstotkov) dijakov prvega letnika tržaških višjih srednjih šol ni zadovoljnih z opravljenim izbiro, de-

set odstotkov dijakov pa namerava menjati šolo, to pa predvsem zaradi nepotrjenih pričakovanj glede učnega uspeha in nezadovoljstva nad predmeti. Anketiranci (raziskava je v prvi fazi vzela v poštev 547 višješolcev, v drugi 506 višješolcev, v tretji 547 višješolcev in 625 prvošolcev na višjih srednjih šolah, v četrtri pa 296 dijakov petega letnika višje srednje šole) so med dejavnike izbire šole uvrstili predvsem možnost zaposlitve, izučitve v poklicu in univerzitetnega študija ter nagnjenje k določenim predmetom, medtem ko iz poglobljene analize izhaja, da je pomembna tudi raven izobrazbe staršev (slednji so, skupaj s profesorji in starejšimi prijatelji, tudi glavni vir informacij), dijaki pa večkrat tudi podcenjujejo težavnostno stopnjo dolocene šole.

Na srečanju, na katerem je bilo slišati tudi o ponudbi poklicne in glasbenega izobraževanja (v ta namen je spored obsegal posega ravnateljice zavoda Enaip Paole Stuparich in ravnatelja konservatorija Tartini Massima Paravela), so predstavili tudi dvojezični videooposnetek v italijanščini in slovenščini, ki zgoščeno prikazuje ponudbo posameznih tržaških višjih šol, s tem pa pobud še ni konec, saj bodo informativna srečanja stekla po posameznih šolah takoj v decembru kot v januarju.

Ivan Žerjal

SODIŠČE - Tatovi Protivlomna vrata odpirali brez težav

Na tržaškem sodišču so včeraj sodili trojici gruzijskih državljanov, ki so se letos »proslavili« s tativinami v stanovanjih na Tržaškem. Skupino, ki je bila specializirana v odpiranju protivlomnih vrat, so 2. marca razkrinkali kriminalisti tržaške policije. Tatovi so v februarju in začetku marca odpirali protivlomna vrata točno določene znamke, pri čemer so uporabljali ključ. Kradli so nakit, telefone, fotoaparate, antične kovance ipd. Dogovorjene kazni je izrekel tržaški sodnik Paolo Vasotto. 33-letni Robert Jasulevič v 40-letni Dimišen Pučkin sta devetmesečno kazen že prestala, saj sta bila od aretacije v priporu. Spoznali so ju za kriva samo ene tativine, po kateri so ju policiisti prijeli pri Trgu Perugino. Najtežja obsodbila, dve leti in pol zapora, je doletela 32-letnega Aleksandra Izotova. Obsojen je bil zaradi sodelovanja v približno 10 tativnah, saj so ga kmalu po prijetju prvih dveh zasačili v videmskem stanovanju, kjer je trojico gostil nič hudega sluteč domaćin. V stanovanju so policiisti našli številne ukradene predmete. Obsojeni bodo škodo poravnali. (af)

SODIŠČE - Naproti si stojita obtoženi Walter Stanissa in obtoževalec Danilo Cunja

Najprej dobiček, potem pa težave

Sojenje zadeva zgolj ček, vreden 12 tisoč evrov, govor pa je o velikih kupoprodajah srbskih zemljišč, v katerih se je nekaj zapletlo

Po več preložitvah se je včeraj pred sodnikom Paolom Vascottom začelo sojenje, na katerem je 42-letni Walter Stanissa, član številnih pomembnih upravnih odborov, obtožen nezakonite prilastitve denarja. Njegov obtoževalec je 61-letni Danilo Cunja, zastopnik mednarodnega logističnega podjetja Eurocar Logistics srl, ki sodi v skupino Cunja Group. Tožbo je vložil januarja 2008. V tem primeru se sodni postopek nanaša zgolj na 12.000 evrov vreden ček, o katerem ni jasno, čemu je bil namenjen. Okvir, v katerega sodi ta podrobnost, pa je precej širši in zadeva spekulacijo na kmetijskih površinah v Srbiji. Pustolovčina, v katero sta se vidna predstavnika slovenskega zamejskega gospodarstva podala skupaj, se je po zelo dobičkonosnih poslih končala s skrhanimi odnosi ter tožbami v Trstu in Beogradu, medtem ko je podjetje Eurocar Logistics v hudi stiski. Obtoženca zastopa odvetnica Maria Genovese iz odvetniške pisarne Kostoris, oškodovan stranko pa odvetniška pisarna Roberta Corba. Kot prvi je o dogodkih od leta 2003 dalje govoril Danilo Cunja. Razložil je, da mu je Stanissa predstavil inž. Bogdana Lukića, ki je podjetju predlagal niz dobičkonosnih nemprečinskih poslov blizu beograjskega letališča. Stanissa je bil med njima posrednik. Špekulacija se je začela leta 2003: »Kupovali smo kmetijske površine, za katere se je vedelo, da bodo postale zazidljive. Stanissa in Lukić sta z denarjem podjetja urejala posle.« Zemljišča so razdelili tako, da sta dve tretjini pripadali Cunji (zaradi davčnih ugodnosti je kupoval na svoje ime in ne v imenu podjetja), tretja Lukiću, ta pa je Stanissi odstopal 5%. Zemljišča so bila pod hipoteko banke, ki je Cunji posojala denar.

Beograjske parcele so sestavljale velik mozaik, ki obsega 300.000 kv. metrov, z nakupi pa so se ustavili pri 200.000 kv. metrih. Zataknilo se je pri 13. zemljišču, ki so ga kupili po 16 evrov na meter, z zazidljivostjo pa prodoli po 55. Novo lastništvo bi morali vpisati v zemljiščno knjigo, pri čemer se plača davek. Z vpisom in prodajo zemljišč je bilo treba pohititi, ker je bil Cunja izpostavljen pri Novi ljubljanski Banki: »Pripravili smo ček za Stanissa, nakar smo namesto tedne čakali mesec.« Banka je pritiskala, Stanissa in Lukić sta omenjala neke težave in odlašala. Ko je prejel potrdilo o izplačanju davku, je Cunja naročil srbskemu odvetniku, naj se pozanimi pri pristojnih uradilih. Davek še ni bil izplačan, potrdilo je bilo lažno. Zemljišča, vrednega 880.000 evrov, ni mogel prodati, banka NLB pa je njegove dolgove začela terjati po sodni poti. »Pravokatastrsko potrdilo smo prejeli še po 8 mesecih, zamudila pa nas je draga stala in banka je proti nam sprožila bitko, ki je še v teku,« je zatrdil Cunja, ki je v Beogradu prijavil tudi Lukića, češ da mu je grozil. Cunja trdi, da so poleg čeka po Beogradu porazgubile bistveno večje vsote denarja. Ni pa razložil, čemu bi si Stanissa prilastil skromnih 12.000 evrov, o čemer je govor na tem sojenju. Če je Cunja omenil, da je denar vedno potopal preko banke, je Stanissa podčrtal, da so na sedežu podjetja dvigali večje vsote v gotovini. Odnos s podjetjem so bili jasni, zaupanje je bilo sprva veliko. Zemljišča so kupovali med letoma 2003 in 2007, samo pri zadnjih dveh naj bi sam postal lastnik 25-odstotnega deleža (enega zemljišča še danes niso prodali). Do zasuka je prišlo, ko so stroški za vzdrževanje zemljišč narasli. Njihove kmetijske površine so bile neobdelane in domaćini so bili sumničavi. Država bi lahko zane-

marjeno zemljo podelila kmetom. Zaradi tega je bilo potrebno plačevati ljudi, ki bi terene upravljali: »Težava je bila v tem, da Cunja ni hotel povečati stroškov.« Stanissa in Lukić sta Cunjo prepričevala, da je napočil trenutek prodaje. Ocenila sta, da po naložbah v Tržiču Cunja ni v stanju, da bi še investiral, nanj je pritisnila banka, obstajala pa je nevarnost, da nov regulacijski načrt preklide zazidljivost. Našli so kupca, Stanissa je svoj del prodal oktobra 2007, Lukić takoj zatem, Cunja pa decembra. Ček, ki je predmet spiske, je bil po obtoženčevih trditvah povračilo za stroške. Katastrski davek je namreč znašal 8.000 evrov. Sami nimajo pojma, kdo je 15. maja 2007 iz Beograda po faksu poslal podjetju Eurocar lažno potrdilo: »Jaz sem bil v Trstu. Lukić? Tega ne vem.« Stanissa je vršal ves denar, še več, sam je s svojimi sredstvi reševal probleme. Skrbel je, da bodo plačani kmetje vzdrževali površine, narasli stroški pa ni mogel kriti.

Bogdan Lukić je to verzijo potrdil. Dejal je, da bi na zemljiščih nastale trgovine in druge dejavnosti, Cunja je načrtoval manjši logistični center. Lukić je potrdil, da je bil ček za Stanissovo stroške: »S Cunjo so bile od leta 2004 velike težave z zamudami. Denar je prihajal pozno, sprenevedal se je.« Lukić ni vedel, da Stanissa plačuje iz lastnega žepa. Dogovor je bil jasen: vse stroške naj bi kril Cunja. »Dejstvo je, da je on vložil tri milijone, z najini pomočjo pa zasluzil sedem milijonov evrov. Nato pa je prijavil naju in kupce.« Ob koncu je razkril, kdo je bil dragoceni informator: »Gospod Zoran Marković, ki je bil v vladajoči stranki, nam je objabil, da bodo kmetijske površine namenili trgovskim dejavnostim.« Prihodnja obravnavna bo 23. februarja 2011. (af)

PROSEK - Sobota

Koncert Joplin Ragtime Orchestra

Godbeno društvo Prosek bo v soboto, 4. decembra, ob 20.30 v prenovljeni prostorih Kulturnega doma Prosek-Kontovel gostilo glasbeno skupino Joplin Ragtime Orchestra, ki jo sestavlja 12 tržaških glasbenikov.

Neobičajni sestav orkestra goji ob tipičnem stilu ragtime, ki je po mnenju glasbenih strokovnjakov pravi predhodnik jazzu, tudi druge ritme ameriške glasbe iz začetkov 20. stoletja, kot so swing, fox-trot, one-step ali blues. Skupina se je zbrala pred 7 leti na pobudo tolkalista in umetniškega vodje Livia Laurentija, ki jim je ponudil vabljiv izviv - ponovno predstaviti skladbe iz preteklega stoletja v originalnih aranžmajih, in sicer v mešanem orkestrskem sestavu pihala, trbolina in godala.

Ansambel, ki je med drugim uspešno nastopal na raznih jazz festivalih - kot so primer Bohem Ragtime&Jazz festival, festival v Vicenzi, in Centru, v kraju Pino Torinese ter v okviru niza Nei suoni dei luoghi in Trieste loves Jazz, ter na glasbenih večerih Premio Lipizer v Gorici - se bo v soboto predstavil v klasičnem sestavu: prva violina Antonio Kozina, druga violina Enrico Canalaz, viola Ilaria Girardi, celo Eliša Frausin, kontrabas Andrej Zullian, flauta Tamara Tretjak, klarinet Marjan Štorka, trobenta Flavio Davanzo, pozavna Maurizio Cepparo, tuba Marko Rupel, klavir Monica Maiorano, bobni Gabriele Petracco, vodil pa jih bo duša skupine Livio Laurenti.

Gosta večera bosta Tom Hmeljak, ki bo postregel z dvema skladbama kot solist na ksilofonu, ter pevka Renata Sanzin.

Na sporedbo bo bogat repertoar iz svetovne zakladnice zdognjega jazz-a, saj bodo zaigrali skladbe Gerswina, Ellingtona, Roll-Mortona in seveda Joplina.

Obeta se prijeten večer ob neobičajnih zvokih enega redkih originalnih ragtime orkestrov na svetu, ki izvaja glasbo, ki spravi vse v dobro voljo; hkrati bo to tudi edinstvena priložnost za prisostvovanje nastopu tržaških glasbenikov, saj orkester žal bolj poredkoma nastopa v naših krajih. (m.r.)

OPĆINE - Seznam rajonskega sveta

Vzhodni Kras: cela vrsta prepotrebnih javnih del

Občinska uprava pa se doslej v velikanski večini primerov ni zmenila za predloge

Rajonski svet se morajo vsako leto v tem času spoprijemati z isto obveznostjo: pripraviti morajo seznam javnih del, potrebnih na rajonskem območju, da bi lahko mestna uprava vedela, kaj gre po posameznih rajonih postoriti. Obenem pa v tem času jemljejo na znanje bridko ugotovitev: njihova priporočila ostajajo v velikanski večini primerov vsako leto neuresnica.

Podobno je ugotovil tudi vzhodnokraški rajonski svet. Pred letom dni so občinski upravitelji povabili vse rajonske predsednike na sejo komisije za javna dela in jih pozvali, naj navedejo po tri prioriteta dela, ki naj bi jih občina izvedla v vsakem rajonu. Predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta Marko Milkovič je mestnim upraviteljem priporočil prepotrebno popravilo poslopja nižjih srednjih šol Kosovel-De Tommasini na Opčinah, ureditev krožišča na Opčinah in ureditev kanalizacije po Proseški ulici in Ulici Biancospino, vedno na Opčinah. Eno leto po tistem priporočilu je žalostno ugotovil, da ni občina vzelja v poslov nobenega od njegovih predlogov. Le občinska komisija za javna dela si je v začetku novembra ogledala prostore in ugotovila, da se nahaja poslopje v res nevzdržnem stanju in prepotrebno korenite obnove. O kakem načrtu in možnem začetku delni bilo doslej ne duha ne sluga.

Kljub tem negativnim izkušnjam je vzhodnokraški rajonski svet tudi letos izdelal dokument s seznamom javnih del, ki naj bi jih mestna uprava opravila na rajonskem območju v prihodnjem letu in v prihodnjem triletju.

Dokument je razdeljen na dva dela. V prvem so izpostavljena potrebna vzdrževanja in izredna vzdrževanja že obstoječih javnih občinskih objektov, v drugem so omenjena nova dela, ki bi jih morala občina postoriti na rajonskem območju.

Med vzdrževanjem in izrednimi vzdrževanjemi so na prvem mestu omenjena šolska poslopja. Šolama Kosovel-De Tommasini je namenjeno največ pozornosti. Slačilnice telovadnice so nedostojne, prhe od aprila letos so neuporabne, voda pronica v notranjost na več mestih, zamenjati je treba številna okna. Na italijanski osnovni šoli Kugy in na oddelku srednje šole De Tommasini pri Banii je stopnja plina radona prekomerna, potreben je ustrezni ukrep za zagotovitev zdravih pogojev. Trebenški otroški vrtec potrebuje opremo za jedilnico, Na italijanski osnovni šoli Lona

bi morali zamenjati številna okna. Položaj vrat in oken na osnovni šoli Trubar v Bazovici je katastrofalen. Potreben je poseg na strehi poslopja osnovne šole Kajuh v Gropadi.

Na seznamu so tudi posegi na trebenskem in bazovskem pokopališču, ureditev pločnikov v številnih vzhodnokraških vaseh in predvsem posegi na odtocnih kanalih, da ne bi deževnica zastajala na površju in ustvarjala luže in mlakuže. Pri Obelisku bi morali ukiniti semaforizirano križišče, saj semaforju povzročajo velike zastoje v krajnem prometu. Treba pa bi bilo tudi popraviti Napoleonsko cesto, ki jo je pred dobrim mesecem razoralo močno deževje. Številne posege bi morali nadalje opraviti na cerkevih poslopjih.

Med novimi javnimi deli so omenjeni ureditev zadnjega odseka kanalizacije in povezavo Proseške ulice in Ul. Biancospino z obstoječim kanalizacijskim omrežjem. Drugo pomembno javno delo predstavlja gradnja novega sedeža zdravstvene enote. Na podlagi podrobnostnega načrta bi ga morali zgraditi nasproti občinske izpostave. To delo - ki ga je predvideval že triletni načrt javnih del 2005-2007 (!) - je prioriteto, zahtevajo ga občini celotnega vzhodnokraškega območja. Nadalje se je rajonski svet zav-

Zgoraj predsednik vzhodnokraškega rajonskega sveta
Marko Milkovič, desno novembirske obisk občinske komisije za javna dela na šoli Kosovel na Opčinah

zel za okrepitev sistema javnih prevozov. V tej zvezi je predlagal nadaljevanje avtobusne povezave s Sežano.

Na seznamu so še pozornost za proizvodne dejavnosti in javna dela za

družbene potrebe. V ta okvir sodi uredeitev nekdanje kinodvorane Belvedere na Opčinah, da bi služila krajenvi skupnosti. Pred leti so domačini zbrali na stotine podpisov v ta na-

men, občina je predvidela 250 tisoč evrov za nakup dotrajane poslopja, ta postavka pa je »izginila« iz zadnjega proračuna.

M.K.

SVETOVNI DAN BOJA PROTI AIDSU - Srečanje v kopališču Ausonia

Bolezen je med mladimi slabu poznana Letno v Trstu deset novih primerov okužbe

Srečanje v Ausoniji je vodil Pino Roveredo

KROMA

VREME - Včeraj na Tržaškem »zimski« jesenski dan

Dež in močna burja, Na Krasu ponekod tudi žled

Slabo vreme, ki je te dni značilno za ves italijanski sever in sosednjo Slovenijo, je v teku včerajšnjega dne prevladovalo tudi v tržaški pokrajini. Snežnih padavin sicer ni bilo - teh je bilo veliko v sosednji Sloveniji - a je večji del dneva močno deževalo. Dežju se je pridružila še močna burja, tako da so bili smetnjaki v kratkem času polni uničnih dežnikov.

Zlasti v zgodnjih jutranjih urah se je na območju vasi kraške planote pojavil žled na vejah dreves, vendar se led ni prijemal na cestno podlago. Temperature so bile zlasti zjutraj na Krasu blizu ledišča, v teku dneva pa se je nekoliko otopilo in je neposredna nevarnost poledice minila. Vremenske napovedi za prihodnje ure vsekakor niso ugodne, saj naj bi se slabo vreme nadaljevalo tudi v prihodnjih dneh. Zato je na cestah priporočljiva previdnost.

Ledeni kristali so marsikod po krasu odeli krošnje dreves v pravo idilo

KROMA

MILJE - V soboto

Koncert Light of Day v Verdiju

Združenji Trieste is Rock in Etnoblog vabita v soboto (ob 20.45) v Verdijsko gledališče Miljah na koncert Light of Day. Turneja se je začela leta 1998 v New Jersey in velja za glasbeni dogodek, ki se ga udeležijo najboljši umetniki rock scene v ZDA. Dobrodelen turnej se od leta 2005 pomika tudi po Evropi, njen cilj pa je zbiranje finančnih sredstev za raziskovanje Parkinsonove bolezni. Rock in solidarnost bosta ustvarila enkratni glasbeni dogodek z nastopom Willija Nileja, Joeja D'Ursa in Alejandra Escoveda, na održi pa se bodo zvrstili še Massimo Priviero, Lorenzo Semprini in Alessio Raffaelli ter Rob Dye in Antonio Zirilli. Posebna gostja večera bo Dorina, ki bo prvič nastopila v Trstu po uspehu v oddaji X-Factor. Zbrane prispevke bodo namenili Fundaciji Light of Day in italijanskemu združenju obolenih za Parkinsonom. Za kartbo treba oddeti 20 evrov - pri blagajni Verdijskega gledališča v Miljah, v kavarni Knulp, lokalni Seconda Stella a Destra (Ul. Cadorna 9). Dodatne informacije so na voljo na spletnih naslovih www.triesteisrock.it oz. www.lightofday.org.

Problem aidsa nikakor ni zastaral. Okužba z virusom hiv je še vedno aktualna tema, ki v našem mestu povzroča preko deset novih okužb letno, povprečno dve na mesec. Ob teh zaskrbljujočih podatkih so gostje na včerajšnjem srečanju v kopališču Ausonia izpostavili, da sta ozaveščanje in preventiva zelo skromni.

Debato ob priložnosti svetovnega dneva boja proti aids-u je na Trajanovem nabrežju vodil tržaški pisatelj Pino Roveredo, ki je izpostavil dejstvo, da se o virusu hiv premalo govorja in razpravlja, saj v našem okolju že 10 deset let vlada velika brezbržnost do bolezni. Da se v področje preventive in ozaveščanja premalo vlagajo, je bil mnenja tudi direktor oddelka za naležljive bolezni tržaške bolnišnice Roberto Luzzatti. Skupaj z ostalimi sodelavci, je poddaril, da bolezen ni več samo stvar narkomanov in strank prostitutk. Večina primerov novih okužb prizadene mlade ljudi, ki se z virusom okužijo med nezaščitenimi spolnimi odnosi.

Takih primerov je v naši pokrajini čedalje več. Zaskrbljujoči podatki izhajajo iz ankete, ki je bila opravljena med poletnim projektom Overnight. V vprašalniku je 46 % anketirancev odgovorilo, da ne uporablja kondoma, med temi jih je bilo 42 % pod osem-najsttim letom. Profesorica Claudia Colli iz Centra za spolne in naležljive bolezni pa je ob aidsu izpostavila tudi čedalje slabše ozaveščanje o ostalih spolnih boleznih, saj sama mesečno sledi vedno številčnejšim primerom sifilisa in gonoreje med mladimi pacienti. Zdravniki in strokovnjaki združene službe, krvivo predvsem šole, v katerih se informirajo o spolnih boleznih posveča premalo časa in sredstev. Italijanska država pa se mora obenem soočati s pomanjkanjem enotnega šolskega programa, ki bi šolnikom narekoval smernice za boljšo in učinkovitejšo informiranje najstniške populacije.

Nove okužbe prizadenejo vse pogosteje mlade med 20. in 30. letom, vendar naraščajoči tudi primeri med starejšimi ljudmi, ki podcenjujejo razširjenost bolezni. V našem mestu se zradi okužbe zdravi preko 200 ljudi, katerim sledijo specialisti na oddelku naležljivih bolezni, kjer vsak lahko zaprosi za anonimni in brezplačni hiv test.

Andrej Marušič

REPENTABRSKA OBČINA - Nesreča na nevarnem odseku ob izvozu s hitre ceste

Fernetiči: BMW treščil v avtomobil karabinjerjev

Repentabrski občinski svet je dan prej spet opozoril na nevaren promet na Fernetičih

Presneti Fernetiči! Še dobro, da se je včerajšnja prometna nesreča relativno srečno končala, s karabinjerjem, prepejanima z rešilcem v bolnišnico zaradi udarca v tlinik, a brez hujših posledic. Prizorišče nesreče je bil odsek ob izvozu s hitre ceste, nasproti Bara G, tam, kjer navadno karabinjerji in cestna policija nadzorujejo promet. Prav o nevarnosti tega odseka in sploh o neurejenem prometu na Fernetičih je bil dan prej govor na seji repentabrskega občinskega sveta. Župan Marko Pisanij je opozoril na brezbrinjnost odgovornih, ki zavlačajojo s primereno ureditvijo promet na tej zelo prometni žili, in zaželel, da ne bi ta nedopustna neurejenost privedla do nesrečnega dogodka.

Dan kasneje se je prav to zgodilo.

Brata Remzija in Sefedin, makedonsko Albancu, sta v zadnjih dveh desetletjih kar nekajkrat potovala skozi Fernetiče domovini naproti. Pred dvajsetimi leti sta se preselila v Italijo, v Dolino Cembra v pokrajini Trento, kjer domači Cimbri še vztrajajo s pogovarjanjem v njihovem, drugim nerazumljivem manjšinskem jeziku, in kjer v kamnolomih izkopavajo enega najboljših porfiridov na svetu. Remzij in Sefedin sta se zaposlila prav v kamnolomu: od konca februarja do konca novembra izkopavata in režeta porfid, ko se decembra delo v kamnolomu zarači nevzdržnih zimskih razmer prekine, jih podjetnik vpiše v dopolnilno blagajno, do naslednjega konca februarja. Takrat se Remzij in Sefedin vrneta v domovino.

Včeraj je za njiju in za Sefedinovo žeeno Fatime napočil čas vrnitve. Ob enajstih je trojica sedla v natrpan BMW in v snežnem metežu odpotovala proti rodnemu Gostivarju, mestecu kakih 65 kilometrov od Skopja. V Trentu je bila snežna odeja debela kakih 30 centimetrov, se je kakih pet ur kasneje na Fernetičih spominjal Sefedin. Snežilo je vse do Verone, potem pa dež.

Ko je BMW bocenske registracije malo pred 16. uro pripeljal na Tržaško, ni več deževalo, cesta pa je bila mokra.

Tudi na odseku ob izvozu s hitre ceste za Fernetiče je bilo cestične razmočeno in tudi spolzko. Prav to naj bi botrovalo nesreči. Sefedin je takole opisal, kar se je zgodilo. Ko je BMW privožil s hitre ceste v smeri proti Sloveniji do odseka, kjer se z leve priključi cesta z Opčin, je avtomobil, nekaj metrov po tam nameščenih obcestnih cementnih blokih, nenačoma zaplesal po cestiču. Nekajkrat se je zadek vozila zazibal desno in levo, nakar je ne-nadzorovan avtomobil zavozil ritenki proti odcepnu za Opčine. Tja, kamor se mnogokrat namestijo karabinjerji ali policija, da bi nadzorovali promet.

Tudi včeraj je bil tam parkiran avtov karabinjerjev iz Nabrežine z dvema karabinjerji v vozilu. BMW je na vso moč z zadkom treščil v prednji del karabinerskega fiata brava in ga s silo potisnil kakge pol metra nazaj.

Sunek je bil močan in predvsem nepričakovani. Karabinjerja sta dobila udarec v tlinik, zaradi česar so ju morali z rešilcem prepeljati v bolnišnico na pregled in prvo pomoč. Poškodbe niso hude. Če bi takrat nadzorovala promet tako, kot se pogosto dogaja, pred avtomobilom, bi bile posledice nesreče za oba gotovo mnogo hujše.

Izvide o nesreči so opravili agenti cestne policije, ki so izdal Sefedinu dovoljenje za vrtnitev s poškodovanim BMW-jem nazaj v Dolino Cembra. Trojica Albancu iz Makedonije bo moralna na domovino - zaradi presnetih Fernetičev - še počakati.

Na kraj je prispel namestnik povojnika nabrežinskih karabinjerjev, ki je potrdil, da je pač tisti odsek res nevaren. Ob izvozu s hitre ceste je sicer nameščen znak o omejitvi hitrosti na 30 kilometrov na uro, ki pa ga malokdo upošteva. Namestitev cementnih obcestnih blokov ni najbolj posrečena, ko je na Fernetičem legal mirak pa je ostal tisti odsek v temi, saj je javna razsvetljava na tako prometni cesti povsem nezadostna.

Tudi na to velikansko pomanjkljivost že mesece, leta, neuslušano opozarja repentabrska občinska uprava.

M.K.

BMW je ritenski treščil v avtomobil karabinjerjev

KROMA

ZGONIK - Nova spletna stran medobčinskega združenja

Občine na spletu

Zgoniški občinski svet odobril ustrezni sklep - Deželni prispevek 37.100 evrov

Deželna uprava je nakazala prispevek v višini 37.100 evrov za ureditev in opremo spletne strani za tako imenovano »javno sporočanje« novic in vseh drugih institucionalnih dejavnosti medobčinskega združenja med občinami Milje, Dolina, Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor. O tem je bil govor med zadnjim sejo zgoniškega občinskega sveta.

Oktolske občine tržaške pokrajine so že leta združene v skupno medobčinsko enoto, kot to predvideva deželni zakon iz leta 2006. Občine so v ta namen podpisale konvencijo, na zadnjem seji je zgoniška skupščina odobrila dopolnilno konvencijo, da bi omogočili ustanovitev in delovanje nove spletne strani za institucionalne dejavnosti. Podrobnosti o tem dopolnilu je pojasnila odbornica Nadja Debenjak.

Občine, vključene v medobčinsko združenje, so izrazile potrebo po hitrejšem in učinkovitejšem posredovanju novic in sporočil občanom o last-

Nadja Debenjak

stal 18 tisoč evrov, za pripravo znaka (izbrali ga bodo z natečajem, na katerem bodo sodelovale krajevne šole) bo namenjenih tisoč evrov, nakup opreme pa bo stal 3.100 evrov.

Razpis natečaja je objavljen na spletni strani miljske občine, v natečaju pa je med pogoji (2. točka) izrecno omenjeno obvezno znanje slovenskega jezika.

Vodja Slovenske skupnosti Dimitrij Žbogar je ocenil, da so stroški za to dejavnost »malce pretirani«. Odbornica Debenjakova mu je odgovorila, da se bodo morali občani pač privaditi na uporabo novih medijev, kar jim bo v veliko korist in pomoci: na spletni strani bodo prejeli potrebne informacije in jim ne bo treba več zamuditi časa s stikanjem po raznih uradih.

Sklep je bil odobren z veliko večino, vzdržal se je le svetnik PDL-UDC Piero Geremia

M.K.

nem institucionalnem delovanju. Deželna uprava je v ta namen posredovala prispevek v višini 37.100 evrov, s katerim bodo uredili spletno stran združenja. Za pripravo spletne strani je predvidenih 15 tisoč evrov, komunikator (oseba, ki bo skrbela za stran) bo

Razstava Erike Cunja v TK

V galeriji Tržaške knjižarne bodo julij ob 18. uri odprtli razstavo mlade, uveljavljene slikarke in ilustratorke Erike Cunja. Po rodu iz Trsta, živi in deluje v Bresci, kjer med drugim počuje ilustracijo na Akademiji lepih umetnosti.

Erika Cunja očara zaradi nežnosti in rahlosti svojih ilustracij, ki nas popeljejo v svet, kjer gravitacija nima glavne besede in v katerem se naša domišljija popolnoma osvobodi. Njena likovna govorica je sanjska, njen izraz je bogat. Za osnovo uporablja akrilne barve, ilustraciji pa potem s kolorem dodaja razne elemente, kot na primer časopisne izrezke, detajle pa izoblikuje z barvnimi svinčniki.

Že več let sodeluje z otroško revijo Galeb, ilustrirala pa je tudi več otroških publikacij in učbenikov. Povod za razstavo, ki bo v petek v Tržaški knjižarni, so dale njene ilustracije za otroško publikacijo »Trdoglavček Tomaz in njegovi prijatelji«, ki bo v kratkem izšla pri založbi Mladika v Trstu in jo je zapisala njena sestra Vesna.

Emergency vabi na božično večerjo

Tržaška skupina Emergency vabi v petek, 10. decembra, k Biti v Ljudski dom (Križ 401) na tradicionalno božično večerjo. Družabno srečanje bo najprej priložnost za razmislek. Ob 20. uri bo pediatrična bolničarka Rossella Vatta spregovorila o svoji mirovniški misiji v Afganistanu, saj je zaposlena v bolnišnici v Anabahu, ki jo upravlja Emergency. Uro pozneje, se pravi ob 21. uri pa bo čas za večerjo - predvidena sta mesni in vegetarijanski jedilniki (cena 20 evrov, pijača ni vključena).

Svojo prisotnost je treba potrditi do 8. decembra na tel. št. 347/2963852 (Laura) oziroma po elektronski pošti na naslov emergencytrieste@yahoo.it.

Ribe in kruh za revnejše družine

Združenju prostovoljcev MerryGoRound ter socialnim zadrugam AGCI Solidarieta' in ribičev Agrital so ljudje, ki živijo v bedi, pri srcu. Tako kot na začetku novembra, ko so revnejšim tržaškim družinam delili sveže ribile, se bodo tudi jutri zbrali na Pontešku, kjer bodo med 10. in 11. uro brezplačno razdelili 500 kilogramov rib in 500 kilogramov kruha (pri tamkajšnji pekarni Željka Babića) 400 družinam, ki jim združenje MerryGoRound nudi pomoč.

V tržaški pokrajini je revščina pričadela 8.400 družin, dodatnih 4.000 pa je na meji revščine. Državne statistike uvrščajo med revne teste družine, ki jih sestavljata dva člana in porabitka manj kot 220 evrov mesečno za vzdrževanje.

SKUPINA 85 - Obisk Muzeja piva Dreher v Ulici Torrebianca

Zgodba o 100-letni zgodovini pivovarne, ki je bila za uslužbence kot drugi dom

Nekoč je bila v Trstu pivovarna. Nekdanja tovarna bi nato morala postati muzej. Prvo, pivovarno namreč, ki je bila znana kot Dreher, so spodnesi novi časi oz. nezadostne investicije, drugega, se pravi muzej, pa je odnesla špekulacija. Tam, kjer je bila pivovarna s priljubljeno pivnicno in restavracijo, je sedaj trgovski center, nekaj »dokaznega gradiva« o stoletni zgodovini tržaške pivovarne pa je sedaj shranjenih v malem Muzeju piva Dreher (Ul. Torrebianca 41).

Izvide o nesreči so opravili agenti cestne policije, ki so izdal Sefedinu dovoljenje za vrtnitev s poškodovanim BMW-jem nazaj v Dolino Cembra. Trojica Albancu iz Makedonije bo moralna na domovino - zaradi presnetih Fernetičev - še počakati.

Nekdanja tovarna bi nato morala postati muzej. Prvo, pivovarno namreč, ki je bila znana kot Dreher, so spodnesi novi časi oz. nezadostne investicije, drugega, se pravi muzej, pa je odnesla špekulacija. Tam, kjer je bila pivovarna s priljubljeno pivnicno in restavracijo, je sedaj trgovski center, nekaj »dokaznega gradiva« o stoletni zgodovini tržaške pivovarne pa je sedaj shranjenih v malem Muzeju piva Dreher (Ul. Torrebianca 41).

Muzej je za občinstvo odprt ob sredah popoldne

se, razpostavili to, kar so našli oz. dobili v dar. Glede pivovarne Dreher, o kateri si lahko med obiskom ogledate tudi film, ki slavi njeno stoletnico, velja podčrtati, da so veliko gradiva prispevali biv-

ši uslužbenci. Nekaj jih je bilo prisotnih tudi ob obisku članov in prijateljev Skupine 85. Iz njihovih besed je izhajalo predvsem dvoje: pivovarna Dreher, dober je dobro poslovala, je bila veliko več

kot delovno mesto, bila je drugi dom, njen zaton in zaprtje pa sta bili posledici brezobzirnih špekulacij. Nič nam ni ostalo, samo to, kar vidite tuhaj, je bil žalosten osivelj možak, ki je večji del svojega življenja preživel v pivovarni.

Vsekakor mali muzej v Ul. Torrebianca ni posvečen izključno Dreherju, temveč splošneje pivu oz. tudi drugim pivovarnam. Na to temo, piva namreč in prigrizka, ki sodi zraven, prirejajo v malem muzeju tudi družabna srečanja. Sicer pa so tudi člane in prijatelje Skupine 85 pogostili z malim narezkom, hrenovkami in seveda kozarcem piva. Mahnič je zamenjal Dreherja: svetlo pivo je namreč v kozarce »priteklo« iz bližnje Slovenije. V plastične, kajti stekleni, različno oblikovani in dandas dragi in dragoceni so samo na ogled v malem muzeju. Večja pa jih ogledati, kot tudi ostale predmete, ki so jih nakupili okrog po svetu, večinoma preko spletja, kot je povedal predsednik društva. Za občinstvo je muzej odprt ob sredah popoldne, od 17. do 19.30, drugače pa seveda po dogovoru.

DSI - Predstavitev knjige L'onomasticidio di Stato

»Imenomor« ali zgodba o priimkih

O delu sta spregovorila urednica Nadia Roncelli in avtor Miro Tasso

Nadia Roncelli in Miro Tasso v DSI

KROMA

»To je nenavadni roman, ki obravnava trpko poglavje polpretekle zgodovine: o dogajanju piše na poljuden način. Ob glavnih zgodbi odlikujejo knjigo tudi življenjepisi vseh protagonistov, seznam poitalijančenih priimkov, bibliografija in izvirna pisma tržaškega funkcionarja.« Tako je o knjigi *L'onomasticidio di Stato* v imenu založbe Mladika dejala urednica Nadia Roncelli. Napisal jo je Miro Tasso, znanstvenik, trikratni doktor in profesor naravoslovja na znanstvenem licetu v Benetkah, že vrsto let tudi sodelavec na univerzi v Padovi. Tasso se je tokrat posvetil tematiki poitalijančevanja priimkov in problematiki preseljevanja v videmski, goriški in tržaški občini. Uvod v knjigo je podpisal Boris Pahor.

Tasso je svojo knjigo predstavil (»onomasticidio« je avtorjeva skovanka, ki pomeni »imenomor«) kot zgodbo o priimkih, v kateri nastopajo junaki z resničnimi živiljenjskimi zgodbami. Protagonist literarnega dela je tržaški funkcionar Aldo Pizzagalli, ki ga je prefekt Bruno Fornaciari postavljal na čelo posebne komisije. Slednja naj bi na podlagi dekreta z dne 7. aprila 1927, ki predvideva brezplačno povrnitev priimkov zapisanih s tujo pisavo (slovensko ali nemško, na primer) v prvotno italijansko različico, pripravila seznam vseh priimkov, ki odgovarjajo tej postavki. Tako je Pizzagalli leta 1929 izdal knjigo *Per l'italianità dei cognomi nella provincia di Trieste*, ki vsebuje seznam 2.141 poitalijančenih priimkov. Dekret je predvideval dve obliki vračanja priimkov v prvotno obliko, in sicer tisto s priredbo ali adaptacijo, za

katero so lahko tržaški prebivalci svobodno vložili prošnjo (tako je na primer Müller postal Molinari) ali pa tisto s povrniljivo priimka. Slednjega pa ni bilo mogoče izbirati, ker ga je določil prefektov dekret - Vodopivec je postal Bevilacqua, Starc pa Vecchiet. Na tak način so v sami tržaški pokrajini spremenili od 50 do 100 tisoč priimkov. Medtem ko so se za priredo priimka odločali predvsem iz gospodarskih razlogov (če niso spremenili priimka v italijansko različico, niso na primer dobili dovoljenja za opravljanje trgovskih poslov), so jim povrnitev priimka določili kar v uradu. Po vojni je večina prebivalcev zahtevala prvotno obliko priimka, ampak prišlo je do težav, ker so ga nekaterim spremenili kar brez dekreta, kar je bilo seveda nezakonito. Za konzal povrnitev priimkov v prvotno različico so odobrili šele leta 1991.

Nasilna spremembra priimkov, kot je razložil avtor knjige, ni povzročila nobene smrti, a je kljub temu vidno zaznamovala tržaške prebivalce, posebno slovensko manjšino, saj je bistveno spremeni imensko strukturo tega območja. Številnim posameznikom je namreč hotela izbrisati osebine in kulturne korenine, saj določa priimek pripadnost nememu narodu in ima številne zgodovinske vezi. Ob koncu zanimive in izčrpne avtorjeve predstavitev zgodovinskih okrov tega območja, se je v Peterlinovi dvorani razvnela debata, v kateri so prisotni ponudili razne anekdotne in resnične dozide povezane s poitalijančevanjem priimkov. (met)

UČENCI COŠ MARA SAMSA

Pestro Martinovo

Na Slovenskem že zdavnaj praznujemo Martinovo. Otroci si polnimo usta s sladicami in pečenim kostanjem. Odramo pa pokušajo novo, komaj pridelano domače vino. Pri nas se Sveti Martin praznuje po osmicih na Krasu. 11. novembra

smo učenci prvega, drugega in tretjega razreda COŠ Mara Samsa obiskali Martinov sejem na Prosek. Obiskali smo stojnice obložene z domačimi pridelki, sejem starin in luna park. Malicili smo v osmici. Presenečeni smo bili, ko smo na Placu dobili stojnico družine Komar iz Lo-

ga, ki nam je ponudila domače oljčno olje na koščku kruha. Dan pred tem smo skušali z malčki italijanskega otroškega vrtca od Domja imeli že tradicionalni praznik kostanja. Pekli smo kostanj in ga z velikim užitkom pojedli.

Učenci COŠ Mara Samsa

Včeraj danes

Danes, ČETRTEK, 2. decembra 2010

BLANKA

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 16.22
- Dolžina dneva 8.56 - Luna vzide ob 3.36 in zatone ob 13.54.

Jutri, PETEK, 3. decembra 2010

FRANC

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: температура zraka 4,6 stopinje C, zračni tlak 991 mb pada, veter 53 km na uro vzhodnik severovzhodnik, burja, vlaga 71-odstotna, nebo oblačno, morje močno razgibano, temperatura morja 14,3 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 4. decembra 2010

Običajni urnik lekarne:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00

Melara - Ul. Pasteur 4/1 (040 911667), Drevored XX. septembra 6 (040 371377), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Melara - Ul. Pasteur 4/1, Drevored XX. septembra 6, Ul. dell'Orologio 6, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Prosek (040 225141) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. dell'Orologio 6 (040 300605).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Rapunzel, l'intreccio della torre 3D«.

ARISTON - 16.30, 18.45, 21.00 »The killer inside me«.

CINECITY - 16.00, 18.00, 20.00, 22.00 »Rapunzel - L'intreccio della torre 3D«; 16.05, 18.05, 20.05, 22.05 »A Natale mi sposo«; 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »La donna della mia vita«; 16.00, 16.30, 17.40, 18.45, 19.15, 20.30, 21.30, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; 16.10, 20.00, 22.00 »Saw 3D«; 18.00 »Un marito di troppo«.

FELLINI - 16.15, 19.00, 21.45 »Noi credevamo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Precious«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 20.20, 22.15 »Stanno tutti bene«; 18.20 »Benvenuti al sud«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 20.00, 22.10 »Il mio nome è Khan; 18.15 »I fiori di Kirkuk«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.00, 20.10 »Megaum 3D«; 19.30, 21.30 »Romance med prijatelji«; 17.10, 20.00 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. del«; 17.30 »Gremo mi po svoje«.

KOPER - PLANET TUŠ 21.30 »Žaga VII 3D«; 15.00, 17.10, 19.20 »Gremo mi po svoje«; 21.30 »Lahka punca«; 17.50, 20.50 »Harry Potter in Svetinje smrti - 1. del«; 16.50 »Tamara Drewe«; 21.25 »Lomilec src«; 16.00, 16.50, 18.10, 19.00, 20.20 »Megaum 3D - sinhro.«; 16.40 »Megaum - sinhro.; 19.10 »Tist' dan v tednu«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.10, 17.00, 18.35, 19.30, 21.00, 22.00 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; Dvorana 2: 16.10, 17.45, 20.40, 22.20 »La donna della mia vita«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »A Natale mi sposo«; Dvorana 4: 19.15 »Un marito di troppo«.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Vgleđališče z družino in malimi prijatelji...

Oton Župančič

Ciciban

režija: Primož Bebler

v soboto, 4. decembra

ob 17.00

v Mali dvorani SSG

Vstopnica pri blagajni SSG

eno uro pred pričetkom

Tel +39 040 362 542

brezplačna številka 800214302

Tržaška knjigarna in založba Mladika vabita

na odprtje razstave likovne umetnice in ilustratorke

ERIKE CUNJA

»Trdoglavček Tomaž in njegovi prijatelji«.

V petek, 3. decembra, ob 18. uri v galeriji Tržaške knjigarne

SUPER - 22.15 »The social network«,
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 20.45 »Boyz'n the Hodd - Strade violente«; Dvorana 2: 16.45, 18.45, 20.45 »Rapunzel - L'intreccio della torre 3D«; Dvorana 3: 17.40, 20.30 »Harry Potter e i doni della morte - 1. del«; Dvorana 4: 17.45, 20.15, 22.15 »A Natale mi sposo«; Dvorana 5: 17.15, 20.00, 22.00 »La donna della mia vita«.

Čestitke

Danes praznuje svoj rojstni dan naša super mama in nona MIRA. Vse najboljše ji želimo vsi, ki jo imamo radi.

Šolske vesti

DIZ JOŽEFA STEFANA vabi vse starše na roditeljski sestanek, ki bo v petek, 3. decembra, ob 17. uri na sedežu šole - Vrdelska cesta 13/2.

Izleti

DRUŠTVENA PRODAJALNA NA OPĆINAH obvešča, da bo za izlet v Ljubljano v soboto, 4. decembra, odhod avtobusa ob 8.15. Zbirališče ob 8. uri na avtobusni postaji na Dunajski cesti.

MOTORSHOW BOLOGNA: Socialna služba občin Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor, skupaj z Zadrgo La Quercia, z Mladinskim krožkom društva Igo Gruden in s Sovetovalom mladih občine Devin Nabrežina, organizira ednevni izlet na Motorshow v Bologno za mlade od 18 do 29 let, v soboto, 4. decembra, z odhodom ob 7.00 iz Sesljanja. Avtobus je brezplačen. Za info, vpise, in plačilo vstopnice, kličite na mobilni 349-5037508 (Daša).

ZDRUŽENJE STARŠEV srednje šole sv. Cirila in Metoda organizira silvestrsko družinsko zimovanje »Snežnika« v počitniškem domu Vila v Kranjski Gori od 31. decembra do 2. januarja. Vabljeni vse družine od Milj do Trbiža. Za dodatne informacije in prijave do 8. decembra na 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja), ali na zscirilmетод@gmail.com.

SPDT priredi ob zaključku sezone v nedeljo, 12. decembra, »Izlet in neznan«. Avtobus odpelje iz Trsta, Trg. Oberdan, ob 8. uri; z Općin, hotel Daneu, ob 8.15. Informacije in vpisovanje do četrtek, 9. decembra, tel. 040-220155 (Livio).

Osmice

KOVAČEVI za cerkvio v Doberdobo imajo odprto osmico. Tel. št. 0481-78125. **OSMICO** je odprt Zidarič, Praprotni 23.

KD ROVTE-KOLONKOVEC
Ul. Monte Sernio 27
gostuje
v petek, 3. decembra ob 20. uri
MePZ
fran Venturini
od Domja
Vodi Cinzia Sancin
Vabljeni!

Obvestila

NOVA JUTRANJA VADBA ZA ZRELA IN ZLATA LETA Vabimo vas na lahko in terapevtsko naravnano vadbo, ki bo poteka v KRD Dom Brščiki pod strokovnim vodstvom prof. Mateje Šajna. Srečanja so po novem ob ponedeljkih in ob sredah ob 9.30 uri. Informacije Anica 040-327327, 340-4835610 Mateja 00386-40303578.

KMEČKA ZVEZA prireja za vse člane obvezne tečaje o higieni in postopkih HACCP. Tri urni tečaji za odgovorne na podjetju (8 ur): danes, 2., v torek, 7. in petek, 10. decembra. Podrobne informacije lahko dobite po telefonu 040-362941.

MIKLAVŽEV SEJEM knjig in ročnih del bo v organizaciji SKD Vigred in Združenja staršev COŠ S. Gruden in otroškega vrtca od danes, 2., do sobote 4. decembra, od 15.30 do 18.30, v nedeljo, 5. decembra, pa od 14. do 16. ure, v Štalci v Šempolaju.

OTROCI, POZOR! V petek, 3. decembra, nas v društvu SKD J. Rapotec v Prebenegu obišče sv. Miklavž. Med čakanjem nas bodo zabavale dijakinje liceja A.M. Slomšek z igrico »Čarownica Berta« in z likovno delavnico. S seboj prinesi flomastre, škarje in lepilo. Miklavževi pomočniki bodo danes, 2. decembra, od 19. do 20. ure v društvu zbiralno eno darilce za vsakega otroka. Vabljeni!

SKD BARKOVLJE, UL. BONAFATA 6 - V okviru božičnega sejma bo danes, 2. decembra, »Pravljica za najmlajše« v izvedbi Daše in Vanje. Začetek ob 14.45. V petek, 3. decembra, bo pokušnja in ponudba domačih sladič. Začetek ob 15. uri.

SLOVENSKI INFORMATIVNI CENTER V NARODNEM DOMU sporoča, da zaradi pomanjkanja rednih denarnih dotacij bo od danes, 2. decembra, ponovno zaprt. Prosimo za razumevanje!

TELOVADBA ZA RAZGIBAVANJE - Skupina 35-55 SKD F. Prešeren iz Bojnega obvešča, da bo zaradi Miklavževega sejma društvena dvorana zasedena od petka, 3. do srede, 8. decembra. Petkove telovadke bodo imeli ta teden telovadbo danes, 2. decembra. Naslednji teden pa bo telovadba potekala v četrtek, 9. in v petek, 10. decembra, po običajnem urniku za vse obiskovalke tečaja.

COCKTAIL PRIGRIZK Gostinski učni center Ad formanduma vabi v vpisu na kuhrske tečaj, namenjen vsem ljubiteljem kuhanja, ki bo v petek, 3. decembra, ob 18. uri v Gostinskom učnem centru Ad formanduma na Fernetičih. Jedilni list: tunini zvitki z avokadom, zavitek iz paprike in mocale, žemljice s kislim zeljem in počeno panceto, pečene paprike z drobnjakovo kremo, klobasice v testu, slive v slanini. Udeleženci prejmejo v dar recepte in potrdilo o obiskovanju tečaja. Za vpisovanja: tel. +39-334-2825853, promo@adformandum.eu.

LETNIKI 1966! Dobimo se na večerji v gostilni v Križu v petek, 3. decembra, ob 20. uri. Prijave na 340-4996575 (Sonja) ali pišite na nevi66@libero.it, dan-mal@libero.it.

ODBORNIŠTVO ZA KULTURO OBČINE DOLINA sporoča, da bo »Božični sejem 2010« potekal od 3. do 8. decembra, v večnamenskem kulturnem centru F. Prešeren v Boljuncu. Odprtje sejma: 3. decembra, ob 16. uri, slavnostna otvoritev in prižig luči ob 17. uri. Urnik od 4. do 8. decembra: od 10. do 20. ure. Razstavljalci bodo ponujali ročna dela, božične okraske, tipične krajevne predelke in izdelke, krajevno obrtništvo in veliko drugega. Vljudno vabljeni!

SEKCIJA VZPI EVALD ANTONČIČ STOJAN IN SKD VESNA vabita na predavanje »Zmaga kapitalizma - kriza socializma?«. Predava prof. Jože Pirjevec, v petek, 3. decembra, ob 20.30 v KD Alberta Sirk v Križu. Sledi razprava, toplo vabljeni.

SEKCIJSKI KONGRES ANPI - VZPI bodo: v petek, 3. decembra, pri Sv. Ivanu ob 17.00; 7. decembra pri Sv. Jakobu; 9. decembra v Barkovljah ob 20.00; 11. decembra v Trebčah ob 15.00; 11. decembra v Dolini; 13. decembra v Miljah.

TRŽAŠKA KNJIGARNA IN ZALOŽBA MLADIKA vabita v petek, 3. decembra, ob 18. uri v Galerijo Tržaške knjigarne (Ul. San Francesco 20, Trst) na odprtje likovne razstave otroških ilustracij likovne umetnice Erike Cunja na temo »Trdoglavček Tomaž in njegovi prijatelji«. Govor bo tudi o istoimenski ilustrirani pravljici, ki bo decembra izšla pri založbi Mladika.

ŠKD CEROVJE-MAVHINJE prireja Miklavževanje v nedeljo, 5. decembra, ob 16. uri v dvorani športnega središča Vižovljah. Pred prihodom sv. Miklavža bo nastop dijakinj pedagoškega liceja Anton Martin Slomšek. Angelčki zbirajo darila v petek, 3. decembra, od 18. do 19. ure na sedežu društva v Mavhinjah.

KRUT obvešča, da bo v ponedeljek, 6. decembra, ob 16. uri srečanje Bralnega krožka. Vabljeni tudi novi ljubitelji knjige. Informacije na sedežu krožka v ul. Cicerone 8/b, te. št.: 040-360072.

SV. MIKLAVŽ se bo mudil v društvenih prostorih SKD Grad pri Banih v soboto, 4. decembra, ob 17.30 dalje. Vsi otroci so toplo vabljeni. (Tel. 040-212403, ob 12. do 13. ure - Neva).

SVETI MIKLAVŽ bo obiskal otroke v Finžgarjevem domu na Općinah v soboto, 4. decembra, ob 16. uri. Po zdravila ga bo OPZ Vesela pomlad, Otoška gledališka skupina Finžgarjevega doma pa bo uprizorila igrico »Majhen nesporazum«, ki jo je režiral prof. Manica Maver. Angelčki sprejemajo darila za otroke od 14.30 dalje. Vabljeni vsi otroci.

MIKLAVŽEVANJE v organizaciji SKD Vigred bo v nedeljo, 5. decembra, ob 17.30 v prostorih COŠ S. Gruden v Šempolaju. Nastopili bodo pevci in glasbeniki skupine Vigred ter uprizorjena bo igrica Trije praščki. Angelčki sprejemajo darila samo v Štalci v urniku Miklavževega sejma.

OPZ SLOMŠEK BAZOVICA obvešča, da bo Miklavž obiskal otroke v nedeljo, 5. decembra, ob 17. uri v kinodvorani v Bazovici. Pevci zborja Slomšek ga bodo pričakali z igrico Jurčkovo pričkanje Sv. Miklavža. Vljudno vabljeni vsi otroci.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo v nedeljo, 5. decembra, na sporednu Gledališkega vrtljaka predstava »Mala princeska« v izvedbi Slovenskega odra. Prva predstava bo ob 16. uri (red Ribica), druga ob 17.30 (red Željava). Ob koncu vsake predstave bo otroke obiskal sv. Miklavž. V dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

SKUPINA 85 sporoča, da prireja ob 25. obletnici svojega delovanja društveno večerjo v nedeljo, 12. decembra, ob 19. uri v restavraciji Suban. Ob prisotnosti nekaterih ustanoviteljev bo Skupina tudi predstavila Jubilarni Biltén. Družabnost bosta zaživeli Stefano Bembi in Alessandro Simonetto. Obvezne rezervacije do nedelje, 5. decembra na tel. št. 348-5289452.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo redni občni zbor v nedeljo, 5. decembra, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicanju v prostorih KD Rdeča Zvezda v Saležu.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV IN KNJIŽNICA DUŠANA ČERNETA vabita v ponedeljek, 6. decembra, v Peterlinovo dvorano v Domu Donizetti 3 v Trstu ob 210-letnici rojstva pesnika Franceta Prešerena na razgovor o obravnavi in sprejemanju Prešernovih poezij na slovenskih šolah včeraj in danes. Govorila bosta prof. Tatjana Rojc in dr. Zoran Božič iz Nove Gorice, ki je ravno izdal študio Slovenske literatur in šoli in Prešeren. Za uvod bo nastopil godalni kvartet Podkončari. Knjižnica Dušana Černeta pa bo razstavila naše povojne učbenike slovenske književnosti. Začetek ob 20.30.

MLADINSKI DOM BOLJUNEC IN MLADINSKI KROŽEK DOLINA prireja skupno Miklavževanje v pone-

deljek, 6. decembra, ob 18. uri v dvorani MD Boljuneč. Gostovali bomo študentke 3. in 4. letnika smeri razrednega pouka pedagoške fakultete Koper z glasbeno pravljico Mojca Pokrajcijula, sledil bo prihod Sv. Milavža.

KRUT vabi na predavanje »Do zdravja s sadnimi sokovi: mangostin« v torek, 7. decembra, ob 18. uri. Predavatelj g. Riccardo Ramanzin. Več informacij na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8/b, el. 040-360072.

SKD SLAVKO ŠKAMPERLE vabi v torek, 7. decembra, ob 16.30 v društvene prostore na stadion 1. Maj na pravljico uro in likovni kotiček »Beli medvedek, ne zapusti me!« (Hans De Beer). Pravljica je primerna za otroke in vrtca in prvih razredov osnovne šole.

KULTURNO-ŠPORTNO DRUŠTVO ROJANSKI KRPAJAN organizira v četrtek, 9. decembra, ob 20. uri v kmečkem turizmu pri Cesariči, ulica de Moretti 117, večer, posvečen domačim viharjem z območja Lajnarjev in Piščancev. Pokušnjo vin in kleti kmetij Bole, Ferfoglia in Ferluga bo uvedel klepet z agronomom dr. Mariom Gregoričem.

BOŽIČNI JEDILNIK Gostinski učni center Ad formanduma vabi v vpisu na kuhrske tečaj, namenjen vsem ljubiteljem kuhanja, ki bo v petek, 10. decembra, ob 18. uri v Gostinskom učnem centru Ad formanduma na Fernetičih. Jedilni list: pate' v listnatem testu, capesante na Mornay način, puran s prazničnimi prilogami, meringa s chantilly smetano in mangom, izbor vin. Za vpisovanja: tel. +39-334-2825853, promo@adformandum.eu.

JUS-COMUNELLA »NABRESINA GE-MEINDE« v sodelovanju s SKD Igo Gruden in AŠD Sokol vabi občane in zainteresirane na javno srečanje in debato o predloženih predlogih za preureditev nabrežinskega »placa« in »stare vasi«, ki se bo vrnilo v petek, 10. decembra, ob 19. uri v dvorani SKD Igo Gruden, Nabrežina št. 89. Prisotni bodo tudi upravitelji Občine Devin Nabrežina in predstavniki Fakultete za arhitekturo tržaške Univerze. Toplo vabljeni.

DRUŠTVO GRAD OD BANOV prireja Božični sejem okrasnih izdelkov in naravnih mil, s sledečim urnikom: sobota, 11 in 18. decembra, ob 15. do 19. ure; nedelja, 12. in 19. decembra, ob 10.00 do 12.30 ter od 15. do 19. ure. Toplo vabljeni.

SEČNJA 2010/2011 NA OPĆINAH - Jus Općine obvešča člane in bivajoče na Općinah, da bo sprejemanje prošenj za letošnjo sečnjo vsak torek od 18.30 do 19.30, in nato vsak naslednji torek do najkasneje 14. decembra na upravnem sedežu v Proseki ul. 71.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina bo zaključila uspešno delovno leto v večerjo, ki bo v petek, 17. decembra, v gostilni v Prečniku. Vabljeni vsi člani, njihove družine in prijatelji. Info in prijave: www.onav.it, tel. 7786980 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

SK DEVIN prireja v novi letosnji zimski sezoni tečaje smučanja in deskanja v kraju Forni di Sopra za malčke iz vrtca, otroke in odrasle vsako soboto in nedeljo od 15. oz. 16. januarja dalje. Predstavitev tečajev in učitev bo v Kamnarski hiši v Nabrežini v četrtek, 16. decembra, ob 19. uri. Informacije in vpisovanja na info@skdevin.it ali 040-2908105 ali 335-8180449.

Prireditve

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) vabi na Predbožični čar - predpraznični sejem. Urnik sejma: danes 2., v petek 3. ter v ponedeljek 6. in torek 7. decembra, 15.00-19.00; sobota in nedelja, 4. in 5. decembra, 10.00-13.00.

DRUŠTVO ZA UMETNOST KONS vabi v petek, 3. decembra, ob 19. uri v galerijo Narodnega doma (ul. Filzi 14, Trst) na odprtje vsakoletne članske razstave »Kocka«. Razstavlja: Tea Volk, Jasna Merkù, Klaudija Marušič, Andrea Verdelago, Deziderij Švara, Živa Pahor, Rado Jagodic, Andrej Furlan, Ivan Žerjal, Franko Vecchiet, Megi Uršič Calzi, Zvonimir Kalc, Janina Kalc, Matjaž Hmeljak, Janina Co-

tič, Paolo Hrovatin, Robi Jakomin in Sandi Renko. S plesnim dogodkom bo prisotne obogatila Daša Grgić.

KD ROVTE-KOLONKOVEC - Ul. Monte Sernio 27, gostuje v petek, 3. decembra, ob 20. uri MePZ Fran Venturini od Domja, ki ga vodi Cinzia Sancin. Vabljeni!

SKD TABOR - DECEMBER V PROSNETREM DOMU NA OPĆINAH v petek, 3. decembra, ob 16. uri odprtje Miklavževega sejma z nastopom zborja osnovne šole F. Bevka in plesalk Skd Tabor, ob 18. uri predstavitev knjige Giuliane Prelec - Pezzetta in Donatelle Iseppi »Mosaico«. Sejem bo odprt še v soboto, 4. decembra, od 10. do 12. ter ob 16. do 19. ure in v nedeljo, 5. decembra, ob 10. do 12. ure. V nedeljo, 12. decembra, ob 18. uri Openska glasbena srečanja - Kvartet saksofonov Ensemble 4saxess.

SLEDI - TRACCE: slavnostna podelitev nagrad in predstavitev antologije Mednarodnega natečaja poezije Sledi - Tracce bo potekala v petek, 3. decembra, ob 20. uri v mali dvorani Kulturnega doma (Ul. Petronio, 4). Projekt Zveze slovenskih kulturnih društev je nastal v sodelovanju s KSD Rojanski Krpan. Vljudno vabljeni vsi nagrajenci, pesniki in ljubitelji poezije!

BAMBIČEVA GALERIJA vabi v soboto, 4. decembra, ob 20.30 na odprtje likovne razstave »Aldo Usberghi: ...okoli mene«. Glasbeni utriek ob odprtju: Paolo Scabar, violina. Slikarja bo predstavila Jelka Danev Cvelbar. Općine, Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131. Razstava bo odprta do 22. decembra. Ponedeljek-petak: 10.00-12.00 in 17.00-19.00.

GODBENO DRUŠTVO PROSEK vabi na koncert »Joplin Ragtime Orchestra« v soboto, 4. decembra, ob 20.30 v Kulturnem domu na Prosek.

PESEM JESEN 2010 - Zveza cerkevnih pevskih zborov vabi na revijo odraslih zborov Pesem jeseni 2010, ki bo v soboto, 4. decembra, ob 20. uri v Športnem centru Zarja v Bazovici.

SKRIVNOSTI NAŠEGA PODZEMLJA KD Kraški dom vabi na zanimiv večer s člani jamarskih društev Sežana in Grmada, ki nas bodo s sliko in besedo popeljali v podzemni kraški svet v nedeljo, 5. decembra, ob 17. uri v Kulturnem domu na Colu.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCJ FJK vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Dolina, 10. decembra, ob 20.30 nastopajo MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin), MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tvarčar), Nonet Primorsko Mačkolje (dir. Aleksandra Pertot), MoPZ Valentin Vodnik Dolina (dir. Anastasia Purič), ŽePS Stu ledi Trst. Nabrežina, 18. decembra, ob 20.30 nastopajo Zbor Jacobus Gallus Trst (dir. Marko Sancin) in MeMIPz Trst (dir. Tamara Staneš). Bardo, 19. decembra, ob 15.30 nastopajo Me

STALNO GLEDALIŠČE FJK - Alternativna scena

Delo o odnosu med materjami in sinovi

Avtor je sodobni francoski dramatik Jean-Marie Besset

Odnos med materjo in sinom je od vedno pogosta tema dramskih del, prav tako je v zadnjem stoletju središčna tema marsikaterega literarnega dela postal najstniški upor proti vrednotam, ki jih zagovarja družba odraslih, in ob njem spolno prebujanje: vsega tega se je veliko uprizarjani in mnogokrat nagrajeni francoski dramatik Jean-Marie Besset lotil v drami Perthus iz leta 2007. Delo je v sezoni 2009 postavil režiser Giampiero Ciccio za fundacijo Teatro Vittorio Emanuele iz sicilskega mesta Noto v koprodukciji z revijo Taronima Arte. Predstava je bila prejšnji teden na sporednu v mali Bartolijevi dvorani Rossettijevega gledališčega poslova v okviru abonmajskega niza alternativne scene Stalnega gledališča Furlanije – Julijske krajine.

Protagonisti drame so srednješolca Paul in Jean-Louis ter njuni mami Irene in Marianne, za kateri sta si nova sredstvo za lastno osebno uveljavitev in zato uravnavaata njuni življenji, bodisi z nežnostjo bodisi z prisilo, po lastni volji brez upoštevanja resničnih nagnjenosti in želja obeh najstnikov, medtem ko sta očeta povsem odstotna, bodisi po svoji lastni izbiri, saj sta oba povsem zatopljeni v svoj poklic in tudi ljubezensko toplino sta si našla zunaj družine, bodisi zato, ker sta ju materi po rojstvu

Vlogi najstnika Paula in Jean-Louisa sta odigrala Andrea Luini in Matteo Romoli

otroka nekako izrinili iz svojega življenja. Zahtevni in v bistvu nerazumevajoči materi svojima otrokomoma nista v oporo, ko oba zaideta v krizo, ker se Paul zaljubi v Jean-Louisa, slednji pa se odzove z nasilnim dvorenjem dekleta.

Bessetovo spremno napisano besedilo, polno učinkovitih dialogov, z vseh strani označuje značaje nastopajočih oseb, še posebej obeh mater, čeprav se gledalcem in še zlasti gledalkam vsiljuje misel, da sta ženska luka, ki ju prikazuje avtor nekako pre-

živeta. Vsekakor režiserju Giampiero Cicciiju ni šlo za realistično uprizoritev stvarnosti, saj tudi ženski vlogi igrata moška, v moški dvodelni obleki s kravato, tako da ženskost ponazarjajo samo čevlji v visokimi petami; zaradi tega prijema je manipulatorstvo mater še bolj poučljeno. Giampiero Cicciò in Annibale Pavanone sta kot navidezno nežni, a v resnici oblastni Irene in Marianne nekoliko bolj prepričljiva kot najstnika Paul in Jean-Louis, ki ju igrata Andrea Luini in Matteo Romoli. (bov)

ODPRTO NON-STOP 8.30 - 19.00 OD PONEDELJKA DO SOBOTE

ponudba velja

od 2. do 11.
decembra 2010

discount

tedesco

DOLINA 538 - TRST (v bližini športnega igrišča) TEL. - FAX 0039-040-8325039

PANDORO CHELOPHANE "GIULIETTA" 700 g € 2,29 1,99	PANETTONE CHELOPHANE "GIULIETTA" 700 g € 2,29 1,99	EKSTRADEVIŠKO OLJČNO OLJE 1 l € 2,38 2,69	MEHKKI MANDOLAT Z LEŠNIKI 200 g € 1,39 1,09
MEHČALEC DAT5 BLU 4 l € 1,45 1,39	PRALNI PRAŠEK "LANZA TRES" 70 pranj € 6,75 4,99	TESTENINE 500 g € 0,39 0,29	BELA MOKA »00« 1 kg € 0,45 0,29
ŠPEK ½, VAKUUMSKO PAKIRANO na kg € 7,90 6,90	KLEMENTINE ITALIJA na kg € 0,68 0,68	JABOLKA GOLDEN GORNJE POADIŽJE na kg € 0,88 0,88	
SOK ACE PURELAND 1,5 l € 0,99 0,79	TRAJNO POLPOSENTO MLEKO MALGA PARADISO 1 l € 0,55 0,49	ENOSLOJNE SERVIETE "FLOU" 250 kosov € 1,49 1,15	KOROMAČ na kg 0,58 CIKORIJA na kg 0,58
POSTARAN SIR "FIOR DEL MONTE" na kg € 7,90 6,80	PIŠKOTI S ČOKOLADNIMI KAPLJICAMI 700 g € 1,59 1,29		

ozioroma do razprodaje zalog!

TRIESTE PRIMA - Sodobna glasba

Ansambel Klangforum

Wien upravičil sloves

in navdušil občinstvo

Ansambel Klangforum Wien je 1.1985 ustanovil švicarski skladatelj Beat Furrer z željo, da bi sodobna glasba zazvenela v najpopolnejši obliki: odlični instrumentalisti, ki so pristopili k ansamblu, so Furrijevo željo povsem izpolnili ter postali zgled vsem poustvarjalcem; ne samo razvozlati kompleksne, včasih kratko malo hermetične partiture, temveč izvedbi vtisniti tudi smisel ter pritegniti poslušalčeve pozornost, izzvati razmišljanje, odnos do glasbe, ki ne teži zgolj k lajgodju trenutnega užitka, to je poslanstvo, ki ga Klangforum Wien opravlja v najvišji obliki in v tem duhu se je ansambel odzval vabilu združenja Choromas, ki prireja Mednarodna srečanja s sodobno glasbo Trieste Prima. Tržaški koncert je nastal iz solidarnostne nagiba, kajti društvo je letos imelo na razpolago mnogo bolj skromna finančna sredstva, s katerimi bi si ne mogel privoščiti imenitnega gostovanja. V dvorani Victor De Sabata se je zbral lepo število poslušalcev, ki so pozorno sledili zahtevenemu programu: najprej finski skladatelj Magnus Lindberg s Kvartetom s klarinetom, skladbo, v kateri je pihalo poustvarilo svetlo zvočno sliko, ki so jo godala nasičila z gostim dialogom. Prepletanje je privedlo do dramatične napetosti, ki se je nekoliko razvodenila v skoraj igričevem finalu in sklenila z melodijo, ki sta

jo čelist Andreas Lindenbaum in klarinetist Olivier Vivares vodila ob spremljavi ostalih članov.

Violinistki Annette Bik in Sophie Schafleitner, violist Dimitrios Polisoidis ter čelist Andreas Lindenbaum so se nato posvetili zagonetnemu Gran Torso Helmuta Lachenmanna: nemški skladatelj se je odpovedal vsakršnemu blagozvočju ter iz godal izzabil šepetanje, hropenje, pritajeno dihanje, loksi se so dotikali instrumentov tako z žimo kot s kovinskim zvenom žabic, zvočna slika je lebdela na skrajni meji med slišnim in neslišnim, se le občasno ojačila v dinamičnih viških, ki so razgibali razmišljajoči potek glasbene ideje.

Mnogo bolj lahkotno vzdusje nam je podaril Beat Furrer v kvintetu za klavir in godala z naslovom Spur (Sled): sled je začrtal klavir, na katerega je igrala Nora Skuta, nekako igrivo parodijo minimalističnega sloga, začinjeno z domiselnim kontrapunktom med klavirjem in godali, ki so se živahnno prepletali z variacijami osnovne zamsili. Zanimiv prerez sodobnih evropskih tokov je dunajski ansambel oplemenil z interpretacijo, ki je bila tehnično izredno dovršena, obenem pa prepričljiva in sporočilna. Občinstvo je odlični sestav nagradilo z dolgimi, navdušenimi aplavzi.

Katja Kralj

dil ter se hkrati ukvarjali s sintetičatorji zvoka. V teku nekaj let se je skupina kar nekaj krat lepo odrezala na številnih državnih glasbenih natječajih in sedaj veda veliko koncertirala v Belgiji in bližnji Holandski. Leta 2006 je angleška glasbena založba Skint Records ponudila bendu glasbeno pogodbino in že istega leta je prišel na dan prvenec Bring It On.

Na ploščo je belgijski kvartet posnel enajst komadov, izmed katerih so predvsem izstopale uspešnice Bring It On in izredna Black Gloves.

Z novim albumom Synrise, ki ga je oktobra letos izdala nemška neodvisna glasbena založba !K7 Records, se je bend odločil za glasbeno atmosfero iz osemdesetih, seveda s primernimi electro ritmi. Rezultat te odločitve je plošča z desetimi komadi, ki bo v ambientu elektronske glasbe žela veliko uspehov!

Otvoritveni, tipično electro komad Synrise poslušalca uvede v svet elektronike, naslednji Can't Stop Me Now pa ga kar spravi na noge ... After in Like You spominjata na uspešnice skupine Depeche Mode, medtem ko bo electro-pop komad As Good As It Gets prav gotovo kraljeval v marsikaterem evropskem disku! Na vrsti je še umirjeni intermezzo Hunt, dobra Words, ki sicer nekoliko preveč spominja na Chemical Brotherse in še minimalistična In Cars.

Rajko Dolhar

NA VES GLAS

KOBILARNA LIPICA - Obračun jubilejnega leta pozitiven

Se Lipica vendarle postavlja na noge?

Število obiskovalcev se povečuje - Na pomlad bodo odprli Muzej lipicanca

LIPICA - Kobilarni Lipica (KL) zaključujejo jubilejno leto, v katerem so praznovali 430-letno obletnico ustanovitve. Po besedah vodstva so v tem letu uspeli kobilarno ponovno postaviti na zemljevid najbolj atraktivnih turističnih destinacij v državi in jo približati mestu osrednje kobilarne lipicancev v svetu. Kljub svetovni krizi so povečali število obiskovalcev in v Mednarodni zvezzi lipicancev uveljavili svoj registrski sistem, v katerem bodo vodili podatke o vseh registriranih živalih, vpisanih v rodovniške knjige lipicanskih rejskih organizacij 21 držav, članic mednarodne zveze. Jubilejno leto, ki ga je (in ga še) spremljalo deževno vreme, so v KL zaključili s posebno polnitvijo 430 steklenic kraškega terana. Steklenice so oštivilcene, saj vodi seznam prejemnikov.

Po besedah direktorja Tomija Rumpfa bodo leto v Kobilarni zaključili pozitivno, v družbi Lipica Turizem pa so bili poslovni izkazi po desetih mesecih sicer pozitivni, vendar je bil novembra zaslužek tako pičel, da do konca leta veliko rezerve ne bo ostalo. Več prihodkov pričakujejo v decembru, ko je na programu vrsta prireditvev. Pričeli bodo že jutri z Dnevom odprtih vrat slovenske kulture, v katerega bo vključen tudi strokovni ogled (ob 13. in 15. uri) galerije slikarja, grafika in konstruktivista Avgusta Černigoja, ki je zadnjih pet let svojega življenja živel v Lipici. V novembra je minilo 25 let od njegove smrti. Obenem pa bodo odprli tudi pokrito drsalnice, ki bo obratovalo do 28. februarja.

Leto 2010 se je v KL pričelo s slabimi obetmi, saj so se soočili s 700.000 evri izgube v družbi Lipica Turizem in zato napovedali odpuščanje zaposlenih. Po koncu sezone pa Rumpf pravi, da bodo število zaposlenih zmanjšali na »mehak« način. »Nekaj predlogov je za predčasno upokojitev z odhodom na Zavod za poslovanje, z nekaterimi pa smo se sporazumno dogovorili. Tako da s tem nismo nobenih težav.« Po drugi strani pa bodo s pričetkom nove sezone potrebovali ljudi v strežbi, v prodajni službi, stalno iščejo tudi jačače.

Med pomembnimi dogodki v prihodnjem letu bo odprtje Muzeja lipicanca, za katerega so iz Norveškega finančnega mehanizma prejeli 750.000 evrov. Pretekli teden so na spletnih straneh objavili razpis za izbiro izvajalca gradbenih del in za postavitev razstave. Po besedah Rumpfa je dokumentacijo do zdaj dvignilo deset podjetij. V jeseni pa bodo po sedmih letih znova gostili generalno skupščino Mednarodne zvezze lipicancev, ki bo obenem praznovala 25. obletnico ustanovitve. »Takrat bomo tudi preverili uspešnost delovanja skupnega registra, ki smo ga aktivirali na letosnjem skupščini pred mesecem dni.«

V jubilejнем letu so v KL klub resepsijski uspeli povečati število obiskovalcev. Število naj bi se ob koncu leta ustavilo na 100.000, je povedal pomočnik direktorja za marketing in prodajo Bogdan Capuder, ki so ga v KL zaposlili pred dvema mesečema. Tako so ustavili trend padanja številka gostov, čeprav ostaja še vedno nedosegljiva številka 320.000 obiskovalcev leta 1988, zato v prihodnjem letu računa na 20 odstotno rast. »V januarju bomo z našo jahalno šolo nastopili v Avignonu v Franciji, 11. marca pa v ljubljanskih Stozicah. Sledile bodo štiri mednarodne tekmeme, med 21. in 25. septembrom pa bomo organizirali svetovno prvenstvo v vožnji vpreg. To bo prvo konjeniško tekmovanje na takih ravnih pri nas.«

Med pomembnimi dokumenti, ki so jih sprejeli v iztekajočem se letu, je bil tudi štiriletni načrt upravljanja. Njegove vsebine na posameznih področjih bodo uresničevali skozi letne programe dela. Izdelava prvega, za leto 2011, je v zaključni fazi. Dokončujejo tudi prispustni plan za naslednje petletno obdobje, ki bo temelj za oblikovanje posameznih rodov kobil in linij žrebcev, pričeli bodo z aktivnostmi za registracijo osemenjevalnega središča in nadaljevali z izvajanjem testa delovnih sposobnosti mladih konj. Letos so prvič preizkusili 12 kobil in 11 žreb-

ROCK GLASBA - V soboto na Gorjanskem Duo Hoosh s svojim elektronskim rockom

GORJANSKO - Skupino Snifferson Family poznamo kot zelo delavni bend. Tokrat se bo predstavila kot pobudnik koncerta na Gorjanskem, kjer bo v soboto v vaški dvorani zaigral čisti elektronski rock dua Hoosh. Duo bo izvajal popevke iz svojega novopečenega albuma Faces, kot druge še neizdane. Sestavljata ga dobro znana avtorica in pevka Eryx ter kitarist in programer The Jab. V dveh letih sodelovanja sta glasbenika predstavila svoje komade na raznih radijskih in TV programih, kot npr. RadioRai Demo in prav preko te odskočne deske je dvojica dobila možnost za nastop na več festivalih po Italiji in obenem si je pridobila dober odziv kritike. Glasba dua Hoosh se giba med smermi elektronike, hip hopa, eksperimentalnega in alternativnega rocka, ki pa ga dvojica spretno meša še z drugimi glasbenimi izvivi. Pri izdelavi diskografskega prvence je sodelovalo več nadarjenih

glasbenikov, kot sta npr. tržaški soul pevec Al Castellana in Tržičanka Nicole Pellicani (ki med drugimi sodeluje tudi z Eliso), ploščo je skupina posnela v Italiji, zmisala v Angliji ter tiskala v Sloveniji. V celotnem projektu je sodeloval še Gropajc Aleš Brce, ki je grafično obdelal proizvod.

Na predstavitevem koncertu v glavni vaški dvorani na Gorjanskem bodo s pričetkom ob 21.30 uri zaigrali tudi nekateri člani Snifferson Family, ki so si za to priložnost nadeli ime Dizzy Grips. V tej igrajo kitarist in pevec Edvard Žerjal (Snifferson Family), na bas kitaro Inko Brus (Šank Rock, Hard Time) in bobnar Dario Vatovac (Boomerang). Prisoten bo še DJ The Jab ki bo gibalno pozno v noč usmerjal vse obiskovalce. Poskrbljeno bo tudi za prigrizek in praznovale se bodo tudi rojstni dnevi nekaterih, ki so rojeni novembra in tesno sodelujejo s Snifferson Family. (Pan)

Tomi Rumpf ARHIV

cev letnika 2006. Dodajmo k povedanemu še to, da je v novembra posebna štiričlanska komisija, imenovana na podlagi odločbe Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, opravila redni letni vzrejni pregled. Komisija je pregledala čredo lipicancev, ki šteje 335 živali, od tega 40 plemenskih žrebcev in 85 kobil, ocenila kvalitetno reje, oskrbe in nege konj, pregledala hlevske zmogljivosti in kvalitetno pašnih površin. Poročilo bo zaključila do konca leta. V KL se je sicer letos rodilo 29 žrebčev in žrebčkov.

Irena Cunja

LOKEV - V gosteh KD Kraški šopek iz Sežane in SKD France Prešeren iz Boljunka

Jesenski sprehod po Krasu

Obiskovalci polno zasedene dvorane vaškega kulturnega doma so si z navdušenjem ogledali zanimivo folklorno prireditve

LOKEV - Lokev na Krasu je vas, ki je znana po tem, da vsako leto nudi gostoljubje mednarodnemu festivalu Vilenica. Pred kratkim pa je v dvorani Kulturnega doma gostila Kulturno društvo Kraški šopek iz Sežane in Tamburaški ansambel SKD France Prešeren iz Boljunka. Obiskovalci polno zasedene dvorane so si z navdušenjem ogledali folklorno prireditve v naslovom Jesenski sprehod po Krasu. Uživali so ob kratki dramatizaciji na temo kulturnega pitja vina, kot tudi v pesmi in plesu, ki je poudarjal slovenski temperament in ljubezen do slovenske besede v pesmi in plesu. Večer se je zaključil s pesmijo Naša mati kuha kafe, ki je povezala tako gostitelje, kot tudi obiskovalce.

KD Kraški šopek je te dni tudi sicer zelo dejavno. V soboto je gostovalo na folkloristi prireditvi v Šempasu, v včeraj pa je s pesmijo in plesom popestrilo večer stanovalcem Doma starejših občanov v Sežani.

Magdalena Svetina Terčon

KD Kraški šopek iz Sežane in Tamburaški ansambel SKD France Prešeren iz Boljunka sta pripravila zanimivo folklorno prireditve

Jutri v Sežani zaključna prireditve Primorci beremo

SEŽANA - V Kosovelovi knjižnici v Sežani prirejajo ob Tem veselom dnevu slovenske kulture jutri zaključno prireditve s podprtanjem pohval in knjižnih nagrad bralcem v akciji Primorci beremo dela slovenskih avtorjev. Prireditve, ki jo bo spremljal še pogovor in odprtje razstave, se bo pričela ob 18. uri.

Na njej pa bodo sodelovali novinar in publicist Ervin Milharčič Hladnik, sežanski slikar Radko Oketič, umetnostna zgodovinarka in kritičarka Polona Škodič in glasbenik Marko Čepak-Maki. Ob Javni agenciji za knjigo in vseh štirih kraško-brkinskih občinah je prireditve omogočila sežanska Kosovelova knjižnica s podružničnimi knjižnicami v Divači, Komnu in na Kozini.

Letos je v akciji Primorci beremo sodelovalo deset primorskih knjižnic, prvič sta se v akcijo vključili tudi knjižnici Damir Feigel iz Gorice in knjižnica iz Trsta. V sežanski knjižnici, kjer je aktivnih članov 8.846, je sodelovalo kar 110 bralcev, od teh bodo v petek nagrađili 86 bralcev, ki so prebrali po najmanj šest knjig. Vseh prebranih knjig v letošnji akciji pa je bilo 878. V letih od 2007 do letos so v brajanje ponudili kar 169 naslovov proznih in 29 naslovov pesniških del. Samo v letošnjem letu je bilo na voljo kar 65 del slovenskih avtorjev, kar je skoraj dvakrat več kot leta 2007 (37 knjig). (O.K.)

Razstava Unicefovih punč iz cunja

SEŽANA - V Kosovelovi knjižnici bodo v ponedeljek, 6. decembra, ob 10. uri odprli razstavo Unicefovih punč iz cunja, imenovanih Mojce. Prireditve pripravljajo v sodelovanju z dutovskim Socialno varstvenim zavodom. Pod mentorstvom delovne inštruktorice Ivanke Večko so ustvarjali stanovalci dutovskega SVZ v okviru delovne terapije, katere cilj je bil, da skladno s svojimi zmožnostmi sodelujejo pri Unicefovem projektu in s tem po svojih močeh pripomorejo k zmanjšanju bolezni otrok v manj razvitem svetu. Ob delu so uporabljali in razvijali svoje spremnosti in sposobnosti ter domišljijo. Družina, ki so jo ustvarjali ob letošnje pomladni dali, ima deset punč in enega fantka. Njihovo sporočilo in vrednost sta veliko večja od prispevka 20 evrov za posamezni izdelek. Prireditve bo obogatil nastop saksofonskega tria. (O.K.)

LJUBLJANA - V okviru 26. slovenskega knjižnega sejma jutri ob 11. uri v Literarnem klubu Lili Novy v Cankarjevem domu

Predstavitev sloven

V Literarnem klubu Lili Novy v Cankarjevem domu v Ljubljani se bodo jutri ob 11. uri v okviru 26. slovenskega knjižnega sejma predstavile tudi slovenske založbe v Italiji. Založništvo tržaškega tiska, Mladika in Novi Matajur bodo predstavili svoje knjižne novosti ob prisotnosti avtorjev. Srečanja se bodo tako po navedih ob predstavnikih založb udeležili še Evelina Umek, Marija Čuk, Lida Turk, Liliana Visintin, Milan Gregorič, Zlata Obed Lokatos, Vera Vetrib, Miran Košuta. Pridružila se jim bo zadruga Dom z vpledom v literarno dogajanje v Benečiji.

Založništvo tržaškega tiska

Knjižni program 2010, s katerim se bo Založništvo tržaškega tiska predstavilo na letošnjem sejmu v Ljubljani, je bogat in raznolik. Vse knjige so podpisali domači avtorji in nudijo, vsaka po svoje, izviren pogled na naš prostor. Tržaškim in goriškim bralcem je že znana knjižna novost Marija Čuka, Nikar se ne hujdije nad vremenom, da je zmešano. Vsak naj najprej pomete pred svojim pragom, izbor kolumn iz

nika. Sedaj bodo njegovo knjigo spoznali tudi v Ljubljani. Krstno predstavitev pa bodo na knjižnem sejmu v Ljubljani doživele kar tri knjige. Pesniška zbirka Preden luna izpuhti pesnice Liliane Visintin razkriva njen celotno ustvarjalno pot z izborom poezij iz njenih treh predhodnih pesniških zbirk in z neobjavljenimi pesmimi. Liliana Visintin, ki živi v Laškem, se pri pisani izraža v različnih jezikih, v italijanščini, slovenščini, celo v španščini. Njene italijanske poezije je za to knjigo v slovenščino prevedla Maja Gal Štromar. Tik pred koncem leta se bo med bralci po dolgem času ponovno pojavila Zlata Obed Lokatos, ki je svoji novi zbirki poezij dala naslov Ob vodi in kruhu 2. Po več kot dvajsetletnem premoru od izida prve knjige, Ob vodi in kruhu, Zlata Obed tokrat nadgrajuje svoje delo in še naprej obdeluje besedo v iskanju vedno novih razsežnosti. Pri ZTT-ju bo v teh dneh

Založništvo tržaškega tiska je letos sodelovalo pri projektu Prehajanja, ki je bil posvečen sedemdesetletnici slikarja Klavdija Palčiča. Razstave, ki so prikazale različne plati Palčičevega ustvarjanja so spremljali trije katalogi.

MARIJ ČUK

Katalog Likovna prehajanja (avtorja Daniele Angerame in Tatjana Pregl Kobre) prikazuje umetnikovo delo na po-

dročju slikarstva in kiparstva, Odrska prehajanja (avtorji Miroslav Košuta, Marko Sosič in Giulio Montenero) je posvečen njegovemu delu v gledališču na področju kostumografije in scenografije, Pripravljena prehajanja (avtorja Marko Kravos, Jasna Merku) pa razkriva bogat produkcijo Klavdija Palčiča na področju ilustracije.

Tudi letos je ZTT nekaj naslovov namenilo italijanskim bralcem, tokrat s pomembno knjigo, ki je zapolnila dolgoletno vrzel, slovničnim priročnikom Fondamenti della lingua slovena mag. Rade Lečić. In kaj je lepšega kot pravljica za spoznavanje slovenske kulture: prevod Kovičevega Mačka Murija. Il gatto Muri je izsel v prevodu Jolke Milič.

Kot običajno bo ZTT v Ljubljani predstavil tudi Jadranski koledar za leto 2011, ki je zradi svojih vsebin in uporabnosti edalje bolj privlačen tudi za osrednje slovensko publiko. Letošnji avtorji besedil so Vesna Guštin, Majda Colja, Mitja Tretjak, Olga Knez, Davorin Devetak in Miranda Novak.

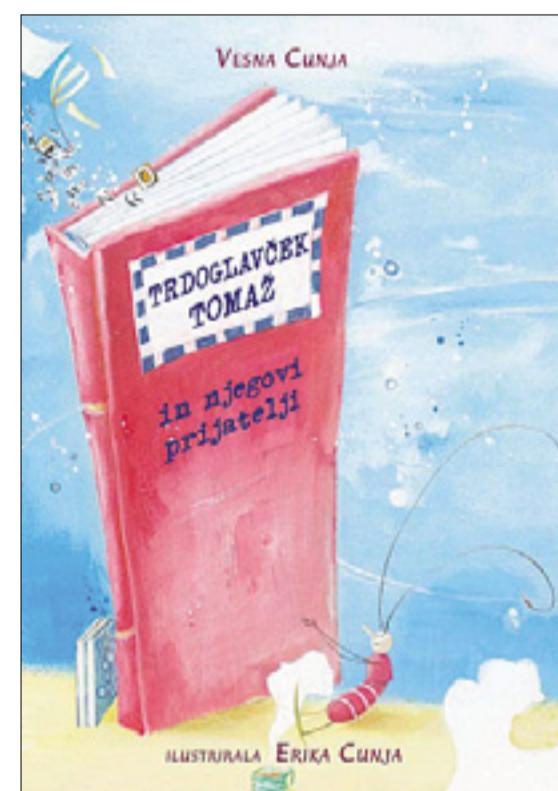
Na policah stojnice Slovenska knjiga v Italiji bodo seveda na voljo tudi uspešnice iz prejšnjih let, med katerimi sveža ponatisa Klemšetovega romana V zakrpanih gojzjerjih in zimzelene Je več dnevou ku klobas Vesne Guštin.

Miro Tasso
Un onomasticidio di Stato

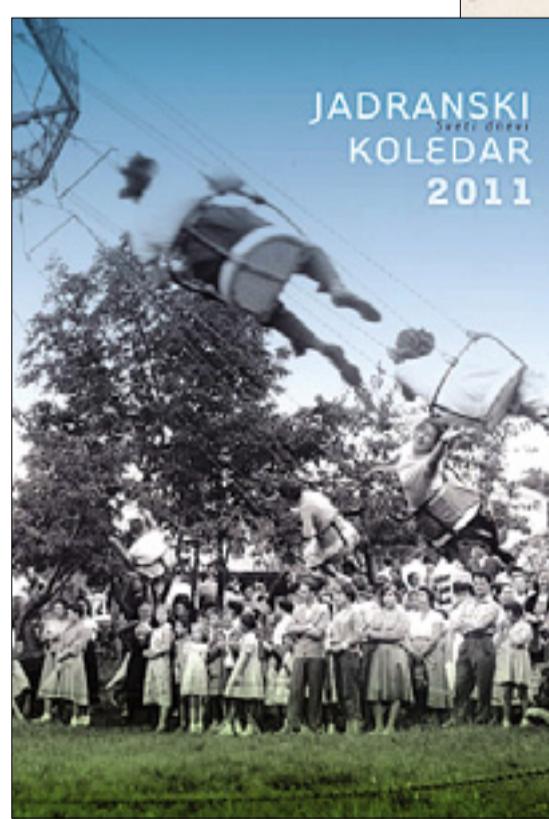
Introduzione di Boris Pahor

otožnost, bolečina in trpljenje, v zadnjem sklopu so zbrane religiozne pesmi.

Posthumni roman Bojana Pavletiča »Zvoki barv« s spremno besedo Marija Maverja je subtilna pripoved razmerja med starejšim slikarjem

izšla tudi nova knjiga Mirana Košute, Mikrofonije, izbrani govorji in pogovori. Delo, v katerem so objavljeni avtorjevi govorji ob različnih priložnostih, zaobjema dolg časovni razpon (od leta 1980 do leta 2010) v Košutovem razmišlanju na teme: Prešeren in slovenska kultura, slovenski pisci in ustvarjalci, jezik in narodna istovetnost, kulturna žarišča, slovenski narodnoosvobodilni boji, pisanje in manjšinstvo, Trst in meja.

sportne priloge Primorskega dnevnika in aforizmov, s katerimi Čuk običajno zaključuje branje televizijskega dneva-

Založba Mladika Trst

Na 26. knjižnem sejmu bo tržaška založba Mladika predstavila svoje knjižne izdaje z letnico 2010 in revijo Mladika. Kljub težavam, s katerimi se je moral založba spopadati v tem letu, knjižni program odlikuje pestrost naslovov, raznolikost tematik in visoka kvaliteta publikacij.

Pa začnimo pri najmlajših! Njih založba namenja pravljico Vesne Čunja »Trdoglavček Tomaz in njegovi prijatelji«, ki jo je spretno in bogato ilustrirala uveljavljena ilustratorka Erika Čunja. Njene ilustracije bodo tudi na ogled v galeriji Tržaške knigarne od 3. decembra dalje.

Prav na začetku leta 2010, ob 100-letnici rojstva pesnice Ljubke Šorli (Tolmin, 19. februar 1910 – Gorica, 30. april 1993) je založba Mladika skupaj z Goriško Mohorjevo družbo pripravila miniaturno izdajo njenih izbranih pesmi v izboru, ki ga je leta 1973 pripravil Martin Brecelj. Pesmi so tematsko razdeljene v štiri sklope: v prvem sklopu prevladuje ljubezenska tematika, v drugem razdelku so pesmi, posvečene domači Tolminskej, sledijo pesmi, v katerih se izražata pesničina

EVELINA UMEK

ZLATA POROKA
ALI TRŽAŠKI BLUES

lomu

lanskih založb v Italiji

in mlado pianistko Anno. Umetniška senzibilnost ju povezuje, narodno-stna pripadnost - on je Slovenec, ona

bogato s fotografskim gradivom. O naši preteklosti priopoveduje tudi knjiga Lide Turk »Nenavadne zgodbe Lipeta Kosca«, v kateri v pogovorni obliki pride do izraza življenska zgodba vandrovca, tigrovca in orjunaša Lipeta Kosca.

»Zlata poroka ali Tržaški blues« je naslov zadnjega romana tržaške pisateljice Eveline Umek, ki v tem delu s socialnega vidika obravnavajo slovensko-italijanske odnose v našem mestu in kritično opazuje življene slovenske manjštine v Trstu.

V italijanskem jeziku je izšlo romansirano delo Mira Tassa o poitalijančevanju priimkov z naslovom »Un onomasticio di Stato« (Državni onomasticid), ki na poljuden način priopoveduje o fašističnem zakonu iz leta 1927, ki je samo v tržaški pokrajini 50.000 ljudem nasilno spremenil priimek.

Novi Matajur

TA PRAVE OD PET DO GLAVE

Trinajst pravljičnih zgodb o organih, udih in pritiklinah človeškega

telesa je Marko Kravos razdelil v dva sklopa: Križem kražem med prsti in Od pet do glave. Domiselna besedila, polna humorja, besednih iger in novih metafor, kažejo na to, kako je pisatelj v svojem priopovedovanju vselej inovativen. In če kdo išče besedni zaklad, ga bo zagotovo našel v tej knjigi! S humorjem prežete so tudi ilustracije; naslikal jih je Zvonko Čoh, ki je bil na letošnjem bienalu ilustracije nagrajen s plaketo Hinka Smrekarja.

MEDVED IN MIŠKA1

Medved in miška sta Galebovim bralcem že znana simpatična junaka, zdaj jih bosta presenetila še v knjigi. Njune dogodivščine skrbno zapisuje Majda Koren, z odlično risbo pa jih oživlja Bojan Jurc. Izviren slovenski strip v sličicah in z besedilom v verzalkah je knjiga tudi za najmlajše, ki so pravkar usvojili abecedo! Prva knjiga prinaša osem zabavno-poučnih zgodb; v pripravi pa sta že Medved in miška 2 in 3.

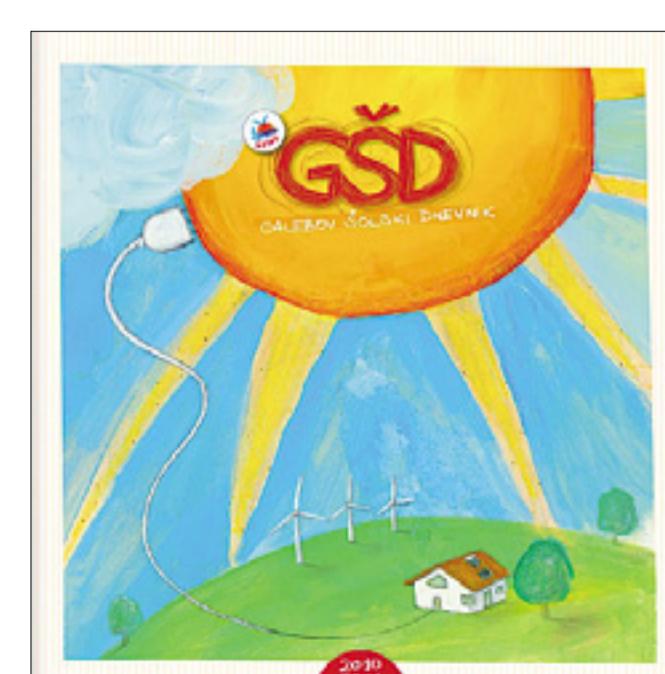
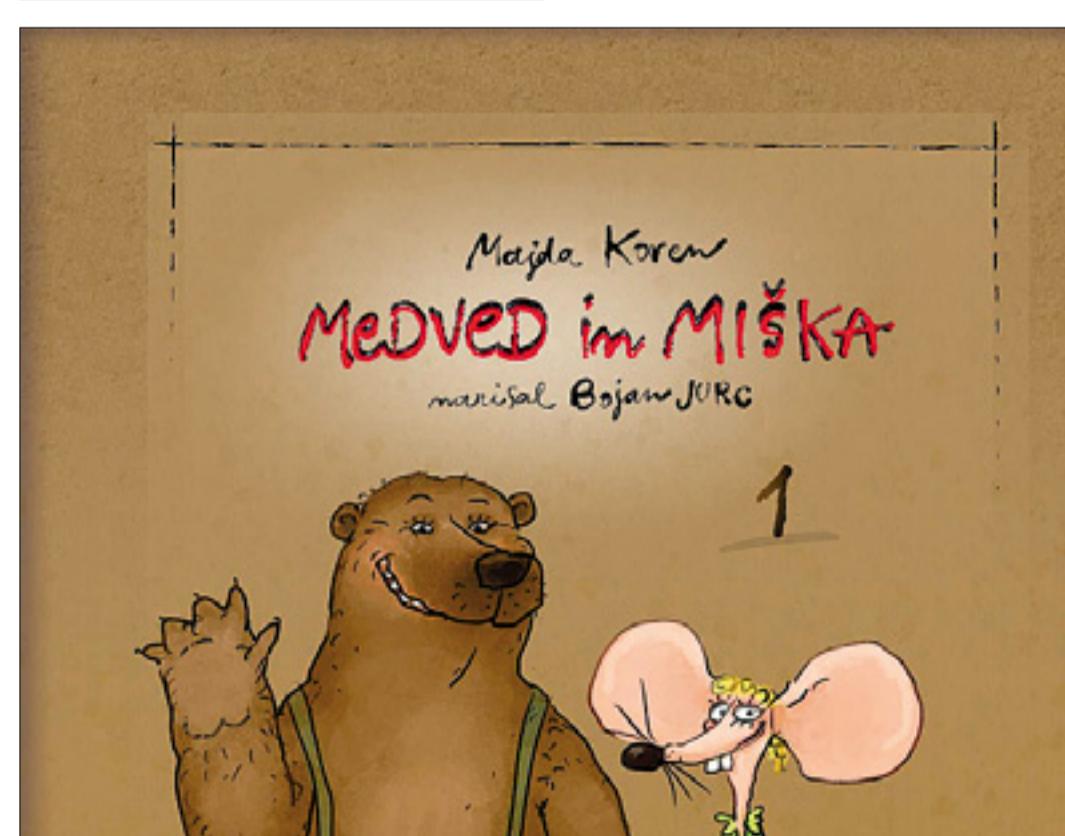
GALEBOV ŠOLSKI DNEVNIK se letos posveča zanimivi ekološki temi: obnovljivi viri energije in zmanjševanje onesnaževanja našega planeta.

Sonce, veter, voda, biomasa, sončna hiša in kako v njej vse deluje ... so vsebine, ki nas poučijo, kako živeti zdravo in boljše v prijaznem okolju. Besedilo je napisal Daniele Della Toffola, Ilustracije je naslikala Chiara Sepin. Poleg stalnih rubrik za zapisovanja v šoli in doma je letošnji GŠD še koristen priročnik za vso družino.

GALEB - letnik 57

Literarna revija za učence od 6. do 12. leta starosti se je z novim šolskim letom prenovila. Format je večji in priročnejši, izbor pravljic, zgodb in poezij je skrbno porazdeljen za ši-

rok starostni razpon bralcev. Tudi rubrike, ki so uporabnega značaja, so v zasnovi literarne. Avtorji v reviji so ugledni ustvarjalci otroške in mladinske literature, vsebine pa objavljene prvič. Poseben čar v Galebu so likovne upodobitve vrhunskih ilustratorjev.

GORICA - Postavka v proračunu za prihodnje leto

Z ugodnostmi za družine želijo spodbuditi rojstva

Zaenkrat na razpolago 60.000 evrov - V dveh letih z dežele dva milijona evrov manj za občino

Mamice, ki se bodo odločile za potrošek v Gorici, bodo imele tudi možnost prihranka. Novost je predvidena v proračunu občine Gorica za leto 2011, o katerem bo občinski svet razpravljal 20. decembra. Vsebinsko finančnega dokumenta je goriški župan Ettore Romoli včeraj predstavil novinarjem, občina pa je proračun naslovila tudi na predstavnike rajonskih svetov.

Proračun občine Gorica za prihodnje leto je vreden 140 milijonov evrov. Gorici bo dežela Furlanija-Julijnska krajina dodelila isto vsoto kot za leto 2010, ko je v primerjavi z letom 2009 krčila prispevke za približno dva milijona evrov. »To pomeni, da smo v dveh letih izgubili štiri milijone evrov. Vsota je zelo velika, če upoštevamo rigidnost finančnega dokumenta,« je povedal Romoli. Okrog 37 odstotkov vseh sredstev je treba namreč odšteti za osebje, 13 odstotkov za plačevanje dolgov, približno 40 odstotkov pa za energijo, zavarovalnine, dom za ostarele in razne pogodbe. »Ostane nam torej le deset odstotkov dejelnega prispevka,« je povedal župan in podčrtal, da se uprava vsekakor zavzema za omejevanje stroškov: »Okrog 500.000 evrov bomo na primer prihranili na osebju. V proračunu za leto 2010 je bilo za to postavljeno predvidenih 16.089.000 evrov, za leto 2011 pa 15.565.000 evrov.« Župan je tudi poudaril, da občina tudi letos ne namenava višati tarif za storitve, ki jih ponuja občanom.

Med novostmi, ki jih predvideva proračun za leto 2011, je denar za spodbujanje porodov v goriški porodnišnici. Uprava je postavki namenila 60.000 evrov, k dodelitvi dodatnih sredstev pa bo spodbudila podjetje za upravljanje občinskih lekarstva. »Starši, ki se bodo odločili za porod v goriški porodnišnici, bodo imeli pravico do ugodnosti v obliku pletničk, mleka ali drugih nujnih potrebščin za dojenčka. Pravilnik in razpis bomo pravili do januarja ali najkasneje fe-

Kitajska mamica, ki je otroka povila v goriškem porodniškem oddelku

BUMBACA

bruarja, pri določanju kriterijev in potrebščin, ki bodo vključene v pobudo, pa se bomo posvetovali z zdravniki,« je povedal Romoli, ki upa, da bodo od lekarn dobili dodatnih 60.000 evrov. »Pobuda ima dva cilja, in sicer povisanje števila rojstev v goriški porodnišnici in nudjenje opore družinam,« je podčrtal župan.

Kar nekaj sredstev bo občina tudi v letu 2011 namenila sociali. Družinam, v katerih je vzdrževalci izgubili službo, bodo namenili 65.000 evrov, 30.000 evrov pa je predvidenih za vzdrževanje kurilnih naprav v stanovanjih starejših občanov. 12.000 evrov bodo vložili v staže za mladino, 260.000 evrov pa pobudam za ovrednotenje mestnega središča, odprtje muzeja goriške nadškofije in obeleženje 150-letnica zedinjenja Italije. 264.000 evrov bodo namenili razvoju univerze, okrog 850.000 evrov (večji del le-teh naj bi sicer krila dežela) pa projektom za družbeno koristna dela in projektom javne koristi. V okviru 19 projektov bodo lahko zasnovali 45 oseb. (Ale)

POKRAJINA Odločno proti nuklearki

Goriški pokrajinski svet odločno zavrača možnost, da bi v Tržiču prišlo do gradnje jedrske centrale. Resolucijo, v kateri izraža svoje nasprotovanje nuklearki v Laščem in uporabi jedrske energije nasploh, je pokrajinski svet na takovem zasedanju sprejel z glasovi večine. Proti so bili štirje predstavniki desne sredine Giorgio Paccor, Leonardo Zappala, Dario Barresi in Gino Maniacco, njihov somišljenik Marino De Grassi pa se je pri glasovanju vzdržal.

Resolucija opozarja, da je v občini Tržič že veliko proizvodnih dejavnosti, med katerimi je največja termoelektrarna v deželi FJK. »Število industrij in gostota prebivalstva onemogočata gradnjo velike jedrske centrale, kar bi bilo tudi v nasprotju z načrtom za razvoj tržičkega pristanišča, z razvojem športne navitke ter drugih malih in srednjih podjetij, ovrednotenjem rimskih ter in celo vrsto turističnih in rekreativnih dejavnosti,« piše v resoluciji, v kateri je podprtano, da je Tržič v Italiji poznani tudi po problematični azbestu, ki je kriva za visoko število smrtnih bolezni. »Alternative obstajajo,« še navaja resolucija, ki predlagata načrte v »zeleno ekonomijo« in vabi oziroma zahteva od dejavnih vlad Furlanije-Julijnske krajine, da se jasno izreče proti gradnji jedrske centrale na Tržiču.

Pokrajinski svet je z dvanaestimi glasovi za, enim proti in šestimi vzdržanimi odobril tudi resolucijo o ovrednotenju gradeškega in bezškrga narečja, ki jo je pravil in utemeljil svetnik Fabio Del Bello, obravnaval in sprejel pa je tudi rebalans proračuna za leto 2010.

Pred koncem leta bodo razglasili zmagovalca projekta »Spazio giovani alla frontiera / Mladinski prostor ob meji«, ki je namenjen preuredivitvi in ovrednotenju območja nekdajne bolnišnice v Ulici Vittorio Veneto v Gorici. Na razpis idejnega natečaja se je prijavilo 32 arhitektov in inženirjev s celega sveta, v prihodnjih dneh pa bo mednarodna žirija začela s preglevanjem predstavljenih projektov.

Nositelj projekta je dežela FJK, koordinator pa goriška občina v sodelovanju z agencijo Informest, občinama Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba, lokalnimi ustanovami z obrestrimi meji in goriškim zdravstvenim podjetjem. Cilj pobude je projektiranje večnamenskega in večkulturnega mladinskega centra, v katerem bi imeli sedež podjetja in institucije, ki se ukvarjajo z raziskovanjem na področju dizajna in drugih disciplin, športne strukture, prostori za koncerte in prireditve, hostel, gledališče, vrtec, menza za študente in zdravniško osebje, dvorane za glasbene vaje in še marsikaj. Zmagovalec natečaja bo prejel 15.000 evrov, drugouvrščeni 8.000 evrov, tretjeuvrščeni pa 6.000 evrov; trem projektom bodo dodelili posebno nagrado v višini 2.000 evrov. Po izbiri projekta se bo začel postopek za pridobitev finančnih sredstev (tudi zasebnih), s katerimi naj bi mladinski prostor ob meji uresničil.

Projekt Mladinski prostor ob meji je namenjen ovrednotenju območja, kjer se stikajo tri občine. Pri pripravi načrta je ključno vlogo odigrala agencija Informest, že od vsega začetka pa sta k pobudi prisotni tudi občini Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba. Prijave na natečaj za načrtovanje prekvalifikacije šestnajst hektarov obrešnjega območja nekdajne bolnišnice so zbirali do 26. novembra, zdaj pa so na vrsti sestanki komisije, ki jo sestavljajo predstavniki tržaške in ljubljanske arhitekturne fakultete, občine Gorica, goriške zbornice arhitektov in goriške zbornice inženirjev, zdravstvenega podjetja, občin Nova Gorica in Šempeter-Vrtojba in državne uprave FJK za okolje ter arhitektonske, kulturne in zgodovinske dobrine. »Prvi sestanek je bil napovedan za torek, prišlo pa je do težave tehničnega značaja. Prvi od štirih sestankov žirije bo vsekarov potekal v prihodnjih dneh,« je včeraj povedal občinski odbornik za mladino Stefano Ceretta. (Ale)

GORICA - Na pobudo Karitas

»Emporij solidarnosti« bo pomagal družinam

Za upravičence brezplačna hrana in potrebščine

Nadškofijska Karitas iz Gorice, Fundacija Goriške hranilnice, občina Gorica in goriška pokrajina bodo jutri podpisale dogovor o odprtju t.i. »emporija solidarnosti«, namen katerega je priskočiti na pomoč družinam v hudičkih. Znano je, da je zaradi splošne gospodarske in družbeni slike potreb med ljudmi vedno več, pod udarom pa so zlasti socialno ogroženi posamezniki in seveda družine s starši brez zaposlitve. Zato so zgoraj imenovani dan po odprtje »emporija solidarnosti«, saj gre za obliko pomoči, ki se je drugod po Italiji - v Rimu, Pratu in Parmi - že obrestovala, Gorica pa bo orala ledino.

Na italijanskem severo-vzhodu. Gre za kakovostni preskok v optičnih oblikah solidarnosti, pravijo pri goriški Karitis, ki je prevzela organizacijsko plat pobude. »Emporij solidarnosti« bo imel v Gorici svoj sedež, predvidoma v Ulici Faiti, kjer bodo osebe, ki doživljajo hudo stisko, brezplačno nabavile celo vrsto prehrabnenih izdelkov in potrebščin. Razdeljevanje le-teh bo potekalo pod strogi nadzorom, da ne bi bilo neučinkovito izkoristiti te možnosti; upravičenci bodo v ta namen dobili posebno izkaznico na točke. Do odprtja naj bi prišlo januarja, več pa bo o tem znan po jutrišnjem podpisu dogovora.

Torkovo zasedanje občinskega sveta je zaznamovalo kreganje. Na dnevnem redu je bila tudi odobritev sklepa za ustavitev podjetja Newco Ambiente, ki bo upravljalo okoljski sektor družbe Iris po prodaji energetskega sektorja, a do glasovanja ni prišlo. Na seji je namreč prevladala sprost med večino in opozicijo, pa tudi med predstavniki desne sredine. Uvodoma so nekateri svetniki Ljudstva svobode napadli koalicjskega kolega, načelnika Severne Lige Andreja Albertija, ki je pred dverma dnevoma objavil na Facebooku fotografijo s ponedeljko seje občinskega sveta in kritiziral dejstvo, da je bil v tistem trenutku (ob 22.40) v dvorani občinskega sveta prisoten en sam član desnosredinskoga odbora. Pod »priateljskim ognjem« je Alberti zapustil dvoran, polemik pa ni bilo konec.

Svetnik SSk Božidar Tabaj je skupaj z drugimi predstavniki leve sredine ostro kritiziral okoliščino, da je svetnik Ljudstva svobode Davide Comolli vprašal kolego Roberta Sartorija, naj glasuje namesto njega, kar je ta tudi storil. Comolli je sicer bil tedaj v dvorani, glasovanje pa seveda ni bilo v skladu s pravili, zato je Tabaj dose-

gal od predsednika občinskega sveta Rolda, da je glas razveljavil.

Sledila je razprava o sklepu, povezanim z družbo Iris, na račun katerega je Federico Portelli iz Demokratske stranke vložil vrsto amandmajev z osnovno zahtevo, da bi občinski svet nakazal smernice za izvajanje industrijskega načrta družbe Ambiente Newco oz. za izbiro zasebnika, ki bo v novi družbi za okoljske storitve imel 40 odstotnih delež. »Pred nami je velika priložnost. Obstajajo namreč sistemni upravljanja okoljskih storitev, ki so jih že eksperimentirali v pokrajini Treviso, s katerimi je mogoče dosegči znižanje računov za občane in dobro poslovanje podjetij,« je zatrdil Portelli, ki so ga podpirali opozicijski kolegi. »Večina pa je amandmaje zavrnila,« se je zgražal svetnik Foruma Marko Marinčič in opozoril, da se je odbornik Francesco Del Sordi pri enem glasovanju vzdržal, »češ da se sicer strinja, a kot član odbora ne more glasovati zanj.« Med razpravo je do najbolj ostrega spora prišlo med Portellijem in podžupanom Fabiom Gentilejem, pri čemer je Roldo zapustil dvorano, kar je tudi sprožilo val kritik. (Ale)

GORICA - Zasedal občinski svet

Namesto glasovanja o Irisu v dvorani kregarija in polemike

VOLITVE V TRŽIČU
Silvio Altran podpira tudi Italija vrednot

Župansko kandidatino v Tržiču, Silvio Altran, podpira tudi stranko Italija vrednot. »Prekinili smo z zavlačevanjem, ker gledamo na konkretno delo in stavimo na enotnost,« je izbiro pojasnila pokrajinska tajnica stranke Donatella Gironcoli, ki opozarja na razdor v desni sredini: Severna liga je predlagala Micheleja Luiseja, ki je že bil odbornik župana Gianfranca Pizzolitta, Ljudstvo svobode pa Giuseppe Nicoli. »Tudi mi bi lahko iskal močnega kandidata in v ta namen ubrali nevarne poti primarnih volitev, a smo raje podprijeli Silvio Altran, ker nas zanima njen projekt,« pravi Gironcoli, ki ceni, da gre za kandidatino, »ki bo kot ženska znala biti konkretna in bo vodila Tržič kot svoj dom.«

Otroško presenečenje

Malčke in njihove starše vladno vabimo na »animacijsko« predstavitev izvirne slovenske slikanice

STEN VILAR

»KDO SI, DEDEK MRAZ?«

Danes, 2. decembra 2010 ob 17. uri
Kulturni dom Gorica (Ul. I. Brass 20)

Vstop prost

NOVA GORICA - GORICA - Sprejem pri dveh županih

Esimit povezuje Evropo z Rusijo

Sodelovanje med mestoma naj se poglobi, a brez skupnega cilja ne bo rezultatov

nemu in ekipi izročila priznanje »za izjemen prispevek k mednarodnemu povezovanju in krepitev sodelovanja med evropskimi narodi«. »Ta teritorij, ki je vedno živel skupaj, razen zadnjih 65 let, mora imeti skupno vizijsko strategijo. Samo tak pristop lahko prinese prebivalcem Nove Gorice in Gorice boljšo prihodnost. Prepričan sem, da ima ta teritorij velik potencial. Zato apeliramo na vaju, župana, da se sodelovanje med Novo Gorico in Gorico poglobi, a brez skupnega cilja ne bo pravih rezultatov. Pomembno je postaviti ekipo, ki bo zmagovalna, kot sem jo jaz postavil na jadrnici,« je Simčič slikovito nagovoril oba župana in se jima obenem zahvalil za izkazano pozornost sodelitvijo priznanj ekipi Esimita Europe in njemu osebno.

»Ravno pred 15 leti smo v tej isti sobi sedeli s tedanjima županoma Gorice in Nove Gorice, Gaetanom Valentijem in Črtomirjem Špacapanom. Tedaj se je ideja o projektu Esimit Europa, ki bi simbolično brisal meje med obema mestoma, komaj rojevala. Njuna podpora me je zavezala k temu, da sem stvar vzel zelo resno,« se svojih vizionarskih idej o vključitvi Slovenije v evropske integracije izpred poldrugega desetletja spominja Simčič. Jadrnica Esimit Europa, ki je že takrat na bokih nosila imeni obeh mest, povezani z rumenimi evropskimi zvezdami, je napovedovala brisanje meja med mestoma in njenimi prebivalci in plula proti prihodnosti, v kateri se je to res zgodilo. Vmes pa je nizala zmage in zbudila pozornost domače in evropske javnosti. Projekt je tako prodrl tudi do politične podpore v najvišjih krogih EU: pravo prelomnico je pomenilo pokroviteljstvo tedanjega predsednika Evropskega parlamenta Pata Coxa. Od takrat je jadrnica uradno plula pod evropsko zastavo, pojavila pa se je tudi potreba po novi jadrnici, Esimit Europe 2 z močnejšo ekipo, ki je v svoji kategoriji maksimalno dosegla nov niz zmag. Z njo se je projekt začel širiti na krepitev sodelovanja med EU in Rusko federacijo, jadrnica pa je dobila pokroviteljstvo ruske naftne družbe Gazprom in podporo ruskega zunanjega ministra Sergeja Lavrova, ki je v okviru aprilskega obiska Slovenije že napovedoval tudi obisk Primorske. »Poleg sedanjih uspehov na regatah si želimo tudi doseči uspeh v povezovanju v politični in ekonomske sferi,« razkriva Simčič cilje v prihodnjem letu, med katere spada tudi udeležba jadrnice na prestižnih regatah v ZDA in Avstraliji. Do prihodnjega leta namenljajo utrditi tehnično plat jadrnice, ekipo 24 mož, med Italijani je en Slovenec, pa dopolniti še s članoma iz Francije in Nemčije, in tej luči načrtujejo sponzorstvo treh multinacionalnih iz Nemčije, Italije in Francije. (km)

Igor Simčič z županoma (med rezanjem torte) in ekipo

FOTO K.M.

SOOČANJE Z dijaki za in proti okupaciji

Slovenski izobraževalni konzorcij (Sloviki) in Slovenska kulturno gospodarska zveza (SKGZ) prirejata okroglo mizo na temo »Okupacija: da / ne, in kaj potem?«. Potekala bo jutri, 3. decembra, z začetkom ob 20.30 v Tumovi predavalnici KB centra na Verdijevem korzu v Gorici in bo priložnost za soočanje med dijaki slovenskega višješolskega centra, ki so se odločili za okupacijo, in dijaki, ki so okupaciji nasprotovali.

Mladi bodo torej protagonisti razprave, ki jo bo vodil univerzitetni študent in publicist Albert Voncina. Predvsem naj bi na južni strani srečanja prišla do izraza vloga dijakov v italijanskem šolskem sistemu, ki doživlja pretrese zaradi reform, ugotavljali pa bodo tudi, kolikšen je lahko njihov doprinos pri izboljšanju trenutnega položaja šolstva v Italiji. Poseben poudarek bo seveda namenjen temu, ali so protestna dejanja - okupacija, stavke itd. - sploh lahko učinkovito sredstvo za doseganje zastavljenih ciljev. Prireditelji vabijo široko javnost k udeležbi na debatnem večeru, predvsem pa profesorje, saj bo to obenem priložnost, da se z dijaki soočajo na nekoliko bolj neformalen način. (av)

Goriška skupina na pohodu

FOTO ZSKD

»V vajine roke simbolično predajamo odgovornost, da to, kar smo mi dosegli na simbolični ravni, uresničita v praksi,« je župan Nove Gorice in Gorice, Matej Arčon in Ettore Romolju, položil na srce Igor Simčič, generalni direktor projekta Esimit Europe ob včerajšnji slovesnosti v novogoriški mestni hiši, na kateri sta župana

GORICA - Tečaj preživetja Na območju medveda

Drugi izhod v okviru tečaja preživetja v naravi je bil predviden pred mesecem dni, a zaradi izredno slabih vremenskih razmer sta ga prireditelj Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD) in Slovensko planinsko društvo Gorica (SPDG) prenašala iz tedna v teden. Na vrsto je prišel v nedeljo, a že v zimskih razmerah, se pravi, da je potekal v snegu. Dobesedno in v smislu, da ni snežna odeja le prekrivala pokrajine, temveč se je v obliki padavinske fronte spustila tudi z neba.

Devet najstnikov in najstnikov in trije odrasli so se s Travnikom v Gorici prepeljali na Lokve v dokaj prijaznih vremenskih razmerah, ki so se nadaljevale še uro časa, nato pa je začelo mesti in pihati. Ogleđovanje okolice in učenje številnih gozdnih, temperaturnih in na splošno krajinskih značilnosti je nadomestila pozornost do tehnike hoje v visokem snegu, uravnovešanje energije in pozornost do ohranjanja telesne toplotne. Seveda je v takšnih okoliščinah bistvena sposobnost orientiranja: tudi če je območje bilo že večkrat pregledano in doživeto, se pod debelo snežno odejo in v metežu marsikaj spremeni: cesta postane kolovoz, kolovoz steza, steza brezpotje in ... znajdi se!

Skupina se je v peturnem krožnem pohodu podala na območje medveda za Ojsternico, vzhodno od Lokev, dosegla Turški klanec in se vrnila med naleti burje po lokvarski čistini do vozil. Naslednji izhod v okviru tečaja preživetja bo potekal ponoči. (ar)

GORICA - Nagrada Darko Bratina

Nagrajeni Janek prinaša filme in fotografije

Miroslav Janeček (spodaj), kader iz njegovega filma »Nespatné« (desno) in reklamni pano pri novogoriškem Kulturnem domu (zgoraj); enak pano stoji tudi sredi goriškega Travnika

Češki filmski avtor Miroslav Janeček je včeraj zjutraj pristal na brnislkem letališču, sinoč pa je v ljubljanskem Kinodvoru kot osrednji gost sodeloval na prvem dogodku v okviru festivala Nagrada Darko Bratina - Poklon viziji 2010. Letošnji nagrajenec je ravno Janeček.

Včeraj se je torej začelo štiridnevno festivalsko dogajanje, s katerim bo goriški Kinoatelje povezel različne filmske institucije in druge podpornike iz prostora med Slovenijo in deželi FJK. Program se bo do 4. decembra odvrtel na filmskih platnih petih mest: sinoči v Ljubljani, danes v Vidmu, jutri v Trstu in Gorici, v soboto v Novi Gorici. V vsakem mestu potekajo avtorski večeri, na katerih Hanka Kastelicova, Francesco Pitassio in Nicole Leghissa, vsak v svojem mestu, po projekciji vodijo pogovore z nagrajencem. V goriški Hiši filma bo jutri celodnevna brezplačna delavnica z Janečkom (možnost prijave še samo danes na elektronski naslov mateja@kinoatelje.it), v soboto pa srečanji podprtvi nagrade v novogoriškem Kulturnem domu (ob 18. uri) pa bo na ogled tudi razstava Janečkovih fotografij, nastalih ob njegovem postanku na Postaji Toplove, v Benečiji.

Nagrada Darko Bratina ima za seboj že deset uspešnih edicij, ki so se poklonile slovenskim in mednarodnim režiserjem, njihovim opusom, kot tudi posameznim filmom. V motivaciji letosnje nagrade je zapisano: »Prepriljivost opusa Miroslava Janečka, je pozornost do družbenega obrobja. Vedno znova ga obravnava z globokim spoštovanjem in spontanim pripovednim čutom.« Češki režiser, montažer, scenarist in direktor fotografije je ustvaril več kot 40 različnih zvrst, dokumentarni film pa je njegova najljubša forma. Za zadnji film Občan Havel (2008) je prejel nagrado češki lev za najboljši dokumentarni film in nominacijo za nagrado Evropske filmske akademije. Njegova raznolika profesionalna pot se je začela na Češkoslovaškem in nadaljevala v ZDA, kamor je emigriral leta 1980. Leta 1995 se je na povabilo češke televizije vrnil v Prago. Od leta 1998 je profesor na praški filmski akademiji.

Danes ga bo v novogoriški mestni hiši sprejel podžupan Mitja Trtnik, gosta bodo spremljali Mateja Zorn in Aleš Doktorič iz Kinoateljeja ter Pavla Jarc, direktorica Kulturnega doma Nova Gorica.

GORICA - O specifičnih motnjah pri dojemanju

V jezikovno mešanem prostoru se pojavlja navidezna disleksijska

Diagnoza o disleksiji zlahka dokazljiva, drugače pa je z njeno obravnavo - Dislektični otroci zelo inteligentni

Konferenčno dvorano liceja Dante Alighieri v Gorici je včeraj napolnilo več kot 200 učiteljev, logopedinistov, psihologov in ravnateljev

BUMBACA

Na srečanju o specifičnih motnjah v razvoju, posebno o disleksiji, je bilo vse živo. Konferenčno dvorano klasičnega liceja Dante Alighieri v Gorici je včeraj napolnilo več kot 200 učiteljev, logopedinistov, psihologov in ravnateljev. Povsem so prevladovali ženski liki, kar potrjuje, da je vzgoja do nižje srednje šole povsem »feminizirana«.

Po protokolarnih začetkih s pozdravi predstavnikov raznih oblasti so se ves dan nizala predavanja. Giacomo Stella, predavatelj klinične psihologije na univerzah v Modeni in Reggio Emili, je obravnaval povezave med zdravstvenimi službami in šolo v duhu pedagoških posledic, ki jih imajo izsledki Konference za sprejetje seznama posebnih motenj pri dojemanju. Drugo poročilo je podal Mario Carrozza, primarij tržaške bolnišnice Burlo Garofoli; govoril je o živčno bioloških izhodiščih dislektičnih motenj. Najbolj zanimivo in koristno je bilo tretje predavanje. Podal ga je Cristiano Termino, vodja oddelka za otroško psihijatrijo in raziskovalec na Univerzi v Insubriji (Varese). Navedel je, kako je dia-

gnozo o disleksiji zlahka dokazljiva, drugače pa je z njeno obravnavo. Šele ko pride do soglasja med raznimi strokami in izkušnjami, smemo postaviti in svetovati potonete pristope. Otroci imajo lahko težave pri razbirjanju besed ali pri upravljanju s številkami, včasih pa sta težavi povezani. Pogosto delamo napako, da otroka opredelimo kot dislektičnega, v resnicu pa gre za splošno nižjo stopnjo inteligence. V tem primeru moramo pač ustrezno ukrepati na celotni izobraževalni črti. Ko je inteligenci kvocient sicer okrog vrednosti 100, z možnim odstopanjem za petnajst točk navzdol, otrok pa bres težavo, in sicer po zaključku prvih dveh razredov osnovne šole, šele tedaj ga je mogoče opredeliti kot dislektičnega in posredovati z ustreznimi pristopi. Še prej je nujno, da poiščemo vzrok za težave v branju. Te so lahko anatomske in fiziološke narave, na primer opešan vid, ali pa izvirajo iz težkih družinskih ali širše družbenih okoliščin. Velja tudi, da so otroci z dislektičnimi težavami zelo inteligentni. Nezaupljivi moramo biti do vrste teakov, ki se osnujejo na besedah in stavkih.

Dislektičen otrok bo na osnovi takšnih testov izpadel kot umsko omejen, če pa bi mu postavljali vprašanja v obliki risb, bi rezultat bil povsem drugačen.

Še eno protislovje je opozoril predavatelj: otrok gladko prebere neko besedilo, če pa ga vprašamo kaj o vsebinai, ne bomo prejeli pravega odgovora. In obratno: nekdo prebira z veliko težavo, na deset postavljenih vprašanj, povezanih s tekstrom pa odgovori stodostotno.

Nas, ki živimo na jezikovno mešanem področju, še posebej zanima opozorilo, da gre pogosto za navidezno disleksijsko. Otrok bere in piše s težavo, ker ni vajen na črkovna zaporedja jezikov, ki ga ni usvojil pred vpisom v šolo. To velja na primer za dijaka, ki preide iz šol s slovenskim učnim jezikom na italijanske šole, ali za otroka iz mešanega zakona, kjer je doma pogovorni jezik italijančina, v šoli pa se mora naučiti brati zaporedja soglasnikov, ki so značilna za slovenski jezik. Ta pojav je povezan z okoljskimi vzroki, ne gre pa z klinično stanje disleksije.

Skratka, znajdemo se sredi zelo zapletenih vzrokov in posledic, zato je potrebno biti pri opredeljevanju težav pazljivi, sicer so še tako strokovni posegi neučinkoviti, saj ne zadenejo bistva vprašanja.

Popoldne je šolski nadzornik Pietro Biasiol seznanil udeležence z zakonodajo, ki ureja pristope in ocenjevanja med šolskim letom in ob zaključku obveznega šolanja. Zadnjega izmed zakonov na tem področju je italijanski parlament izglasoval v oktobru. V njem se poudarja potrebo individualnega pristopa med obravnavo učne snovi in zahtevo po ocenjevanju ob upoštevanju vseh sposobnosti dijakov, ki morda izstopajo le v nekaterih dejavnostih. Na maturi ob zaključku višje srednje šole pa mora komisija upoštevati poročilo razrednega sveta, ki je dijaka učil in ga spoznal v daljšem časovnem obdobju.

Iz prakse za prakso sta posredovala svoje izkušnje logopedinja Magda Gregorat in psiholog Boris Černic, ki sta zaposlena pri goriškem zdravstvenem podjetju, medtem ko se je delovni dan zaključil s predavanjem pravnega značaja in o dopolnilnih vzvodih pri rehabilitaciji dislektičnih motenj. (ar)

ROMANS Aleksandrine tudi med Furlankami

Na povabilo krajevne sekcije ACLI so pred kratkim v Romansu predstavili knjigo Blišč in beda aleksandrink, ki je izšla maja letos. Za njen izid sta poskrbeli Zveza slovenskih kulturnih društev (ZSKD) iz Gorice in goriška pokrajinska uprava ter velja za knjižno posebnost. Vsi zapisi in podnapiši k številnim fotografijam so triječni - slovenski, italijanski in furlanski. Odločitev za vključitev furlančine je padla ravno zaradi Romansa, furlanskega kraja, ki ga je poleg slovenskih vasi ob Vipavi močno zaznamoval pojav aleksandrink. Na podlagi raziskave, ki jo je pripravila mlada furlanska zgodovinarka Nadia Boz, je v prvi polovici prejšnjega stoletja iz Romansa odšlo v Egipt najmanj enaindvajset domačink. Izследki raziskave so objavljeni v omenjeni knjigi, ki prima mnogo fotografij deklev in žena, ki jih je revčina pregnala v Egipt. Raziskava pa še zdaleč ni zaključena, saj domala vsak dan prinaša nova odkritja ne le v Romansu, temveč tudi v drugih vaseh južne Furlanije.

Predstavitev v Romansu je bila dobro obiskana, prišli pa so predvsem taki ljudje, ki so aleksandrinkime imeli v družinskem krogu. Večer je potekal v sejni dvorani tamkajnjega županstva, kjer je tudi na ogled nadvse zanimiva stalna razstava o Langobardi, ki so na tem koncu pušteli številne sledi. V večer je uvedel predstavnika krajevnega ACLI-ja, Renato Valentinu, predavatelje in publiko pa je v imenu občine poždravil odbornik za kulturo Michele Calligaris. O številnih pobudah, ki so bile posvečene aleksandrinkam, je spregovorila Vesna Tomsič, predsednica goriške ZSKD, nakar je zgodovinarka Nadia Boz s pomočjo projekcije dokumentarnega građiva in fotografij povzela izsledke svoje raziskave. Za njo je Vili Prinčič predstavil omenjeno triječno knjigo in prikazal posnetke, ki so nastali letos marca med obiskom Egipta, zlasti seveda v krajih, ki so povezani z usodo aleksandrink. Sledila je živahnega debata, saj so, kot rečeno, med občinstvom sedeli domačini, ki so v Egiptu imeli mame, tete ... Predstavitev so se ob koncu zahvalili ZSKD in izrazili željo, da bi večer v Romansu pomnenil začetek plodnega sodelovanja. (vip)

OLJKARSTVO - Na širšem Goriškem štiri oljkarska društva s tisoč članimi

V Brdih stisnili 200 ton oljk

Med člani briškega društva precej Slovencev iz Italije, medtem ko v oljarno prihajajo tudi Italijani in Furlani

Pokuševalci oljčnega olja

FOTO K.M.

nih letih še posebej okreplili inšpekcijski nadzor nad tem, kakšna oljčna olja se prodajajo na pollicah slovenskih trgovin. »V kratkem bodo rezultati na voljo javnosti,« napoveduje so-governica, ki dodaja, da se je od leta 2004 stanje na tem področju nekoliko izboljšalo, saj trgovci bolj pazijo, na to, kakšna olja prodajajo. Vseeno pa se je primerilo tudi, da je bilo oljčno olje, ki so ga analizirali, v resnicu sojino olje, ki sta mu je bila dodana klorofil za barvilo in aroma mandlja.

Na Goriškem je po nekaterih ocenah z oljkami zasjenih več kot 200 hektarjev površin, ki se vsako leto povečujejo za približno dodatnih 10 hektarjev. Številka lahko va-

Reševalna akcija na morju

Osebje luške kapetanje iz Tržiča je v torek v bližini tržiškega pristanišča resilo tri osebe. Trojica se je kljub slabemu vremenu odpavila na plovbo, ob povratku pa je barka zaradi plitvega morja nasedla. Osebje kapetanje se je ob 12.25 odpravilo na reševalno akcijo, ki je trajala približno tri ure.

Nadzor nad centrom CIE

Deželni svetnik Levice ekologije in svobode Stefano Pustetto bo danes v Trstu nagovoril novinarje na temo centra za priseljence v Gradišču. Pred nedavnim je namreč vprašal, da bi obiskal center, a ni dobil dovoljenja. »Nujno potrebno je, da pride do ustanovitve observatorija za nadzor delovanja centra CIE,« pravi Pustetto, ob katerem bo spregovorila novinarka Giuliana Sgrena.

Novice z vzhodne meje

Danes ob 10. uri bo v dvorani Tržaške univerze v Ulici Alviano v Gorici javnosti odprta okrogla miza z naslovom »Novice z vzhodne meje«. Novinarji Roberto Covaz (Il Piccolo), Igor Devetak (Primorski dnevnik), Nicola Comelli (Il Piccolo) in Annalisa Turel (Bora.La) bodo iz različnih gledišč govorili o Gorici, čezmestnosti in medijih.

Knjižni festival v Krminu

Danes se bo začel festival knjig Cormonslibri, ki bo v Krminu potekal do 14. decembra. Ob 17.30 bo v dvorani Italia prerez traku, po odprtju razstave pa bo pisateljica Erika Barbiani predaval o In-diji.

Koledar zaslubi pozornost

V dvorani Pokrajinskih muzejev v grajskem naselju v Gorici bodo danes ob 18. uri predstavili tretjo izdajo zgodovinskega koledarja »Agenda storica di Gorizia 2011«, ki je deloma dvojezičen in zaslubi pozornost, saj Gorisko opredeljuje skozi statistične podatke, zgodovinsko kronologijo, gospodarstvo, zanimivosti, pričevanje o tu živečih narodih, seznam potitalijančenih priimkov in še marsikaj. Njegov urednik je Stelio Raida, ki ga je izdelal s pomočjo sodelavcev in izdal s podporo sponzorjev iz Italije in Slovenije.

Brez meja in z oljem

Novogoriška kavarna Caffe Dom prireja dreve ob 19. uri druženje brez meja z degustacijo oljčnega olja družine Komjanc, ki neguje večstoletno tradicijo predelave oljčnega olja Oče Aš. (km)

PRI ČOTOVIH NA VRHU Vinarji in hkrati oljkarji

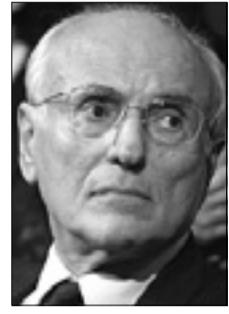
Lokanda Devetak na Vrhu ponuja nočoj zanimivo večerjo s proizvajalcem ekstra deviških oljčnih olj iz dežele Furlanije-Julische krajine. Čotovi so tokrat v sodelovanju z medregijskim združenjem oljkarjev in združenjem Coldiretti iz Gorice in Trsta pripravili poseben gurmansi dogodek, na katerem se bodo njihovi običajni hodi prelivali v slastne okuse z ekstra deviškimi olji in vini istih proizvajalcev. Vinarji-oljkarji torek v dokaj neobičajni kombinaciji. Posetova Russiz Superiore, Robert Prinčič in Valchiaro se bodo torek predstavili kot vinarji, za kar so nam že dobro znani, in obenem kot oljkarji, kar bo za večino prava novost. Gojenje olj je dobro prijelo v Brdih in na vzhodnih furlanskih gričih, kjer so pred velikimi poliedrami in okužbami dvajset let minulega stoletja bile oljke še kako doma. Nocojšnji gurmansi večer na Vrhu se bo začel ob 20. uri, rezervacija je obvezna. (aw)

rija, saj je samo 60 odstotkov oljčnikov ravno zaradi visoke obdavčitve neprijavljenih. »Povprečen Slovenec uživa liter olivnega olja letno, Italijan več kot deset litrov, Grk pa kar dvajset. S promocijo uživanja oljčnega olja, ki je zdrava maščoba, bi radi dosegli, da oljčno olje in s tem oljkarstvo dobijo svojo pravo vrednost v Sloveniji, še zlasti, ker je naše olje zares vrhunsko,« dodaja Prinčič. Da je to res, priča tudi dosežek slovenskega oljkarja: prejšnji teden je Vanja Dujc iz Male Seve nad Lucijo pri Portorožu za svoje oljčno olje na svetovni razstavi Expo 2010 v kitajskem Šanghaju prejel naziv svetovnega prvaka. (km)

GORICA - Sezona Verdijevega gledališča

Pet govornikov ob 150-letnici

LUCIO VILLARI

ERNESTO GALLI DELLA LOGGIA

Ernesto Galli della Loggia, Lucio Villari, Marcello Veneziani, Arrigo Petacco in Lucio Caracciolo bodo gostje srečanju z avtorji, ki jih Verdijevo gledališče pod okriljem občine prireja v okviru letošnje sezone. Rdeča nit petih dogodkov, ki bodo potekali v delželnem avtoriju v Ulici Roma, bo 150-letnica združenja Italije, o kateri bodo iz raznih zornih kotov - predvsem iz vidika aktualnosti - predaval zgoraj omenjeni kolumnisti in zgodovinarji.

»Srečanja z avtorji na temo združitve Italije so nekakšno darilo abonentom teatra Verdi, ki bodo imeli 200 rezerviranih mest, odprtia pa so tudi vsem ostalim. Upamo, da se bodo občani v velikem številu udeležili petih večerov, ki bodo potekali v mestu, ki je postal del Italije kar nekaj let pozneje,« je povedal odbornik za kulturo občine Gorica Antonio De-

vetag, župan Ettore Romoli pa je poudaril, da bodo v ospredju predavanji predvsem učinki zgodovinskih dogodkov na današnjo stvarnost.

Prvi na vrsti bo univerzitetni docent Galli della Loggia, ki bo 10. decembra govoril na temo »150 let: problemi in dediščina težavnega združevanja«. 5. februarja bo v Gorico prišel zgodovinar Lucio Villari, ki bo spregovoril o združitvi Italije in svobodi kot vprašanjih sedanjosti, pisec in kolumnist dnevnika Il Giornale Marcello Veneziani pa bo 26. februarja podal svoja razmišljjanja o odnosih med severom in jugom Italije ter nacionalni identiteti. Novinar Arrigo Petacco bo Goričane nagovoril 5. marca, ko bo v ospredju Cavourjev federalizem, zadnji pa bo na vprašanje, »Ali je 150 let dovolj?«, odgovarjal direktor revije Limes Lucio Caracciolo 19. marca. Vsa srečanja se bodo začela ob 18. uri.

»Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 2: 17.00 - 18.50 - 20.45 »Rapunzel - L'intreccio della torre« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 20.00 - 22.00 »Precious«.

DANES V TRŽIČU

KINEMAX Dvorana 1: »Cinema & Rock« 20.45 »Boyz n the Hodd - Strade di violente« (prepovedan mladim pod 14. letom starosti).

Dvorana 2: 16.45 - 18.45 - 20.45 »Rapunzel - L'intreccio della torre« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.40 - 20.30 »Harry Potter e i doni della morte: parte 1«.

Dvorana 4: 17.45 - 20.15 - 22.15 »A Natale mi sposo«.

Dvorana 5: 17.15 - 20.00 - 22.00 »La donna della mia vita«.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo danes, 2. decembra, ob 20.15 nastopila ameriška blues skupina Mississippi; v pondeljek, 6. decembra, bo ob 20.15 nastopil kvartet Minetti iz Avstrije; v petek, 17. decembra, ob 20.15 bo koncert Slovenskega okteteta; informacije po tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCI FJK vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Dolina, 10. decembra ob 20.30, nastopajo MePZ Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin), MoPZ Fran Venturini Domjo (dir. Ivan Tavčar), Nonet Primorsko Mačko (dir. Aleksandra Pertot), MoPZ Valentin Vodnik Dolina (dir. Anastasia Purič), ŽEPŠ Stu ledi Trst; Nabrežina, 18. decembra ob 20.30, nastopata Zbor Jacobus Gallus Trst (dir. Marko Sancin) in MeMIPZ Trst (dir. Tamara Stanese); Bardo, 19. decembra ob 15.30, nastopajo MePZ Lipa Bazovica (dir. Tamara Ražem Locatelli), OPZ in MIPZ Slomšek (dramatizacija Zdenka Kavčič Križmančič); Ferlugi, 19. decembra ob 17.30, nastopata MoPz Tabor Općine (dir. David Žerjal) in DZ Danica Vrh Sv. Mihaela (dir. Patricija Rotar Valič); Bazovica, 26. decembra ob 17.00, nastopajo MePZ Lipa Bazovica (dir. Tamara Ražem Locatelli), OPZ in MIPZ Slomšek (dramatizacija Zdenka Kavčič Križmančič); Mijlje, 8. januarja ob 20.30, nastopata DVS Bodeča Neža Vrh Sv. Mihaela (dir. Matjaž Černic) in Girotondo d'arpe Trst (dir. Tatiana Donis); Ronke, 9. januarja ob 15.30, nastopata MePz Slovenec-Slavec Boršt-Zabrežec-Ricmanje (dir. Daniel Grbec) in MePz Fran Venturini Domjo (dir. Cinzia Sancin); Katinara, 15. januarja ob 20.30, nastopata PZ Tončka Čok (dir. Manuel Purger) in Katizbor (dir. Carlo Tommasi).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V GRADISČU bo v nedeljo, 5. decembra, ob 21. uri »La vedova allegra«, v izvedbi gledališke skupine inScena-Compagnia Corrado Abbati; informacije blagajni v Ul. Ciotti 1 v Gradišču (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 2. decembra ob 20.45 »Il vecchio e il cieco« Cesareja Lievija, igrajo Gigi Angelillo, Ludovica Modugno, Paolo Fagiollo, Giuseppina Tura; informacije po tel. 0481-790470.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA na Trgu Edvarda Kardelja 5 v Novi Gorici bo ob danes, 2. decembra, ob 20. uri premiera »Sovražnik ljudstva« Henrika Ibsena; predprodaja in informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

ZIMSKI POPOLDNEVI v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici ob 16.30: v soboto, 11. decembra »Cenerentola all'opera«, CTA (od 5. leta starosti); informacije v uradih CTA, Ul. Cappuccini 19/1 v Gorici od ponedeljka do petka med 10. in 12. uro ter med 15. in 16.30, ob petkih med 10. in 14. uro (tel. 0481-57280, info@ctagorizia.it, www.ctagorizia.it/blog).

Kino

DANES V GORICI Dvorana 1: 17.45 - 20.30

GORIŠKI PROSTOR

POSOŠKI FOTOGRAFSKI KROŽEK

Skozi izbrane posnetke spomin na Gorico

Izšla jubilejna publikacija, z jutrišnjim dnem v centru Bratuž tudi razstava

Posoški fotografski krožek (Circolo fotografico isontino, BFI) se bo ob svojem 40. rojstnem dnevu poklonil Gorici. Jutri, 3. decembra, ob 17.30 bodo v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici predstavili zanimivo publikacijo, hkrati pa bodo odprli tudi razstavo, na kateri bo do 22. decembra na ogled 89 črno-belih in barvnih fotografij nekdajnih in današnjih članov fotokluba.

V publikaciji s triječnim naslovom »Ricordo di Gorizia - Spomin na Gorico - Ricuart di Guriza« je ob izboru 22 fotografij, ki bodo vključene v razstavo, objavljenih tudi deset zgodovinskih posnetkov znamenitih koticov Gorice. Avtorji objavljenih in razstavljenih fotografij so Gigliola Colausig, Agostino Colla, Antonio Fabris, Angelo Damiano, Tullio Marrega, Maurizio Scandroglio, Tarcisio Scappin, Stefano Sentieri, Carlo Tavagnutti in Giovanni Viola, izbrali pa so jih tako, da je na dan prisa nekoliko nevsakdanja podoba Gorice. Posoški fotografski klub se je pripravil knjižice priročnega formata, v kateri so posnetki zloženi kot harmonika, zgledoval pri podobni publikaciji iz petdesetih let minulega stoletja,

Jubilejna knjižica s fotografijami

kot je razvidno tudi s platnic.

Jubilejno obletnico svoje ustanovitve bo posoški fotografski krožek praznoval tudi s samostojnima razstavama dveh svojih članov: v kavarni Cicchetteria v Ulici Petrarca bo od 3. do 31. decembra razstavljal Carlo Tavagnutti, v gostilni Ai tre amici pa bodo v istem času na ogled še fotografije Gaetana Lazzara.

Ema B. (tel. 0481-21361); na račun 20 evrov.

KRUT obvešča, da je goriški urad odprt ob torkih od 9. do 13. ure (tel. 0481-530927).

ZDRUŽENJE LOČENIH STARŠEV FJK

AMPS nudi pomoč pri reševanju problematik, povezanih z ločitvijo parov z otroki. Na svojem sedežu v večnamenskem centru v Ulici Baiamonti v Gorici prireja vsak torek med 20.30 in 22.30 srečanja, na katerih zagotavlja staršem strokovno psihološko in pravno pomoč; informacije po tel. 0481-1995591 in na www.mammepapaseparati.org ali info@mammepapaseparati.org.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SOVODNIJAH bo do 10. decembra zaprta.

MLADINSKI DOM vabi na filmski forum, ki bo potekal v prostorih Mladinskega doma ob petkih (praviloma vsak drugi petek v mesecu) od 17. ure do 19.30. Oglede filmov bosta spremljala uvod in kratki zaključni pogovor o filmu samem ter o njegovem sporočilu. Vpisnine nista pa najni prijava do četrtna ob 17. uri in poravnava letne članarine; srečanja bodo predvidoma 3. decembra, 14. januarja 2011, 11. februarja, 11. marca, 8. aprila in 13. maja.

TABORNIKI RMV obveščajo, da bo redni občni zbor v nedeljo, 5. decembra, ob 9.30 v prvem in ob 10. uri v drugem sklicanju v prostorih KD Rdeča Zvezda v Saležu.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL v KB centru na Korzu Verdi 51 v Gorici (tel. 0481-531733) bo v pondeljek, 6., v torek, 7., in v sredo, 8. decembra, zaprta. Od četrtna bo spet odprtta med 10. in 18. uro.

UPOKOJENCI CISL za goriški center, Moš in Števerjan prireja v soboto, 11. decembra, božični srečanje v restavraciji Tre Soldi Goriziani v Gorici; informacije in rezervacije na sedežu v Ul. Manzoni 5 v Gorici ali po tel. 0481-53321 od pondeljka do petka.

Osmice

V DOBERDOBU pri Dolincah (Ul. Bratuž) je odprt osmico Marko Ferfolja »Belota«; tel. 329-6483970.

Obvestila

AŠKD KREMENJAK IZ JAMELJ prireja tekmovanje v briškoli vsaki petek v večnamenskem centru v Jamljah; vpisovanje od 20. ure naprej.

AŠKD KREMENJAK prireja Silvestrovane in novoletni ples v večnamenskem centru v Jamljah. Bogat meni, nagradne igre in ples; informacije in vpisovanje po tel. 334-5370094 (Bruno) ali tel. 338-6495722 (Martina).

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja v torek, 28. decembra, tradicionalno silvestrovane in Pineti pri Gradežu v hotelu »Ai pini«. Odhod iz Doberdoba in Gorice ob 16. uri. Srečanje v pineiti ob 17. uri. Vpisujejo do zasedbe razpoložljivih mest na avtobusu Šaverij R. (tel. 0481-390688), Marija Č. (tel. 0481-390697), Ivo T. (tel. 0481-882024), Dragica V. (tel. 0481-882183), Rozina F. (tel. 347-1042156),

Prireditve

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bo danes, 2. decembra, ob 18. uri Mario Poggi predstavil svojo knjigo »Tre sorelle« in v petek, 3. decembra, ob 18. uri bo Michele Zizza govoril o svoji knjigi »Il clone di Dio«.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVODAJALCEV GORICA

vabi v torek, 7. decembra, ob 20.45 v auditorij v Ul. Roma v Gorici na ogled konferecije »Ma il flautista chi è?« v izvedbi gledališke skupine Attori senza confini iz Gorice; v sredo, 15. decembra, ob 20.30 v auditoriju v Ul. Roma v Gorici prireja združenje božični koncert s skupino FVG Gospel Choir in v soboto, 18. decembra, ob

DOBERDOB

Z igro bodo pričakali sv. Miklavža

Pričakovanje svetega Miklavža bo v Doberdobu doseglo vrhunc v nedeljo, 5. decembra, ob 19. uri v župnijski dvorani. Na predvečer svojega goda bo dobr si obiskoval doberdobske otroke in najmlajše ter obdaril vse, ki si to zaslужijo.

Pričakovanje na sv. Miklavža bo hrkrati tudi priložnost, da se bodo številni otroci lahko izkazali pred sorodniki in ostalimi malčki. Že kakih štirideset let namreč doberdobske otroci sprejmejo sv. Miklavža s prisrčno gledališko igro, ki uprizara na otroški svet in sanje. Na pripravah in vajah za miklavževanje se tako leto za letom zbirajo lepa skupina osnovnošolcev in srednješolcev, ki na odrskih deskah urijo svoje igralske sposobnosti. Letos se bo podviga na odrš lotilo kar 42 najmlajših. Pod okriljem društva Hrast je skrb za njihovo pripravo in režijo otroške igre prevzela Jasmin Podversič. Otroci bodo predstavili zgodbo »O čarovnici, ki ni mogla biti zlobna.« Gre za igro o drugačni plati dobrošrčne čarovnice, ki skuša spremeni svoje »hudobne sestre«.

Miklavžev urad bo v župnijski dvorani odprt od 18. ure dalje. (ac)

18.30 srečanje s krvodajalcem Rdečega križa iz Nove Gorice na Trgu Evropa na Transalpini za nazdravitev brez meja.

V DVORANI POKRAJINSKIH MUZEJEV v grajskem naselju v Gorici bodo danes, 2. decembra, ob 18. uri predstavili zgodovinski koledar »Agenda storica di Gorizia 2011«, ki je skoraj v celoti dvojezičen. Njegov urednik je Stelio Raida.

»SLEDI - TRACCE«: slavnostna podelitev nagrad in predstavitev antologije Mednarodnega natečaja poezije »Sledi - Tracce« bo potekala v petek, 3. decembra, ob 20. uri v malih dvoranah Kulturnega doma v Trstu (Ul. Petronio, 4); vabljeni vsi nagrajenci, pesniki in ljubitelji poezije!

PIXXELPOINT 2010 - 11. mednarodni festival novomedijске umetnosti bo potekal med 3. in 10. decembrom v Novi Gorici in Gorici: 3. decembra bo ob 20. uri odprtje festivala v Mestni galeriji Nova Gorica; ob 22. uri bo odprtje razstave v galeriji Metropolitana v Ul. Dei Leoni 7 v Gorici; ob 23. uri bo Pixelnike v organizaciji društva Lucide v lokalu Pieffe Factory, Ul. Marega 14 v Ločniku; informacije na www.pixxelpoint.org, www.mgng.net.

KD SOVODNJE vabi otroke iz vrtca, osnovne šole in njihove sovodenjske prijatelje na miklavževanje, ki bo potekalo v nedeljo, 5. decembra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

KAZAHSTAN - Dvodnevni vrh Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse)

Prvi dan vrha Ovseja pozivi k večjemu vplivu organizacije

Organizacija Novinarji brez meja opozorila, da Kazahstan ni primerna lokacija za takšno srečanje

ASTANA - V kazahstanski Astani se je včeraj začel prvi vrh Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi (Ovse) po enajstih letih. Voditelji so na srečanju večinoma pozivali k okrepitevi vpliva organizacije, še posebej pri reševanju konfliktov.

Kazahstanski predsednik Nursultan Nazarbaiev je v uvodnem nagovoru ob odprtju vrha menil, da bi se morala organizacija prenoviti ter v prihodnje več pozornosti posvetiti preprečevanju konfliktov in gospodarskim vprašanjem. Pozval je tudi k sprejetju deklaracije o svetu brez jedrskega orožja ter verski strnosti ter k vzpostaviti forumov, ki bi obravnavali okoljska in čezmejna vprašanja.

"Ovse potrebuje šok," pa je prepričan ruski zunanji minister Sergej Lavrov. Pojasnil je, da je Rusija skupaj z nekaterimi drugimi državami predlagala uvedbo strožjih pravil v posameznih institucijah v okviru Ovseja, vključno z uradom Ovseja za demokratične institucije in človekove pravice (ODIHR), misijami organizacije in proračunskimi postopki.

Ameriška državna sekretarka Hillary Clinton je Ovse pozvala, naj igra večjo vlogo pri stabilizaciji Afganistana ter krepitev vpliva organizacije za človekove pravice po svetu. V Afganistanu, s katerim imajo države Ovse skupno 2000 kilometrov meje, bi organizacija po mnenju ameriške državne sekretarke lahko igrala pomembno vlogo pri izboljšanju varnosti na mejah, boju proti nezakoniti in spodbujanju zakonite trgovine, spodbujanju gospodarskega razvoja in razvoju državnih institucij.

Predsednik Evropskega sveta Herman Van Rompuy se je zavezal za krepitev Ovseja kot posrednika v konfliktih in opozoril na neuspeh organizacije pri reševanju zamrznjениh konfliktov. Tudi nemška kanclerka Angela Merkel je opozorila, da ima Ovse še vedno precej pomanjkljivosti kot instrument reševanja konfliktov.

Vrha se udeležujejo tudi slovenski predsednik Danilo Türk in italijanski premier Silvio Berlusconi, ki sta ob rubu zasedanja imela vrsto bilateralnih srečanj.

Kazahstan je prva srednjeazijska in prva nekdanja sovjetska država, ki je prevzela predsedovanje Ovseja. Kljub slabim ocenam, ki jih dobiva režim predsednika Nursultana Nazarbajeva na področju demokratizacije družbe in človekovih pravic, pa je Kazahstan dobil presenetljivo dobre ocene predsedovanja.

Organizacija Novinarji brez meja pa je opozorila, da Kazahstan, kjer prihaja do obširnih kršitev svobode medijev in mišljenja, ni primerna lokacija za vrh Ovseja. Po mnenju organizacije je Ovse v vrhom v Kazahstanu postavil pod vprašaj svojo vlogo zaščitnika temeljnih pravic v Evropi. (STA)

WIKILEAKS - Uradno zato, ker je osumljen posilstva

Interpol izdal nalog za aretacijo ustanovitelja spletne strani Assangea

LONDON - Interpol je včeraj sporočil, da je na podlagi švedskega naloga vse svoje članice pozval k aretaciji ustanovitelja spletne strani WikiLeaks Juliana Assangea, ki je osumljen posilstva. Švedsko tožilstvo je 18. novembra izdalо nalog za aretacijo Assangea, ki ga sumijo poskusa posilstva in spolnega nadlegovanja.

Assange, ki se skriva neznano kje, se je na odločitev tožilstva pritožil, vendar ga lahko države, dokler ne bo sprejeta odločitev o pritožbi, aretirajo in izročijo Švedski. Britanski odvetnik Assange, Mark Stephens, je dejal, da bi lahko bil Interpol nalog za aretacijo Assangea povezan z jezno ameriško reakcijo ob razkritju tisočev dokumentov State Departmenta.

Interpol je izdal t.i. rdeče obvestilo za aretacijo Assangea. Z rdečim opozorilom Interpol zgolj obvesti 188 svojih članic o osumljeni osebi, za katere je razpisana tiralica. Vsaka država

va potem sama odloči, kako se bo odzvala. Po Stephensovih besedah gre za "preganjanje" in ne "kazenki pregon" Assangea. V tem trenutku ni dokazov, ki bi nakazovali na povezavo med sumi posilstva in zadevo, zato katere je Interpol izdal tiralico.

Klub temu, da švedsko tožilstvo doslej ni vložilo formalne obtožnice proti Assangeu, pa zatrjuje, da želi Assange prijeti, ker ga doslej ni moglo zaslišati. Stephens je ob tem opozoril, da Assange doslej ni prejel formalne obvestila o obtožbah, ki mu jih očitajo.

Julian Assange je sicer Avstralec, vendar je večinoma živel v Evropi, nazadnje pa so ga videli v Veliki Britaniji. V torek je po skupu z neznanega kraja dal intervju za revijo Time.

WikiLeaks je ta teden začel objavljati novo serijo dokumentov, okrog četrtek milijona ameriških diplomatskih depeš. Številne države na

čelu z ZDA so razkrite zaupnih informacij in vsebine diplomatskih pogovorov ostro obsodile, češ da ogroža stabilnost v svetu.

Ekvador pa je medtem umaknil svojo ponudbo ustanovitelju WikiLeaksa za bivanje v državi. Ekvadorski predsednik Rafael Correa je namreč včeraj umaknil ponudbo, ki jo je pred dvema dnevoma dal namestnik zunanjega ministra Kinttu Lucas. Ta je v ponedeljek na spletni strani Ecuadorinmediato sporočil, da so Assange pripravljeni "brez težav in brez postavljanja pogojev" izdati dovoljenje za bivanje v državi.

Kot je pojasnil ekvadorski predsednik, je šlo zgolj za Lucasovo "osebno izjavo". Da je povabilo Assangea podprli tudi zunanji minister Ricardo Patino, Correa ni omenil. "Nikdar ne bom podprli kršenja pravne države," je še poudaril Correa. Ekvador si sicer že dlje časa prizadeva za izboljšanje odnosov z ZDA. (STA)

Egypt - Opozicija zatrjuje, da volitve niso bile poštene

Volilni izidi potrdili premočno zmago vladajoče stranke

KAIRO - Egipotovski vladajoči Narodni demokratični stranki (NDP) so pripadli praktično vsi poslanski sedeži, ki so bili razdeljeni že v nedeljskem prvem krogu parlamentarnih volitev. To so pokazali včeraj objavljeni uradni izidi volitev, ki pa jih je največje opozicijsko gibanje v Egiptu, prepovedana Muslimanska bratovščina, že zavrnalo.

V prvem krogu je bilo razdeljenih 43 odstotkov od 508 poslanskih sedežev, o katerih na tokratnih volitvah odloča več kot 40 milijonov volilnih upravičencev. Egipotovski parlament bo imel sicer 518 poslancev, a deset jih bo imenoval predsednik države Hosni Mubarak. Od tega je 64 sedežev rezerviranih za ženske.

NDP si je zaenkrat zagotovila 209 mandatov, opozicijske stranke pet, neodvisni kandidati pa sedem. Med slednjimi ni nobenega kandidata Muslimanske bratovščine, ki sicer nastopajo kot neodvisni, saj je bratovščina prepovedana. Od kandidatov bratovščine se jih je v drugi krog, ki bo to nedelja, prebilo 27, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Na volitvah leta 2005 je bratovščina do-

HOSNI MUBARAK

segla velik uspeh in zasedla približno petino poslanskih sedežev, kar je šokiralo NDP in predsednika Mubaraka, tokrat pa se zdi, da utegne izgubiti vse poslanske sedeže.

Volilne rezultate sicer bratovščina zavrača, saj naj bi celotne volitve zaznamovali represija nad opozicijo, kupovanje glasov in številne druge kršitve.

Po besedah vodje bratovščine Mohameda Badieja je Mubarakova vlada prelomila obljubo, da bo zagotovila čiste volitve, a njegovo gibanje se, kot je zatrdil, ne bo zatekel k nasilju. «Ne bomo dovolili, da bi nas kdorkoli zavedel v kršitev zakona,» je poudaril na

včerajšnji novinarski konferenci. Kot je še ocenil, dejanja vladajočega režima jasno odražajo njegovo šibkost in zmedo, a »kar-koli je zgrajeno na laži, je lažno«.

Poleg Muslimanske bratovščine je tudi sekularna stranka Wafd napovedala, da bo vloči obsežne volilne prevare bojkotirala drugi krog volitev. Kot je dejal tiskovni predstavnik stranke Moataz Salah Eddin, se je stranka odločila, da se umakne iz volitev radi "prevar in nasilja" v prvem krogu volitev. Dva člena stranke Wafd, ki sta se uspela v prvem krogu volitev uvrstiti v parlament, bosta delovala kot neodvisna poslanca, je še dejal Eddin.

Egiptovska volilna komisija je priznala, da je v nedeljo prišlo do posameznih primerov prevar in nasilja, a zanikala je, da bi ti primeri vplivali na veljavnost celotnih volitev. Zaradi kršitev je izločila 1,4 odstotka od skoraj 90.000 volilnih skrinjic.

Volilna udeležba je bila v nedeljo po navdih komisije 35-odstotna, a večina opozovalcev in skupin za človekove pravice trdi, da je bila dejansko vsaj za 15 odstotnih točk nižja. (STA)

VARNOSTNI SVET ZN - Po napadu

Kitajska preprečuje obsodbo Severne Koreje

NEW YORK/SEUL/PEKING - Kitajska je v Varnostnem svetu ZN preprečila obsodbo Severne Koreje zaradi njenega nedavnega napada na južnokorejski otok, ki je terjal štiri smrtne žrtve, poroča francoska tiskovna agencija AFP, ki se sklicuje na diplomatske vire v ZN.

Stalne članice Varnostnega sveta ZN Velika Britanija, Francija in ZDA so ob podpori Južne Koreje in Japonske želele, da bi Varnostni svet sprejel izjavo, s katero bi obsodil Severno Korejo zaradi kršenja resolucij ZN. Kitajska pa je zavrnila kakršno koli besedilo, ki bi zvrnilo krivdo za napad na Severno Korejo oziroma bi govorilo o tem, da Pjongjang krši resolucije ZN.

Peking poleg tega ne pristaja na ukrepanje proti Severni Koreji v zvezi z bogatenjem urana, potem ko je ta nedavno sporočila, da ima nove zmagljivosti za to, še navajajo diplomatski viri v New Yorku.

Kitajska blokirala dostop do spletne strani WikiLeaksa

PEKING - Medtem ko se številne države po svetu soočajo z neprijetnostmi zaradi objave ameriških diplomatskih depeš na spletne strani WikiLeaks in v medijih, so kitajske oblasti dostop do spletne strani WikiLeaks kar blokirale. Nekateri ameriški dokumenti, ki jih objavlja WikiLeaks, vsebujejo tudi informacije v zvezi s Kitajsko. Tako naj bi eden od dokumentov dokazoval, da zaveznštvo med Pekingom in Severno Korejo ni zelo trdo, pričudno pa je, da bi bila Kitajska pripravljena sprejeti združitev Korej pod Seulom.

Vendar pa ni znano, zaradi česa natančno so se kitajske oblasti odločile za blokado spletne strani. V Pekingu se sicer pogosto odločijo za takšen korak. Onemogočajo tudi dostop do spletnih socialnih omrežij, kot je Facebook.

Putin zavrača Gatesove navedbe iz ameriških depeš

WASHINGTON - Ruski premier Vladimir Putin je včeraj zavrnil navedbe ameriškega obrambnega ministra Roberta Gatesa o demokraciji v Rusiji, objavljene v ameriških diplomatskih depešah, ki jih je razkrila spletna stran WikiLeaks. Gates naj bi med drugim dejal, da ruska demokracija nazaduje. Putin je v odzivu na Gatesove navedbe dejal, da se ameriški obrambni minister "globoko moti", ameriške oblasti pa pozval, naj se ne vmešavajo v notranje zadeve Rusije. Putin je to dejal v pogovoru z voditeljem Larryjem Kingom na ameriški televizijski mreži CNN.

Višje povpraševanje po portugalskih menicah

LIZBONA - Portugalska je včeraj na trgu državnega dolga izdala za 500 milijonov evrov zakladnih menic z enoletno dospelostjo. Čeprav se je zahtevana donosnost zvišala, pa je vlagatelje razveselilo dejstvo, da se je povpraševanje po menicah občutno okrepilo. Malenkost se je medtem zmanjšala zahtevana donosnost na španske obveznike.

V tokratni izdaji portugalskih zakladnih menic je bilo povpraševanje za 2,5-krat večje od ponudbe, medtem ko je bilo ob zadnjem nastopu na trgu više le za 1,8-krat. Po poročanju francoske tiskovne agencije AFP, ki se sklicuje na portugalski poslovni tisk, se je povpraševanje po portugalskih dolžniških instrumentih povečalo prvič v dveh mesecih. (STA)

Medtem ko je medtem vladajoči narodni demokratični stranki (NDP) dosegel 209 mandatov, opozicijske stranke pet, neodvisni kandidati pa sedem. Med slednjimi ni nobenega kandidata Muslimanske bratovščine, ki sicer nastopajo kot neodvisni, saj je bratovščina prepovedana. Od kandidatov bratovščine se jih je v drugi krog, ki bo to nedelja, prebilo 27, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

NJEGOVI ZNANIJI so včeraj v Pekingu vse strane, vpletene v korejsko krizo, pozval, naj "se vzdržijo dejanj, ki bi še dodatno razplamela razmere". "Strani bi morale biti zadržane ter si prizadevati za vrnilitev k dialogu in pogajanju", je dejal Yang. Kitajska je bila po severnokorejskem napadu deležna številnih pritisnikov, načrtovanih na režim v Pjonganu, katerega edina zaveznica je.

Medtem so Južna Koreja in ZDA zaključile vojaške vaje v Rumenem morju, ki so jih začele v nedeljo kot odgovor na severnokorejski napad. Na vajah je sodelovalo prek 7000 vojakov in deset vojaških ladij. Severna Koreja je sicer že pred začetkom vaj opozorila, da bodo te Korejski polotok privede na rob vojnje, medtem ko v Seulu ne izključujejo možnosti novega napada s severa. Po zaključku vaj so v Seulu sporočili, da bodo podobne vaje izvajali tudi v prihodnje, vendar datumov niso navedli. (STA)

GLOSA

Majhno maščevanje

JOŽE PIRJEVEC

Ker že tri desetletja hodim v ameriške arhive, sem videl številne dokumente iz State Departmenta, kakor v ZDA pravijo svojemu zunanjemu ministrstvu, iz Bele hiše in iz raznih agencij, zadolženih za obveščanje. Ti dokumenti so vedno opremljeni z oznako, ki določa njihovo tajnost oziroma stopnjo zaupnosti. Nekateri so označeni z oznako »For your eyes only« (Samo za vaše oči), pri čemer so slednje lahko oči predsednika, državnega tajnika ali veleposlanika. Drugi so preprosteje opremljeni s »Top secret«, »Secret«, »Restricted«, »Confidential«, medtem ko so le redki »en clair«.

Pred dobrim mesecem, ko sem bil zadnjic v Washingtonu in sem delal v tamkajšnjem Nacionalnem arhivu, sem naletel na poseben sklop dokumentov, ki jih raziskovalcem daje na razpolago »Central Intelligence Agency«, bolje poznana kot CIA. Ti dokumenti so v elektronski obliki, tako da jih je mogoče brati samo v določenem prostoru in z računalnikov, ki so last omenjene tajne službe. Slednja je tako radodarna, da postreže zgodovinarju celo s papirjem, ki ga potrebuje zato, da si natisne dokumente, ki ga zanimajo. Moram reči, da sem to možnost krepko izrabil, saj sem prinesel domov najmanj 10.000 posnetkov, tako da sem moral kupiti novo torbo za prenos vsega tega »zaklada«.

Zaklad pa je seveda krepko cenzuriran. Mene so zanimala poročila, ki jih je CIA zbrala o Jugoslaviji med leti 1950 - 1980, in sem zato naročil vse dokumente, v katerih je bilo vključeno Titovo ime. Branja je bilo veliko, čeprav, kot pravim, skoraj ni zapisa, ki bi bil povsem integralen. CIA mora imeti na razpolago celo armado izvedencev, ki preverijo vsak dokument, namenjen javnosti, ga ovrednotijo in iz njega iztrgajo vse podatke, vezane na »nacio-

nalno varnost ZDA«. Kako to naredijo? Preprosto tako, da dele tajnega teksta zbrišajo iz poročila, ki ga bralec dobi v roke.

Vzemimo na primer dokument, naslovjen »Jugoslavija: Napetosti na vrhu«, v katerem je govor predvsem o Stanetu Dolancu, o katerem so bili vsi prepričani, da ga je Tito izbral za svojega naslednika. V »Memorandumu«, ki nosi datum 10. decembra 1976, piše: »Spopadi v hierarhiji zaobjemajo predvsem ljudi, ki jim je Tito zaupal določene dolžnosti, in Staneta Dolanca, človeka, ki je prevzel odgovornost, da poveže njihovo delovanje v koherentno državno politiko. Dolanc je tajnik Izvršne komiteje partije in v bistvu drugi po Titu«. Sledi besedilo, dolgo najmanj petindvajset vrstic, ki ga je censor črpal, nato pa nov odstavek, naslovjen »Dolančevi temeci in načrti reorganizacije.« Tu sta od vsega ostala samo dva uvodna stavka: »Karakter je bilo pričakovati, je Dolančevu agresivno širjenje lastnega vpliva naletelo na nasprotovanje. Njegov najostrejši kritik je Jure Bilić, član Izvršnega komiteja partije.« Sledi belina. Bolj radodaren je bil censor pri odstavku, posvečenem »Sovjetom«. Izbrisal je samo sklepni del besedila. Na koncu pa je bil celo tako velikodušen, da je odstavek, naslovjen »Perspektive in razno«, ostal nedotaknjen. Pač pa je poskrbel za to, da raziskovalec ne izve, za katere oči je bil »Memorandum« napisan. O tem priča pod naslovom »distribucija« ličen pravokotnik, znotraj katerega je še eden, manjši. Obsegva vrstico in pol. Vse skupaj izgleda kot abstraktna slika, ki bi jo bilo mogoče naslovit: »Praznina v praznini«.

Glede na to, kar sem povedal, lahko razumete, da me je razveselila integralna objava dokumentov iz State Departmenta, za katero je pred dnevi poskrbel WikiLeaks. Občutim jo kot majhno maščevanje.

VREME OB KONCU TEDNA

S polarnim zrakom bo še razgibano

DARKO BRADASSI

V teh dneh je vremenska slika kompleksna in dinamična kot malokdaj. V ozračju se dogaja vse možno, in to na razmeroma majhnih razdaljah, zato so tudi pričakovanja za prihodnje dni v marsičem negotova in bo slika lahko tudi precej različna iz kraja v kraj.

Dejstvo je, da je zelo obsežno območje polarnega zraka, ki se je pred nedavnim spustilo nad osredino in zahodno Evropo, občutno destabiliziralo vremenske razmere v našem širšem okolju in je od njegovega premikanja odvisno, kaj se bo zgodilo in kje. V bližini najhladnejšega jedra so sedva razmere najbolj neugodne in najbolj zimske. Če se od njega oddaljujemo pa se pojavljajo najrazličnejša vremenska stanja, ki bolj ali manj spominjajo na zimo, ponekod le na jesen.

Vpliv polarnega zraka na naše kraje je bil do sles občuten in se bo v prihodnjih dneh prehodno morda še nekoliko povečal. Kaže namreč da bodo naši kraji najbližji najhladnejšemu zraku v soboto, ko ne gre izključiti sneženja tudi ob mornaru. Toda pojdimo po vrsti.

Včerajšnje dogajanje je bilo zelo pestro in ne navadno. Na Krasu je prehodno marsikje snežilo, nato se je povečini sneg spremenil v dež in je nastal žled, ponekod tudi poledica. O žledu so v dopoldanskih urah poročali predvsem iz najvišjih predelov vzhodnega Krasa, iz repnabrske občine ter ponekod v osrednjem in vzhodnem Krasu. Meja ledu, če jo lahko tako imenujemo, je bila nad okrog 300 do 350 metrov nad morjem. Nekateri so povedali, da je bila zjutraj poledica tudi pri Obelisku in glavnem krožišču na Opčinah, nato pa so o poledici poročali iz Gročane. Do tega pri nas ne ravno običajnega pojava je prišlo, ker so se višji sloji ozračja otoplili, medtem ko se je v prizemlju še zadrževal zelo mrzel zrak. Radiosonda iz Campoformida je včeraj opoldne na višini 1270 metrov v prostem ozračju namerila +0,2 stopinje Celzija in je bila ničla tedaj na višini 1330 metrov.

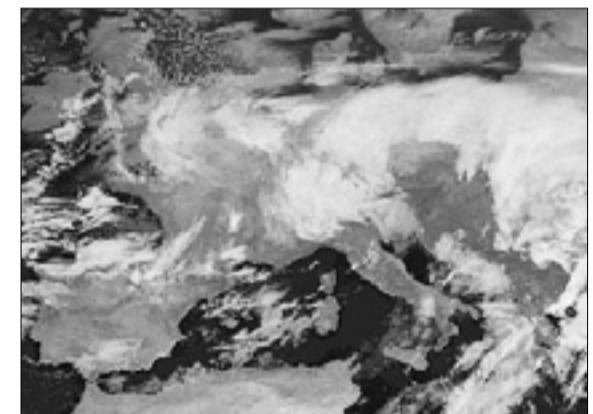
Tekoče padavine so se ob dotiku mrzlih tal, predvsem pa mrzlih dreves in rastlin spremenile v led. Nastal je žled. Tla so bila, kot kaže, povečini za kakšno desetinko stopinje toplejša, tako da ni prišlo do obsežnejše poledice.

Včerajšnja vremenska fronta je že zapustila naše kraje, proti nam pa še priteka mrzel in vlažen zrak. Ozračje bo zato pri nas danes še precej nestanovitno. Prevlačovalo bo oblačnost, možne pa bodo tudi občasne padavine, predvsem v obliki ploh, ki bodo predvsem na Krasu lahko tudi v obliki snega. Večjih količin padavin vsekakor danes ne pričakujemo.

Jutri bo predvsem dopoldne in v prvih po dopoldanskih urah še prevlačovalo oblačno vreme s padavinami, meja sneženja bo sprva za kakih sto metrov višja, nato naj bi se nekoliko spustila. V poznih dopoldanskih urah bo meja sneženja predvidoma nad okrog 300 metrov, morda pa tudi nižje. Pozno popoldne se bo vreme postopno izboljšalo.

V soboto bo nov ciklon od jugozahoda zajel naše kraje, predvidoma s še nekoliko hladnejšim zrakom. Prevlačovalo bo oblačno vreme z občasnimi padavinami, snežilo pa bo lahko do morja.

Na sliki: ciklon je sinoč počasi zapuščal naše kraje

PISMA UREDNIŠTVU

Seje paritetnega odbora bi morale biti odprte za predstavnike tiska

Zelo mi je žal, da seje paritetnega odbora niso odprte predstavnikom tiska, ki so zato osiromašeni za krovniko in bogastvo razprave.

Na srečanju z županom iz Rezije je bilo povsem jasno, da je zaščita rezijanščine zanj in za njegovo solidavko le preteza, da se dolina izloči iz seznama občin, kjer velja za-

kon o pravicah Slovencev. Vse ostalo so puhlice in pesek v oči.

Tudi poskusi, da se rezijansko narečje loči od slovenskih korenin. Lepo je povedal prof. Serena, da je namreč sistem jezikovnega izražanja kakor drevlo, ki ima svoje globoke korenine in se potem v vejah in listju košato nastavlja zraku in soncu. Zato je potrebno gojiti narečje, kakor tudi spoznavati jezik, ki omogoča – po papežu Janezu Pavlu II – odpiranje v širšem okolju.

Zato je nesprejemljiv tudi poskus, da se poudari samo rezijansko

govorico in obravnava slovenščino le kot »sosedov jezik«. Posebno še, ker se šola v Reziji zapira in le desetina otrok obvlada svojo govorico.

Skratka, govorijo o začiti govorice, v resnici pa le čakajo na neno izginote in popolno italijanizacijo prebivalcev te nesrečne doline.

Naj se povem, da me je neprijetno presenetilo darilo rezijanskega župana predsedniku Brezigarju: nekaj knjig v »novi rezijanščini«, se pravi s pisavo, ki jo je samovoljno določil občinski svet in je v bistvu italijanska, saj se Rezija po »novem« piše Resia.

Predsednik odbora je, ob podpori večine, zagotovil pripravljenost na dialog z rezijanskimi občinskimi upravitelji, ki pripadajo desnicu. Upam, da bom pred tem prisluhnili tudi mnemu »manjšine«, se pravi levosredinskih svetovalcev in pa predstavnikov slovenskih kulturnih društev in ustanov iz te doline.

Kajti srž problema je v tem, da želi desnica postaviti na glavo ustavno načelo in zakone, ki dajejo pravice manjšinam, tudi proti volji večine. Leta mora zakone in pravice spoštovati,

ne pa jih izničevati s sklicevanjem na svojo premoč.

Če bi tako načelo prevladalo, bi bil konec vseh pravic, ki jih določata zakoni št.482 in 38, a ne samo v Reziji, temveč povsod, od Milj do Trbiža.

Stojan Spetič

TURIZEM - Letos v Podkorenu že šestič tradicionalna prireditve

Prišli parkeljni iz treh dežel

Tradicija parkeljnov sega v daljno zgodovino, še v predkrščanske čase, ko so ljudje verjeli, da se pozimi na ta svet vračajo umrle duše.

Pod lipu v Podkorenu so včeraj otroke in odrasle ponovno strašili in navduševali peklenščki iz Slovenije, Avstrije in Italije. Tradicionalni pohod parkeljnov treh dežel, ki se je začel ob 18. uri, bil pa je rekorden, saj se je na njem predstavilo kar okrog 150 parkeljev iz 11 skupin.

Tradicionalna prireditve, ki ima kulturno etnološki pridih, je bila letos posebna. Število sodelujočih se je namreč kar podvojilo in Podkoren je zasedlo okrog 150 peklenščkov iz Podkloštra, Šmohorja, Brnce, Vrbe, Koke, Tablje, Ukev, Podkorena, Rut pri Gózd Martuljku in Jesenic. Glede na kraje, od koder prihajajo, se razlikuje tudi oprava rogotih in srajstnih parkeljev, ki so divjali po vasi, tulili in rožljali z verigami ter pripravili praviognjeni spektakel.

Tradicija parkeljnov na področju Tromeje sega v daljno zgodovino, še v predkrščanske čase, ko so ljudje verjeli, da se pozimi na ta svet vračajo umrle duše. Že več kot stoletje pa so par-

keljni spremjevalci Miklavž in od hiše do hiše strašijo tiste, ki med letom niso bili pridni. »Tradicijo želimo ohraniti in prek prireditve tudi pomagati okoliškim kulturnim društvom, ki se s temi maskami še ukvarjajo,« je pojasnila direktorica Lokalne turistične organizacije Kranjska Gora Mirjam Žerjav.

S prireditvijo želijo tudi privabiti obiskovalce v Kranjsko Goro. Zlasti so to prebivalci okoliških krajev iz vseh strani tromeje. »Poleg tega s promocijo prireditve predstavljamo našo destinacijo širšemu krogu ljudi v Sloveniji, Italiji in Avstriji,« je dodala Žerjavova in pojasnila, da si peklenščke prihaja vsak leto ogledati vse več ljudi.

Pohod parkeljnov treh dežel, ki je na Kranjskogorskem tokrat že šesti zapored, je prva v vrsti večjih prireditiv v času zimske smučarske sezone v Kranjski Gori, kjer se danes po oblici zapadlega snega že obeta prva smuka. Uradno odprtje smučarske sezone, ki ga spremlja vrsta dogodkov, pa bo 18. decembra. (STA)

ZDRAVJE

Laibach v hrvaški kampanji proti hivu in aidsu

Slovenska skupina Laibach bo v nedeljo nastopila na "Positivnem koncertu" v zagrebški Ciboni v okviru izobraževalno-informativne akcije o virusu hiv in aidsu. Ob gostih iz Slovenije bo nastopil tudi Hugh Cornwell iz angleških The Stranglers ter hrvaške skupine Let 3, TBF, Loll-obrigida in Kinoklub.

Hrvaško društvo za boj proti hivu in virusnemu hepatitisu je prejšnji teden začelo akcijo "Ne diskriminiraj - poizvedi več", namejeno ozaveščjanju in izobraževanju javnosti o okužbah z virusom hiv, aidsu ter ostalih spolno prenosljivih bolezni. Akcijo bodo končali v nedeljo z že tradicionalnim koncertom, ki ga organizirajo šesto leto zapored.

Od sreda 80. let prejšnjega stoletja do oktobra letos so na Hrvaskem zabeležili 846 primerov okužbe z virusom hiv, 319 obolenih z aidsom, 158 pa je za posledičami bolezni umrlo.

V NARODNEM DOMU V TRSTU - Na ogled dela 19 avtorjev

Razstava društva Kons

Od jutri do 23. decembra - Na jutrišnjem odprtju ob 19. uri plesni performans Daše Grgič

Devetnajst članov društva za umetnost KONS bo od začetka decembra razstavljalo svoja dela v razstavnem prostoru tržaškega Narodnega doma.

Raznovrstnost del in spodbujanje raznolikosti ter njihove kvalitete predstavlja iziv za DU KONS, saj je običajni predznak društva ta, da išče skupni jezik, predvsem v ustvarjanju skupnega prostora in utemeljevanju pravice do različnosti.

Različnost in raznolikost ustvarjenih del je rdeča nit razstave KOCKA, na kateri si bo mogoče ogledati slike, skulpture in fotografije. Skratka, gre za krepitev dialoga na področju umetnosti na skupinski razstavi, ki bo v galeriji Narodnega doma, v ul. Filzi 14 na ogled do 23. decembra, in sicer od ponedeljka do petka od 17. do 19. ure.

Razstavljajo Deziderij Švara, Franko Vecchiet, Viljam Lavrenčič in Andrej Furlan, Živa Pahor, Rado Jagodic, Matjaž Hmeljak, Pavel Hrovatin, Megi Uršič Calzi, Jasna Merkù, Klavdija Marušič, Andrea Verdelago, Robi Jakomin, Janina Cotič, tea Volk, Jana Kalc, Ivan Žerjal, Zvonimir Kalc in Sandi Renko. Daša Grgič pa se bo predstavila s plesnim performansom.

Razstavo bodo odprli jutri ob 19. uri v galeriji Narodnega doma v Trstu.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK II Rossetti

Dvorana Bartoli

Danes, 2. decembra, ob 21.00 / Lars Norén: »20 novembra«. Nastopa: Fausto Russo Alesi. / Ponovitve: do sobote, 4. ob 21.00 ter v nedeljo, 5. decembra ob 17.00.

Gledališče Verdi

V soboto, 4. decembra, ob 20.30 / Boris Pahor: »Necropolis«.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Jutri, 3. decembra, ob 21.00 / Francesca Reggiani: »Quello che le donne non dicono«.

V petek, 10. decembra, ob 20.30 / Carlo Goldoni: »La locandiera«. Nastopata: Elena Bucci in Mario Sgroso. / Ponovitve: v soboto, 11. ob 20.30, v nedeljo, 12., ob 11.00, v tork, 14. ob 16.30, ob srede, 15. do sobote, 18. ob 20.30 ter v nedeljo, 19. decembra, ob 16.00.

Gledališče Ragazzi

V ponedeljek, 6. decembra, ob 11.00 / V sklopu: »Ti racconto una fiaba: Il bruto anatroccolo«. / Ponovitve: v tork, 7. in v sredo, 8. decembra ob 11.00.

V nedeljo, 12. decembra, ob 11.00 / V sklopu: »Ti racconto una fiaba: Il mio piccolo principe«.

V nedeljo, 19. decembra ob 11.00 / V sklopu: »Ti racconto una fiaba: Il caldo soffio del natale«.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

Danes, 2. decembra, ob 20.45 / Cesare Lievi: »Il vecchio e il cielo«. Režija: Cesare Lievi. Nastopajo: Gigi Angelillo, Ludovica Modugno, Paolo Fagiolo in Giuseppina Turra.

V ponedeljek, 13. decembra, ob 20.45 / Will Eno: »Thom Pain (Basato sul niente)«. Prevod: Noemi Abe. Nastop: Elio Germano. / Ponovitev: v tork, 14. decembra, ob 20.45.

GORICA

Kulturni dom (Ul. Brass 20)

Danes, 2. decembra, ob 17.00 / Slovenski Dijaški dom Simon Gregorčič, ZSKD in AŠZ Dom vabijo na gledališko predstavo Stena Vilarja: »Kdo si, dedek Mraz?«.

SLOVENIJA

KOPER

Gledališče Koper

V tork, 7. decembra, ob 20.30 / Tamara Matevc in Boris Kobal: »Poslednji termin(l)tor«. Režiser: Samo M. Strelec.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

Danes, 2. decembra, ob 19.00 / Georges Feydeau: »Bumbar«. / Ponovitve: v petek, 3. ob 11.00 in ob 19.30, v soboto, 4., v četrtek, 9. in v petek, 10. decembra, ob 19.30.

V ponedeljek, 6. decembra, ob 18.00 / Boštjan Tadel: »Ponudba in povpravševanje«.

Mala dvorana

Jutri, 2. decembra, ob 20.00 / Sam Shepard: »Lunine Mene«.

V petek, 3. decembra, ob 20.00 / Ulrike Syha: »Zasebno življenje«.

MGL

Veliki oder

Danes, 2. decembra, ob 10.00 in 12.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«. / ob 19.00 / Sater Sheik: »Pomladno prebujenje«.

Jutri, 3. decembra, ob 19.30 / Tennessee Williams: »Mačka na vroči pločevini streh«. / Ponovitve: v tork, 7. ob 15.30 in ob 19.30, v četrtek, 9. ob 19.30 in v soboto, 11. ob 19.30.

V soboto, 4. decembra, ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - Nekateri so za vroče«.

V sredo, 8. decembra, ob 19.30 / Ingmar Bergman: »Jesenska sonata«.

V ponedeljek, 6. decembra, ob 10.00 in ob 13.00 / Molière: »Skopuh«. / Ponovitve: v nedeljo, 12. decembra, ob 19.30.

Mala scena

Jutri, 3. decembra, ob 18.00 / Avtorki projekt Gregorja Čušina: »Hagada«.

V ponedeljek, 6. decembra, ob 20.00 / Gregor Fon: »Pes, pizda in peder«.

V tork, 7. decembra, ob 20.00 / Edward Albee: »Običajno ravnovesje«.

V soboto, 11. decembra, ob 21.00 / Tom Dalton Bidwell: »Družba po poti«.

Studio

Jutri, 3. decembra, ob 20.00 / Peter Rezman: »Skok iz kože«.

V četrtek, 9. decembra, ob 20.00 / Gregor Čušin: »Hagada«.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

V soboto, 11. decembra, ob 20.30 / I. Čajkovski: »Romeo e Giulietta«. / Ponovitve: v nedeljo, 12. ob 16.00, od torka, 14. do četrteka, 16. ob 20.30, v petek, 17. ob 18.00 ter v soboto, 18. decembra, ob 17.00.

PRIREDITVE

Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): do 13. decembra, v tretjem nadstropju, sta na ogled rastavij: »Scultura triestina del '900« ter »Ruggero Radovan (1877 - 1965) l'atelier di uno scultore«.

Muzej Revoltella (Ul. Diaz 27): do 12. decembra je na ogled razstava Roberta di Camerino »La rivoluzione del colore«.

Galerija Narodnega doma (ul. Fizi 14): v petek, 3. decembra, ob 19.00 bo odprtje razstave društva za umetnost KONS pod naslovom: »Kocka«. Razstavljajo: Deziderij Švara, Franko Vecchiet, Viljam Lavrenčič, Andrej Furlan, Živa Pahor, Rado Jagodic, Matjaž Hmeljak, Pavel Hrovatin, Megi Uršič Calzi, Jasna Merkù, Klavdija Marušič, Andrea Verdelago, Robi Jakomin, Janina Cotič, tea Volk, Jana Kalc, Ivan Žerjal, Zvonimir Kalc in Sandi Renko. Daša Grgič pa se bo predstavila s plesnim performansom.

Razstava bo na ogled do 23. decembra, med sledičim urniku: od ponedeljka, do petka ob 17.00 do 19.00. V soboto in nedeljo zaprto.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756. / je na ogled, do konca decembra, dokumentarna razstava, ki jo je uredila Branka Sulčič Sulli: »Porečanka včera: ozkotirna proga; danes: pot zdravja in prijateljstva«. Urnik: v sredo, v soboto in v nedeljo od 9.00 do 13.00 (brezplačni ogled samo razstave).

Narodna študijska knjižnica (ul. S. Francesco 20): je na ogled razstava Saša Conestabo, pod naslovom: »Kralj Petrolj«. Razstava bo na ogled do konca decembra, po urniku knjižnice.

Vhod parka Miramarskega grada: danes, 2. decembra, bo otvoritev razstave: »Giorgio De Chirico. Un maestro silenzioso«. Razstava bo na ogled do 27. februarja 2011.

OPČINE
Bambičeva galerija: v soboto, 4. decembra, ob 20.30 bo odprtje razstave Alda Usberghija »... okoli mene«. Glasbeni utripki ob odprtju: Paolo Skabar - violin. Slikarja bo predstavila Jelka Cvelj.

ŠKEDENJ
Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GRADISČE
Galerija Spazzapan (ul. Battisti 1): do 15. januarja 2011 je na ogled razstave »Spazzapan a Torino. Le collezioni Accati e Villa«. Urnik: od torka do nedelje med 10.30 in 12.30 ter med 16. in 20. uro. Info: tel. 0481-960816

GORICA
Goriški muzej - Grad Dobrovo: na ogled je arheološka razstava Pivsko posodje iz slovenskih muzejev in fotografija razstava Kamnitna Istra in cesto Brda Dinka - Dominika Bizjaka.

Grad Kromberk (muzej): muzej ponovno odprt, od ponedeljka do petka, med 8.00 in 19.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih med 13.00 in 19.00; informacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

V razstavnih prostorih Fundacije Gorische Hranilnice (Ul. Carducci 2): ob stoletnici smrti Carla Michelstaedterja na ogled razstava »Far di se stesso fiamma«; do 27. februarja 2011 od torka do petka med 10. in 13. uro in med 16. in 19. uro, ob sobotah in nedeljah med 10. in 19. uro.

Galerija Dora Bassi (deželni avditorij v Ul. Roma): do 8. decembra razstavlja Davide Garbuglio in od 28. decembra do 12. januarja 2011 Alessandro Bernardis. Urnik: od ponedeljka do sobote med 10.00 in 12.00 ter med 16.00 in 19.00, informacije po tel. 0481-383287-383297, www.comune.gorizia.it, urp@comune.gorizia.it.

V galeriji Maria di Iorio v državnih knjižnicah: na ogled je razstava z naslovom »Stefano d'Ungheria, fondatore dello Stato e Apostolo della nazione«; ogled bo z brezplačnim vstopom do 28. januarja 2011 od ponedeljka do petka med 10.30 in 18.30, ob sobotah med 10.30 in 13.30.

Kulturni center Lojze Bratuž: na ogled likovna dela Gustava Januša do konca meseca novembra. Ogled je možen ob prireditvah ali po domeni.

V Pokrajinskih Muzejih v goriškem grajskem naselju: je na ogled razstava fotografij zvezdnikov med 30. in 50 leti Artura Ghera; na ogled bo do 31. januarja 2011.

Kulturni dom: ob 70. letnici Klavdija Palčiča je v Kulturnem domu v Goriči na ogled razstava »Pripovedna prehajanja«. Urnik: do 12. decembra od ponedeljka do petka med 10.00 in 13.00 ter med 16.00 in 18.00 in med prireditvami.

Društvo Ars (Travnik 25): do 8. decembra je na ogled razstava Deziderija Švare z naslovom »Nenapisana pišma...«; Urnik: od torka do sobote med 8.30 in 12.30 ter med 15.00 in 19.00.

ROMANS
V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredah tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

Krajevna skupnost: je na ogled razstava: »V osrčju dežele terana«.

ŠTANJEL

KOŠARKA - EP 2013 v Sloveniji

Slovenska vlada dosegla dogovor s Fibo

Ni več razloga, da v nedeljo ne bi organizacije prvenstva dodelili Sloveniji

LJUBLJANA - Včeraj sta se predsednik slovenske vlade Borut Pahor in minister za šolstvo in šport Igor Lukšič sestala z generalnim sekretarjem evropskega dela Fiba Europe Narom Zanolinom. Dosegla sta dogovor, ki Sloveniji omogoča, da bo v nedeljo dobitila organizacijo evropskega košarkarskega prvenstva 2013, so za STA povedali na uradu RS za komuniciranje.

Direktor urada vlade za komuniciranje Darijan Košir je povedal, da sta strani dosegli dogovor, ki sta ga zapisali na papir in večernih urah parafirali. Ta dokument bo podlaga za sklep vlade na današnji seji.

»Predsednik vlade Borut Pahor in generalni sekretar Fiba Europe Nar Zanolin sta dosegla okvirni dogovor, ki gre v smeri, da sta obe strani zadowoljni in da Slovenija na tej podlagi lahko v nedeljo dobi organizacijo evropskega prvenstva v košarki. Ta dogovor morata potrditi še v četrtek (danes, op. ur) slovenska vlada in v nedeljo glavni odbor Fiba Europe,« je dejal Košir.

Kot je za radio Slovenija povedal minister za šolstvo in šport Igor Lukšič, sta se strani dogovorili, da se pristopnina iz štirih milijonov evrov zniža na tri milijone, obvezni zakup oglasnega prostora pa je vreden 3,5 milijonov evrov in bo šel tudi na pleča pokroviteljev.

Z dogovorom je bil zadovoljen tudi Nar Zanolin, ki je prav tako za radio Slovenija dejal: »Pogovori so bili

Premier Pahor se je skupaj z ministrom za šolstvo in šport Lukšičem direktno pogovarjal z generalnim direktorjem Fiba Europe Zanolinom

ANSA

zelo konstruktivni. Vlada je pripravila ponudbo, ki jo bo v nedeljo preučil 'board' Fiba Europe. Mislim, da smo na dobrati poti, vendar jaz nisem tisti, ki odloča o tem. Osebno bi rad videl, da bi bilo evropsko prvenstvo v Sloveniji.«

Slovenska vlada bo svojo odločitev oziroma ponudbo predstavila javnosti danes na novinarski konferenci po seji, izvršni odbor Fiba Europe pa bo v nedeljo, 5. decembra, na zasedanju v Münchenu prireditelja EP 2013 sporočil okoli 14. ure.

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Četrtek, 2. decembra 2010

23

Primorski
dnevnik

NOGOMET Juventus in Sampdoria izpadla

GENOVA - Poraz proti nizozemskemu PSV Eindhovenu z 2:1 je bil usoden za nogometne Sampdorie, ki so tako izpadli iz evropske lige. Krog pred koncem faze skupin ekipa iz Genove ne more več nadoknadieti petih točk razlike, ki jih ločijo od ukrajinskega Metalista. Sampdoria ima namreč le pet točk. Sampdoria je sicer včeraj povedla v sodnikovem dodatku prvega polčasa. Nizozemska mrežo je z glavo zatresel Pazzini. V začetku drugega dela (51. minuta) so gostje izenačili s Toivonenen. Isti igralec je v 90. minutu dosegel zmagovalni zadetek. V ledeno-mrzlem Poznanu na Poljskem je Juventus igral klub -12 stopinjam Celzija. Del Nerijevo moštvo je igralo neodločeno 1:1. Potem ko je domaći Lech povedel z Rudvensom, je laquinta izenačil v 82. minutu. Tudi točka ni bila dovolj za crno-bele (Manchester City je Salzburg premagal s 3:0, Balotelli 2 gola), ki so tako kot Sampdoria izpadli iz evropske lige.

Danes: Utrecht - Napoli, Palermo - Sparta Praga.

DRŽAVNI POKAL - Sinoči: Bari - Livorno 4:1.

ODBOJKA - A1-liga Manià in Kosmina OK

Manià Modena je v 7. krogu odbojkarske moške A1-lige s 3:0 (23, 19, 22) v gosteh premagala Forli. Verona Damirja Kosmine pa je presestljivo s 3:1 (-21, 24, 18, 23) odpravila Sisley iz Trevisa. Ostali izidi: Latina - Macerata 2:3, Roma Volley - Trentino 0:3, Vibo Valentia - Cuneo 0:3, Castellana Grotte - Monza 1:3.

UMETNOSTNO KOTALKANJE - SP v obveznih likih

Nezadovoljna Tanja Romano

S 6. zdrknila na 11. mesto, Debora Sbei pa je 8. - M. Kokorovec: »Tista, ki bo osvojila zlato medaljo v prostem programu, bo prvakinja tudi v kombinaciji«

NOGOMET - Po napovedi o stavki

»Rdečik« Lucarelli zagovarja sindikat

RIM - Napadalec Napolija in dolgoletni steber Livorna Cristiano Lucarelli je eden redkih nogometarjev, ki ne skriva svojih naprednih idej. Klub temu pa ga zelo moti nasprotovanje javnosti odločitvi poklicnih igralcev v Italiji, da 11. in 12. decembra stankajo. »Moralistov in demagogov v Italiji res ne manjka,« pravi Lucarelli, sicer član izvršnega odbora sindikata Aic. »Ne gre za stavko, ker bomo tekme nadoknadi in nihče ne bo oškodovan. Borimo se za pravice, ne za denar. Nasprotujemo prisilnim zamenjavam kluba in getiziranju igralcev, ki ne pridejo po štev za ekipo, čeprav imajo veljavno pogodbo. Kar zadeva ekonomskoga dela pogodbe, smo sprejeli vse predloge klubov. Naš sindikat predstavlja 2.800 nogometarjev, ne le 100 milijonarjev,« je zatrdiril Lucarelli in dodal: »Sem sin pristaniških delavcev iz Livorna in igral sem v vseh ligah, od amaterskih do najvišjih. Poznam težave delavcev in tudi nogometarjev iz nižjih lig, ki zaslužijo 1.100 evrov na mesec in pogostokrat več mesecev zapored niso plačani. Vem, da imamo nogometarje srečo, toda tudi mi smo delavci s svojimi pravicami in svobodo. Pravice in svoboda pa morajo biti za vse enake,« trdi Lucarelli. V pogodbi ki so jo klub predlagali sindikatu Aic je tudi določilo o tem, da lahko klub kaznuje igralca, če njegovo zasebno življenje ni v skladu s športnim.

Trapattoni pristal na znižanje plače

DUBLIN - Selektor nogometne reprezentante Iriske Giovanni Trapattoni je postal na znižanje plače, ker je irska zveza kot tudi vsa država zašla v težaven finančni položaj. A spremembu ni velika, znaša le 100.000 evrov, tako da strokovnjak letno ne bo dobil 1,8 milijona evrov, kot je zapisano v pogodbi, ampak 1,7 milijona evrov.

Danes bosta znana prireditelja SP 2018 in 2022

ZÜRICH - Mednarodna nogometna zveza (Fifa) bo danes v večernih urah v Zürichu izbrala prireditelja svetovnih prvenstev leta 2018 in 2022. Včeraj so se predstavili kandidati za SP 2022 (Južna Koreja, Katar, ZDA in Japonska), danes pa še kandidati za SP 2018 (Belgia/Nizozemska, Španija/Portugalska, Anglija, Avstralija in Rusija).

A-LIGA - Zaostalo tekmo 14. kroga med Bologno in Chievom, ki so jo preložili zaradi zasneženega igrišča, bodo nadoknadi 8. decembra ob 15. uri.

Na svetovnem prvenstvu v umetnostnem kotalkanju v portugalskem kraju Portimao je Poletova kotalkarica Tanja Romano v obveznih likih osvojila končno 11. mesto. Uvrstitev je v skladu s Tanjimi preteklimi »svetovnimi« nastopi te v tej zvrsti, kljub temu pa naša kotalkarica tokrat z uvrstitvijo ni bila najbolj zadovoljna.

Prla dva lika je Romanova odvozila zelo dobro in prejela ocene med 8,2 in 8,7 točke, kar ji je navrglo visoko začasno 6. mesto, pred njo so bile same specjalistke obveznih likov. Negotovost je pokazala le v prvem liku, ko ji je na startu rahlo zdrsnilo, tako da je začetek ponovila. Najnevarnejša tekmtica v boju za kombinacijsko zlato, Italijanka Debora Sbei, se je po prvih dveh likih uvrstila tik za Tanjo. Drugače je bilo v popoldanskih urah, ko sta bila na vrsti še dva obvezna lika. Tanji so se zanke v 3. liku ponesrečile, tako da je zdrknila na končno 11. mesto, Sbei je pa se poslabšala le za eno mesto in je tekmovanje končala na 8. mestu. Med njo in Tanjo je šest točk razlike, kar je zanemarljivo malo, psihološko pa je »prvi krog« vendarle pripadel tekmovalki iz Pescare.

Naslov svetovne prvakinja v obveznih likih je osvojila Nemka Julia Woyciechowski pred Italijanko Eliso Giunti in svojo sestro Sandro Woyciechowski. Slovenske reprezentantke se niso odrezale dobro: Niko Arčon je bila 15. Tea Arčon 16. Lucija Mlinarič pa 21., kar je za tekmovalko, ki goji ambicije tudi v kombinaciji slab dosežek. Skupno je nastopilo 35 tekmovalk.

Že danes popoldne se bo začelo tekmovanje v prostem programu. Na vrsti bo kratki program.

»Tanja bo od boljših tekmovalk stopeila na ploščo kot prva, zato nima kaj tak-

Tanja Romano med včerajšnjim nastopom v obveznih likih

CORBELLETTI

tirati. Dati mora vse od sebe in z vrhunskim nastopom onesposobiti tekmcice,« je jasen njen trener Mojmir Kokorovec. Po njegovem mnenju gre izključno za dvoboj med Tanjo in Sbei je, drugi tekmovalke lahko kvečjemu upajo na 3. mesto. »Tista, ki bo osvojila zlato medaljo v prostem programu, bo prvakinja tudi

v kombinaciji,« je prepričan Kokorovec.

Današnje tekmovanje v »shortu« se bo pričelo ob 18. uri po našem času, končalo pa ob 20.30. Nastop tekmovalk si je mogoče ogledati tudi na spletni strani http://portimao2010.rollersports.tv/.

Dolgi program bo jutri zvečer.

A. Koren

AKTUALNO - Vključevanje Neslovencev v slovenska društva v Italiji

Slovenščino razumejo, težje pa se je naučijo

Izkušnje vaditeljev Silve Meulja, Nicole Starc in Davida Ambrosija

Da je razprava o vključevanju Neslovencev v slovenska društva aktualna tema, je pokazal že posvet, ki ga je ŠD Sokol organiziral pred tednom dni. Ob razmišljanih športnih delavcev in politikov nas je še zanimalo, kako se s temi temami soočajo trenerji, torej tisti, ki vzpostavljajo z otroci prvi in neposredni stik na vsakem treningu in tekmi. Pogovorili smo se s Silvo Meuljo, ki deluje pri Boru, največjem slovenskem športnem društvu v središču mesta, Nicole Starc, ki vodi najmanjše odbojkarice pri Kontovelu, in z Davidom Ambrosijem od gooriškega Doma. Namenoma smo izbrali tri trenerje, ki delujejo v drugačnih okoljih: pri Boru je italijansko govorečih otrok vse več, včasih so v ekipah v večini, pri Kontovelu je manjšina Neslovencev, vključujejo pa se predvsem zato, ker v bližini nimajo italijanskih športnih društev, v Gorici pa je vključevanje Italijanov zavestno predvsem pri mladinskih košarkarskih ekipah, saj je število slovensko govorečih otrok nezadostno, da bi lahko nastopali v uradnem prvenstvu.

Vsi trije sogovorniki so pred opisom lastnih izkušenj poudarili glavno predpostavko: vsem staršem je treba razložiti, kam so prišli – torej, da je klub slovenski in da trening poteka v slovenščini.

Silva Meulja utemeljuje, da je njeva prva dolžnost, da vodi trening v slovenščini, in je na to zelo ponosna. Pristavila je, da je trener odločilni faktor pri izbiri jezika: »Nujno je, da se trenerji izražajo izključno v slovenščini. Če trener dosledno vse prevaja, se italijansko govoreči otrok ne bo naučil ničesar. Prvi del v slovenščini bo največkrat preslišal, tako da bo dobil informacijo samo v italijansčini. Če pa vztrajaš z razlagami v slovenščini, se otroci jezika počasi naučijo. Vemo, da je slovenski jezik zelo kompleksen, kljub temu pa ga otroci po več mesecih razumejo, da bi slovenščino tudi govorili je teže.«

Meulja poudarja, da vseskozi vztraja pri slovenščini, tudi pri slovenskih pozdravih, ko otrok vstopi v telovadnico: »Seveda sem na prvih treningih bolj tolerantna, potem pa povem dvoječino sam, če je nekaj zelo kompleksno ali pa moram opozoriti na nevarnost, ki jo morajo otroci točno razumeti. Sicer pa puščam, da si kvečjemu otroci prevajajo med sabo.« Otroci včasih ne razumejo cele razlage, vendar jim že ena beseda pove, kaj se bodo igrali ali kaj od njih zahteva trenerka. »Po nekaj mesecih tudi preverjam,

Silva Meulja KROMA

Nicole Starc KROMA

David Ambrosi KROMA

ali razumejo kaj govorim. Po slovenski razlagi jih vprašam, naj mi vajo obrazložijo še v italijansčini.«

Nicole Starc ugotavlja, da je odnos Neslovencev v slovenskih društvenih odvisen od posameznika, družine in morebitnih prijateljskih vez, ki jih otroci spletajo na treningih: »Nekateri sprejemajo slovenščino z navdušenjem, saj te tudi sprašujejo, kako se kaj reče ali pa kaj pomeni.« Trenerka Kontovela pravi, da ob številih in osnovnih izrazih, uči otroke postopoma tudi čisto enostavne krajše stavke, ki jih potem deklice tudi uporabljajo. Nekaterim je seveda lažje, ker se slovenščino učijo tudi v šolah (na osnovnih šolah v Križu in na Proseku): nadzadne so ji italijansko govoreče igralke zapele tudi Svetu noč – seveda v slovenščini! Kot Meulja treninge vodi izključno v slovenščini – večina je vsekakor slovenskih deklic, pri poligonih razlaga v slovenskem jeziku in demonstrira, kar italijanskim otrokom dovoljuje, da dojamemo naloge, le tehnične stvari včasih pove v obeh jezikih. »Na razpoloženje deklic nedvomno vplivajo starši. Če otrok pride po treningu domov in staršem pove, da se je naučil novo besedilo in mu starši prisluhejo, bo otrok občutil naklonjenost in še napredoval. Če pa starši ne pokažejo zanimanja, otrok ne bo vztrajal; če starši na glas izjavijo, da slovenščine ne razumejo, bo otrok čutil odklonilen odnos do jezika. Zdi se mi, da je nenaklonjenost nekaterih v prvi vrsti strah pred tem, da ne razumejo in ne vedo, kaj se dogaja okrog njih.«

Pri goriškem Domu je slovenščina glavni občevalni jezik: »Samo če navodil ne razumejo, jih ponovimo v italijansčini,« pravi **David Ambrosi**. Letos so bili pri Domu primorani, da so v mladinsko košarkarsko ekipo vključili nekaj italijansko govorečih igralcev, saj sicer ne bi uspeli sestaviti ekipe – Dom je namreč edini slovenski košarkarski klub v Gorici, zato kakih sodelovanj ali združevanj ni mogoče skleniti. Pri aktivnostih za najmlajše pa je veliko otrok iz italijanskih družin, ki pa obiskujejo slovenski vrtec. »Najmanjši jezik razumejo, saj ostajajo v slovenskem

okolju tudi po učnih urah v vrtcu. Predvsem otroci iz 3. letnika vrtca že spregovorijo v slovenščini, ki je sicer kontaminirana z italijanskimi izrazi. V mladinskih košarkarskih ekipah pa italijansko govoreči košarkarji slovenščino po nekaj mesecih razumejo, spregovorijo pa ne.« Ambrosi se še sprašuje, zakaj se veliko slovenskih otrok odloča za italijanske klube, čeprav obstaja tudi ponudba v slovenskih.

Kako pa sogovorniki sprejemajo vključevanje Neslovencev v slovenske ekipe? Nicole Starc meni, da se moramo prilagoditi spremembam: »Postopati moramo tako, da vključevanje postane pozitivno. Mogoče bi lahko uveli še tečajejezik za starše in otroke. Tudi slovenski starši morajo razumeti, da se je okolje, v katerem živimo, spremeno; skratka, integracija mora biti vse večja.« Prihod italijansko govorečih otrok je za Meuljo pakazatelj kvalitetne ponudbe, zato moramo biti zadovoljni, da Neslovenci prihajajo k nam: »Bolj me boli, ko na primer izvem, da slovenski trener ni naučil slovenščine svojih otrok ali pa nekdanji obiskovalci stadiona vpisajo otroke v italijansko društvo.«

Članek potrjuje ugotovitev, da imajo trenerji bistveno vlogo v slovenskih klubih. Pogovorili pa smo se (izključno) s tistimi, ki namenjajo veliko pozornost tudi jeziku in jim tako tudi uspe, da Neslovence naučijo jezik. Upati je, da tako razmišljajo vsi trenerji, povsem nemogoče pa je karkoli doseči, če trener ne govorí slovensko.

Veronika Sossa

ŠOLSKI ŠPORT - V Kulturnem centru Lojze Bratuž

Tradicionalni Praznik športa

Med dijaki in dijakinjami, ki so v lanskem letu dosegli vidne športne uspehe, je tudi več slovenskih - Tudi čezmejni orientacijski tek

Goriški šolski urad za šport je včeraj priredil v Kulturnem centru Lojze Bratuž tradicionalni Praznik športa. Protagonisti jutri so bili dijaki, ki so na šolskem športnem področju dosegli vidne rezultate. Urad za šport je letos nagrajil vse dijake, ki so nastopili na državnih šolskih prvenstvih in dosegli visoke uvrstitev na deželnih ravnih, v tistih športnih panogah, v katerih ni bila predvidena državna faza. Na grado je med drugimi dijaki goriških nižjih in višjih srednjih šol prejelo 22 dijakov nižje srednje šole Trinka, in si-

cer odbojkarji, ki so nastopili na državni fazi Davide Cobello, Matija Corsi, Štefan in Andrej Čaudek, Samuel Principi, Manuel Manfreda, Simon in Kristjan Komjanc, Jernej Terpin, Manuel Lupoli, Andrea Winkler in Samuel Mucci. Nagrajene so bile namiznoteniške igralke Jasmin Lutman, Mila Boschi, Veronica Winkler in Petra Marassi, ter tekmovalke v aerobiki Martina Dellisanti, Anna Niseri, Katja Pahor, Ivana Nanut, Mojca Pintar in Sara Accidia. Vsi so tekmovali pod vodstvom profesor Aleksander Kodrič.

Sledilo je nagrajevanje šolskega pokrajinskega orientacijskega teka, ki je steklo v sklopu čezmejnega tekmovanja, ki se ga je letos udeležilo okrog 550 tekmovalcev z obeh strani meje. Med goriškimi dijaki so se izkazale kadetinje nižje srednje šole Doberdob, ki so bile druge, kadeti Trinka pa so bili tretji. V konkurenči višjih srednjih šol pa so nagrajevali samo prouvrsčene ekipe. Tu so bili najuspešnejši mladinci licejskega pola Trubar Gregorčič.

NAMIZNI TENIS

Kras ZKB že jutri po točke v Molfetto

Jutri bo Krasova prvoligaška ekipa (Yuan, Carli in Crismancich - Martina Mišič bo tokrat odsotna zaradi delovnih obveznosti) odpotovala v Molfetto v Apulijo, kjer jih čaka pepelka prvenstva, to je TT Respa Inottica. Ekipa se nahaja na koncu lestvice, brez osvojene točke, saj je njen sestav prešibak za igranje na ravni A1-lige. Nevarnost bi za krasovke lahko predstavljala le levoroka Rossella Scardigno, številka 19 na državnih lestvah. Njene soigralke (Viviana Racanati in Daniela Francabandiera) pa ne bi smelete biti problem, saj zasedata komaj 121. oziorma 201.mesto na lestvah.

Imperativ za zgoniška dekleta je torej le zmaga, če si želijo mirnejšo pot do obstanka oziroma doseči še višje uvrstitev. (R)

POKRAJINSKI CONI

Nagrjen tudi TPK Sirena

Pokrajinski odbor olimpijskega komiteja CONI bo v pondeljek, 6. decembra podelil v palači Ferdinandea zvezde (Stelle del CONI) in častne kolajne za leto 2008. Obenem bodo podelili tudi priznanja najbolj zaslужnim športnikom do 15. leta starosti, ki so bili uspešni tudi na šolskem področju, ter odbornikom za dolgoletno delo pri društvenih in trenerjem.

Bronasto zvezdo CONI - ja bo prejel tržaški pomorski klub Sirena za večletno delo. Ostali nagrajenci: ZLATA ZVEZDA: Giorgio Hlavaty (FISI); SREBRNA ZVEZDA: Francesco Finocchiaro (FIC), Libero Fontanot (FITAV), Fabio Furlani (FVI), Laura Musco (FICr); Biagio Terrano (FIC); BRONASTA ZVEZDA: Gaio Palmo, Giuseppe Zorzi, ASD Pugilistica Triestina P. Culot, TPK Sirena, Polisportiva Libertas Judo Club, ČASTNE BRONASTE KOLAJNE: Stefano Baticci (FISO), Svava Carraro (FIV), Pietro Cerini (FIV), Stafano Crotta (FIP), Andrea Nevierov (FIV), Aron Nider (CIP), Simone Veronese (FIC); UNDER 15: Estilla Mosenza (FIN); ODBORNIKI: Giorgio Marchetto (FISE), Salvatore Miletto (Libertas-FIKAM), Alessandro Prizzon (UTS), Franco Damiani di Vergada (FMI), Rita Bruno (FIP), Roberto Standardi (FIGH); TRENERJI: Segio Polh (FIBS), Fulvio Zetto (FIN), Giuseppe Catania (FIGC).

BALINANJE

Odličen odziv za

nastope v zimski sezoni

Danes in jutri bo balinarska komisija pri ZSŠDI pripravila prvo letošnje tekmovanje zimske sezone. V domu pristaških delavcev bomo videli na delu trojke v društvenih dresih. Doslej smo vedno karali zamejske balinarje, kar zadeva njihove udeležbe, tokrat pa so nas res prijetno presenetili, saj se je na omenjene tekmovanje prijavilo kar 16 ekip s kar 48 balinari. V ožji krog favoritov nedvomno spadajo ekipi, ki so zasedle vidnejša mestna na zamejskem prvenstvu to je Gaja, Sokol, Kras in Mak. Tu pa tam pa se včasih tekmovanje razplete na čuden način, kjer se lahko uspeha veselijo tudi na papirju šibkeje ekipe. Današnji izločilni del bo potekal od 18.00 do 23.00 zmagovalca pa bomo dobili jutri približno dve uri prej.

Na nedeljskem turnirju na balinšču pri Brščikih, ki je bil namenjen tudi B kategorikom, sta med 16 nastopajoči premočno osvojila prvo mesto Kraševca Srečko Živec in Zdravko Skupek. V najkvalitetnejšem srečanju dneva sta v četrtnfinalu premagala stare znance Taddea in Diva, v finalu pa bila z neoporečnim 11:1 boljša od Negrinija in Kovaca.

PLANINSKI SVET

Izlet v neznamo 2010

SPDT priredi v nedeljo, 12. decembra Izlet v neznamo. Pohod je primeren za vsakogar in trajal približno tri ure in pol, sledita kosilo in družabnost. Odhod avtobusa iz trga Oberdan ob 8.00, iz Opčin pred hotelom Danev ob 8.15. Informacije in prijave do četrtek 9. decembra, tel. 040220155 (Livio).

NOGOMET - V zaostalem, 12. krogu D-lige

Teniški poraz Krasa v Montecchiu Maggiore

Montecchio Maggiore - Kras Repen Koim-pex 6:2 (2:1)

Strelci: Sarrapochiello v 3., Kneževič v 4., Dissegna v 34.; v 54. Rovereto, v 83., 86. in 90. Onieniaco, v 85. Grujić.

Montecchio Maggiore: Polo, Bevilacqua, Nicoletti, Munaretto, Ghirlanda, Gaizanin, Rovereto, Camerra, Sarrapochiello, De Cao, Dissegna (od 68. Onieniaco).

Kras Repen: Dovier, Bucovaz, Tomizza, Giacomi, Carli, Božič (od 60. Grujić), Bertocchi, Cipracca, Kneževič, Venturini (od 76. Orlando), D'Alesio.

Okrog 230 kilometrov dolga povratna vožnja proti Trstu zagotovo ni bila prijetna. V Montecchiu Maggiore ni šlo nič po načrtih. Kras Repen je moral v zaostali tekmi 12. kroga D-lige priznati premoč domače ekipe, ki je sicer še do včeraj zasedala zadnje mesto na lestvici.

Igrušči v Montecchiu je bilo težko in blatno (včeraj je še deževalo), kar je negativno vplivala na tehnično solidnejše Krasove nogometarje. Gostitelji so vodili že po prvem polčasu z 2:1. Montecchio je povedel že v 3. minuti, ko je Krasovega vratarja premagal Sarrapochiello. Nato je Kneževiču hitro uspelo izenačiti minutno kasnejše. Pred odmorom je ekipa iz pokrajine Vicenza povedla z Dissegno. V prvem delu je Kras skušal igrati, gostitelji pa so se v glavnem branili in žoge nabijali na Krasovo polovico. Drugi polčas je bil za Kras katastrofalen. V 54. minutu so gostje dosegli tretji zadetek po napaki Krasove obrambe. V nadaljevanju bi lahko Tomizza zmanjšal zaostanek. Njegov protinapad pa ni končal, kot si je že želel Krasov nogometar. V zadnjih desetih minutah so padli štirje goli. Za Montecchio jih je vse tri dosegel čvrsti temnopoliti igralec Onieniaco. Med Krasove strelce pa se je zgolj za statistiko vpisal Milan Grujić.

Kaj ni šlo pri rdeče-belih? Mogoče so jih izdala prevelika pričakovanja. Bržkone pa so plačali davek nedeljski tekmi, ko so na domačem težkem in zasneženem igrišču v Repnu iztrgali pomembno točko proti

Srbski napadalec Milan Grujić je dosegel drugi Krasov, sicer le častni zadetek

KROMA

Chioggi. Za Kras so bile v Montecchiu pri Vicenzi usodne številne napake na sredini igrišča in v obrambi. V drugem polčasu pa so delovali utrujeni. Pri Krasu ne smej obupati. Čimprej se morajo pobrati na noge in že v nedeljo v Belluno osvojiti nove točke.

IZJAVI PO TEKMI:

Krasov trener, Marino Kragelj: »Nimamo se kaj opravičevati. V drugem polčasu smo enostavno padli. Bili smo utrujeni od nedeljske tekme proti Chioggii, ko je bilo igrišče prav tako težko. Mi smo pač tehnično dobra ekipa, ki se na takem blatnem igrišču težko znajde.«

Krasov igralec Gabriele Giacomi: »Tokrat nam ni šlo nič od rok, čeprav smo v prvem polčasu celo igrali bolje kot Montecchio. Končni izid je prehuda kazen. Gostitelji nam niso zadali nogometne lekcije, kot Barcelona Reala.« (jng)

Vrstni red: Treviso 28, Venezia 27, Rovigo 24, Sandonajesolo, Pordenone, Tammì in San Paolo 22, Chioggia 21, Sanvitense 20, Union Quinto 18, Este* 14, Kras Repen in Opitergina 12, Concordia 11, Montebelluna in Montecchio Maggiore* 10, Belluno in Torviscosa 9 (* s tekmo manj). **Prihodnji krog:** Belluno - Kras (5.12.).

VOLVO - Čeprav ne gre več za čistokrvnega Šveda

Karavanski V60 zagotavlja poleg zmogljivosti tudi fleksibilnost

Varčna 1600-kubična motorja – Prelomni sistem za zaznavanje pešcev

Novi Volvo V60 povsem ustreza željam tistih, ki bi hoteli poleg prikupne oblike in razburljivih zmogljivosti tudi čim večjo fleksibilnost svojega jeklenega konjička. O fleksibilnosti zgovorno priča dejstvo, da se zadnji sedeži lahko razdelijo v razmerju 40/20/40, da je prtljažnik zelo enostavno dosegljiv in da ima za otroke že vgrajene blazine. Čeprav Volvo ni več čistokrvni Šved, sta skandinavska preprostost in funkcionalnost jasno razvidni v njegovem notranjosti. Poleg delitve zadnjih sedežev naj omenimo, da je zložljiv tudi prednji sopotnikov sedež, kar omogoča kar se da veliko fleksibilnost pri kombiniranju števila potnikov in namestitve prtljage. Ko zložimo naslonjala zadnjih sedežev, kar je zelo enostavno, dobimo popolnoma ravno ploskev, na katero lahko natovorimo vse, kar se nam zdi. Prtljažnik ni ravno brez dna, vendar s svojimi 430 litri sodi v normalo. Že omenjene blazine za otroke so vgrajene na oba zunanjega sedeža zadnje klopi. Ko smo že pri udobju, naj povemo, da elektronski sistem za nadzor klime omogoča avtomatični nadzor nad temperaturo in prezračevanjem. Na voljo je tudi oprema za nadzor kakovosti zraka, ki preprečuje delcem in neprijetjem vnovljavan vdor v kabino. Tudi infotainment sistem je popolnoma nov, pet ali sedem palčnih ekran na armaturni plošči pa je postavljen dovolj visoko, da ne moti voznika med vožnjo. Vse funkcije je možno nadzirati z mehanizmi na volanu ali s tipkami pod samim ekransom, kot opcija pa je na voljo tudi dajinski upravljalnik.

Volvo torej ni več pravi Šved, njegova kakovost pa se je, resnici na ljubo še izboljšala, predvsem kar zadeva izdelavo notranjosti, ki pa ohranja skandinavske kontraste in skandinavsko preprost in funkcionalnost. Anders Sachs, ki je odgovoren za barve in materiale novega V60 pravi, da je njihov cilj narediti vsako vidno površino, pa naj gre za usnje, kovino, les ali plastiko ekskluzivno, tako na otip kot na pogled. Športna notranjost novega volva V60 je tudi najbolj napredno visoko tehnološko okolje, ki je bilo kadarkoli na razpolago voznikom Volva. Prelomne tehnologije, kot recimo sistem za zaznavanje pešcev (ki je sicer, med nami rečeno, imel več kot kakšen problem, dokler ga niso dodelili), približujejo Volvovo predanost varnosti še korak bliže viziji izdelovanja avtomobilov, ki niso udeleženi v nesrečah.

Volvo V60 je na voljo predvsem z dvema 1600-kubičnima motorjema, dizelskim in bencinskim. Dizelski ima dvojno odmično gred v glavi in zmore 180 KM pri 5500 obratih ter 240 Nm navora med 1600 in 5000 obratih, s krajšim »overboostom« pa se navor dvigne na 2470 Nm. Ustreza evropskemu normativu Euro 5.

Bencinski 4-valjnik zmore 150 KM in prav tako 240 Nm navora. Tudi slednji je Euro 5. Za prihodnje leto so predvideni zmogljivejši, tako bencinski, kot dizelski agregati, pa tudi bencinska različica s štirikolesnim pogonom.

Stran pripravil Ivan Fischer

ZIMSKA OPREMA - Že več kot dva tedna obvezna v Sloveniji

Zimske gume dobre, a verige so zakon

Koenig ima verige za vse modele avtomobilov, dostavnikov in tovornjakov

Že dobra dva tedna je v Sloveniji obvezna zimska oprema za vsa vozila, kljub temu pa je ob prvem sneženju, še zlasti na primorski avtocesti, prišlo do hude zmešnjave, čemur sta botrovala dva dejavnika: klasična ne-pripravljenost cestarjev, kljub napovedi, da obstaja velika nevarnost sneženja in pa neodgovornost voznikov tovornjakov, ki so se podali na pot, čeprav niso imeli zimske opreme.

Da so v primeru zasneženega cestišča najboljša rešitev homologirane zimske gume, so v nekaterih primerih, še zlasti ob visokem snegu, nujno potrebne tudi snežne verige, ki jih lahko nataknemo tudi na zimske gume. Sveda jih je treba montirati na pogonska kolesa, v primeru vozil s štirikolesnim pogonom pa na tista kolesa, ki jih predvideva proizvajalec vozila.

Snežnih verig je nič koliko, niso pa vse na višini, tako glede materialov, iz katerih so izdelane, kot tudi zaradi komplikiranosti pri montirjanju. Kar zadeva alternativne sisteme, kot so tako imenovane »nogavice«, v katere ob sneženju lahko obujemo naše gume, pa slednjih, mimo dejstva, da jih obstoječa zakonodaja ne predvideva, ne priznemo. Med najboljše izdelke, ki jih najdemo na našem trgu, sodijo verige znamke Koenig, ki jih izdelujejo v Italiji po licenci švedske tovarne Thule. Gre za verige, ki so izdelane iz visoko-

kakovostnega jekla, ki zagotavlja odličen prijem na snegu in ledu, ob tem pa tudi trajanje. Poleg vsega pa se pri natikanju ne bomo spotili, saj jih je v večini primerov zelo lahko montirati.

Koenig ima kar nekaj modelov verig, ki so primerne tako za osebne avtomobile kot za dostavnike, tovornjake in industrijske vozila vseh tipov. Preden se odločimo za nakup verig je treba vsekakor preveriti, kakšne verige so primerne za naš avto. Koenig proizvaja verige s členi od 7 do 12 mm premera. Vedeti, kakšen je premer člena, je zelo pomembno, saj bomo v primeru, da izberemo predebele verige, moreno poškodovali avto.

Verig je več tipov in vse so še kar enostavne pri montirjanju. Najenostavnnejše so tiste s kablom, ki ga moramo zapeti najprej na notranji strani kolesa in potem še verigo na zunanjji, prevoziti nekaj metrov, potem verigo spet napeti, da se lepo prileže kolesu. Potem so tiste, ki jih gre montirati po istem sistemu, le da se nam ne bo treba več ustavljaliti, saj se veriga sama naprej in prileže na kolo (slika zgoraj). Najbolj popolne in sveda najbolj drage so tiste iz serije »summit« (slika spodaj), primerne za terence, ki jih pritridimo na enega od vijakov, s katerim je platišče pritrjeno na kolo, nato pa samo položimo verigo na gumo, odpeljemo in veriga se bo sama prilagodila kolesu.

AVTOMEHANIČNA DELAVNICA

ENZO

Redni vzdrževalni pregledi na avtomobilih in avtodomih vseh znamk

Priprava vozil za tehnični pregled

Pooblaščena Ford delavnica

Općine - Bazoviška ul.
Via di Basovizza 60 tel. 040.214618

Rai Tre
SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferligi) in 64 (Mile)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Kamorkoli naokoli... po svetu!

20.30 Deželni Tv dnevnik

20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 13.30 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 20.00 Dnevnik
11.05 Aktualno: Occhio alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
14.00 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Aktualno: Bonità loro
14.40 Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Peredo)
16.10 Variete: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
17.00 Dnevnik in vremenska napoved
18.50 Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi)
21.10 Nan.: Don Matteo 7
23.25 Aktualno: Porta a porta (v. B. Vespa)
1.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rai Due

6.00 Nan.: Love boat
6.45 Risanke: Cartoon flakes
8.00 Variete: L'Albero azzurro
9.20 Nan.: Zorro
9.45 Aktualno: Cult Book
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.15, 20.30 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Variete: Pomeriggio sul 2
16.10 Nan.: La signora in giallo
17.00 Nan.: Numb3rs
17.45 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
18.45 Nan.: Law & Order
19.30 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.25 Žrebanja lota
21.05 Aktualno: Spazio Santoro - Annozero (v. M. Santoro)
23.20 Dnevnik, sledi Punti di vista
23.35 Dok. odd.: La storia siamo noi

Rai Tre

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Regioni
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Agorà
11.00 Aktualno: Apprescindere
11.10 Dnevnik - kratke vesti
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Dnevnik - Tg3 Fuori TG
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.00, 0.10 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 18.10 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo
15.00 Dnevnik L.I.S.
15.05 Nan.: La strada per Avonlea
15.50 Variete: Tg3 GT Ragazzi
16.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
17.40 Dok.: Geo & geo
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Film: Million dollar baby (dram, ZDA, '04, r.-i. C. Eastwood, i. H. Swank)
23.25 Variete: Parla con me
0.00 Nočni dnevnik in vremenska napoved
1.10 Aktualno: Rai educational - Magazzini Einstein

Rete 4

6.55 Nan.: Charlie's Angels
7.55 Nan.: Starsky & Hutch
8.50 Nan.: Hunter
10.15 Nan.: Carabinieri 7
11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
12.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.55 Nan.: Un detective in corsia
13.50 Aktualno: Il Tribunale di Forum
15.10 Nan.: Hamburg Distretto 21
16.15 Film: Detective's story (triler, ZDA, '66, r. J. Smight, i. P. Newman)
17.10 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Il primo cavaliere (dram, ZDA '95, r. J. Zucker, i. S. Connery)
23.50 Film: Dopo mezzanotte (kom., It., '03, r. D. Ferrario, i. G. Pasotti)
1.40 Nočni dnevnik in Pregled tiska

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino Cinque (v. F. Panicucci)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande fratello pillole
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)
18.05 0.25 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved

18.50 Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)
20.30 2.00 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Chi ha incastrato Peter Pan? (v. P. Bonolis)
23.30 Glasb.: Eros - Ali e radici

Italia 1

6.15 Nan.: Willy, il principe di Bel Air
6.40 Risanke
8.40 Nan.: Smallville
10.30 Nan.: Terminator
11.25 Nan.: Heroes
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Aktualno: Cotto e mangiato (v. B. Parodi)
13.50 20.05 Risanka: Simpsonovi
14.20 Nan.: My name is Earl
14.50 Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto
15.40 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaglio!
16.10 Risanka: Sailor moon
16.40 Nan.: Il mondo di Patty
17.35 Nan.: Ugly Betty
19.30 Nan.: Big Bang theory
20.30 Kviz: Traformat
21.10 Nan.: CSI: Miami

23.00 Šport: Uefa Europa League

23.45 Nan.: The mentalist

Tele 4

7.00 8.30, 13.30, 16.25, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.35 Variete: Dopo il Tg... Attualità (pon.)
8.05 Aktualno: Videomotori

9.00 Variete: Domani si vedrà
9.30 Nad.: Betty La Fea
10.20 Dok.: Splendori d'Italia
11.20 Dok. odd.: Borgo Italia
12.25 Rotocalco ADNKronos
12.50 Aktualno: La provincia ti informa
13.15 Aktualno: Qui Cortina
14.05 Variete: ... Copertina da Udine
15.50 Aktualno: Provincia di Trieste - Sportello del lavoro
16.55 Risanke
19.00 Aktualno: Italia economia
19.10 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
20.00 Športne vesti
20.10 Šport: Anteprima Triestina
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Film: Sherlock Holmes
22.00 Dok.: Italia magica
22.50 Aktualno: Dai nostri archivi
23.35 Dnevnik Montecitorio
23.40 Nan.: Schimansky - La scomparsa di Laura

La 7

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 13.30, 20.00, 23.45 Dnevnik
9.55 Aktualno: Omnibus (ah)Piroso
10.55 20.30 Aktualno: Otto e mezzo
11.35 Nan.: Ultime dal cielo
12.35 Nan.: Jag - Avvocati in divisa
13.55 Film: I tre della croce del sud (pust, ZDA, '63, r. J. Ford, i. J. Wayne)
16.00 Dok.: Atlantide - Storia di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Adventure Inc
19.00 Nan.: The District
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Film: Turbulence - La paura è nell'aria
23.55 Variete: Victor Victoria

Slovenija 1

6.10 Kultura
6.15 Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Nan.: Talebarski
10.35 Male sive celice (pon.)
11.15 Sprehodi v naravo (pon.)
11.35 Omizje (pon.)
13.00 18.55 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.25 Nan.: Vedrana (pon.)
13.50 Parada (pon.)
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Ris. nan.: Vipo, pustolovščine letičega psa
15.55 Ris. nan.: Fifi in cvetličniki
16.05 Kratki igr. film: Telesni skener
16.20 Enajsta šola
17.00 Novice, kronika, šport in vremenska napoved
17.20 Gledamo naprej
17.30 Nan.: Sinje nebo (pon.)
18.15 Odpeti pesniki
18.20 Minute za jezik (pon.)
18.30 Žrebanje deteljice
18.40 Risanke
19.55 Pogledi Slovenije
21.25 Na lepše
22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme
23.05 Globus (pon.), sledi Na zdravje
1.20 Dnevnik (pon.)

Slovenija 2

6.30 9.00, 10.10 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otoški infokanal
12.55 Nad.: Strasti, 38. del
13.30 Globus (pon.)
14.15 Dok. odd.: Šakali med nami (pon.)
15.05 Slovenska jazz scena
16.00 Evropski magazin
16.30 Lynx Magazin
17.00 Mostovi - Hidak (pon.)
17.30 To bo moj poklic
18.00 Prava ideja!
18.25 Z glavo na zabavo
18.50 Družinska nan.: Peta hiša na lev
19.25 Rad igram nogomet (pon.)
20.00 Film: Vprašaj prah
21.50 Nad.: Ljubice
22.45 Nogomet: Tekme evropske lige

Koper

13.45 Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Iz arhiva po vaših željah
15.20 Nautilus

15.50 Dok. odd.: City Folk
16.20 Glasb. odd.: In orbita
16.50 Alpe Jadran
17.20 Globus
18.00 Lynx magazin
18.35 23.55 Vremenska napoved
18.40 22.30 Primorska kronika
19.00 22.15 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športna oddaja
20.00 Zgodovina ZDA
20.30 Avtomobilizem
20.45 Film: Zvezda Ria
22.50 Izostritev
23.20 Minute za...

8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar kulturnih prireditev; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Reporterja; 10.30 Novice; 11.35 Obvestila; 12.00 Vroči mikrofon; 13.00 Danes do 13.-ih; 13.30, 16.15, 18.50 Sporedi; 14.00 Kulturne drobtinice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.50 Četrtekov klicaj; 17.10 Frekvenca X; 18.00 Slo top 30 - leštivica; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocjo ne zamude; 20.00 Odprt termin; 21.00 Galerija; 21.35 Minute za country; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Proteti etru.

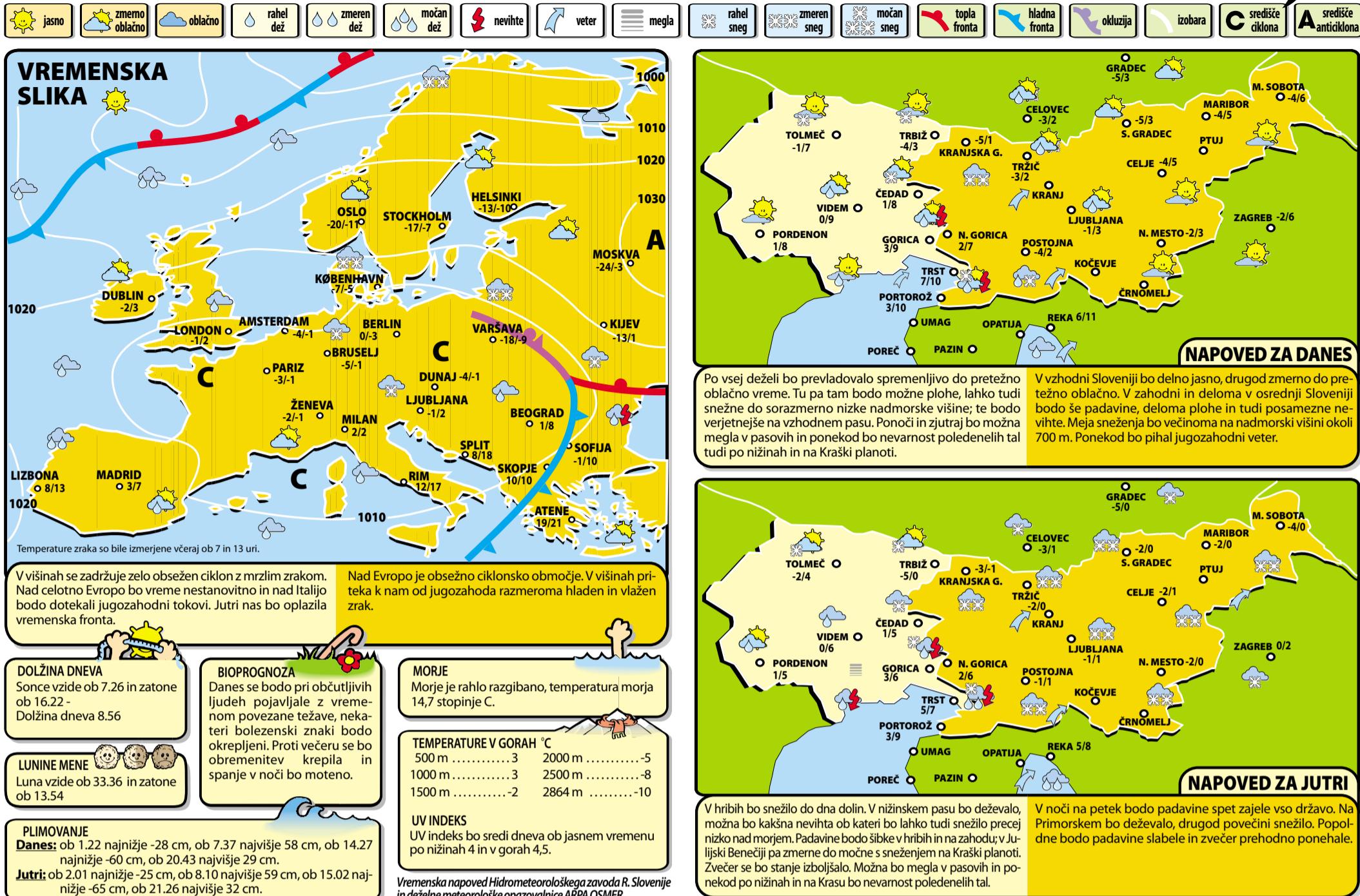
SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.25 Glasbeni jutranjica; 8.00 Lirični utrnek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Operna ura; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Kulturni globus; 13.30 Naši operni umetniki; 14.05 Glasovi svetov; 15.00 Na ljudsko temo; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Mladi virtuozi; 17.00 Izlo je; 17.30 Banchetto musicale; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Sporedi; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Iz arhiva simfonikov RTVS; 21.00 Glasba 20. stoletja; 22.05 Igra; 23.00 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrnek.

RADIO KORŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Primorski dnevnik
Lastnik:</b

FRANCIJA - Tako je napovedal na srečanju s poslanci svoje stranke

Sarkozy naj bi leta 2012 vnovič kandidiral za predsedniški položaj

PARIZ - Francoski predsednik Nicolas Sarkozy je v torek napovedal, da se bo na predsedniških volitvah leta 2012 potegoval za nov mandat. Sarkozy je kandidaturo napovedal na srečanju s poslanci svoje stranke Unija za ljudsko gibanje in Elizejski palači. "Kot veste, sem tukaj za dva mandata in ne več. Potem pa bo dolce vita," je po navedbah več poslancev dejal Sarkozy.

Iz predsednikovega urada so sicer kasneje sporočili, da je želel predsednik le povedati, da ustava število zaporednih predsedovanj omejuje na dve. Vendar pa je več sodelujočih na srečanju dejalo, da so njegovo izjavo razumeli kot nedovumno napoved kandidature. Čeprav naj bi Sarkozy v zasebnih pogovorih že dal vedeti, da se bo leta 2012 potegoval za nov mandat, pa tega uradno še ni potrdil, temveč vztraja, da bo odločitev sprejel jeseni prihodnje leto.

Priljubljenost francoskega predsednika je sicer v zadnjem času zaradi škandalov, v katere je vpletен, in nepriljubljene pokojninske reforme zelo padla.

Na volitvah leta 2007 je v drugem krogu prečiščivo premagal socialistično protikandidatko Segolene Royal, ki je ta teden napovedala, da se bo vnovič potegovala za nominacijo svoje stranke. Kot verjetna socialistična kandidata na predsedniških volitvah se omenjata še vodja stranke Martine Aubry in direktor Mednarodnega demarnega sklada Dominique Strauss-Kahn.

V zvezi s francoskim predsednikom je v zadnjih dneh mogoče precej prebrati v diplomatskih depešah, objavljenih na spletni strani WikiLeaks oziroma v svetovnih medijih, ki objavljajo depeše. Tako naj bi Sarkozy po oceni ameriških diplomatov po ločitvi od žene Cecile leta 2007 postal "razdražljiv in nepredvidljiv", njegova sposobnost koncentracije pa je bila pod vprašajem. Sarkozy se je sicer kmalu po ločitvi vnovič poročil z nekdanjo manekenko Carlo Bruni.

Še preden je bil izvoljen za predsednika, pa je Sarkozy po mnenju ameriških diplomatov kazal veliko naklonjenost do ZDA. Ocenili so ga za najbolj proameriškega francoskega voditelja po koncu druge svetovne vojne, z njim pa naj bi govorili celo o napotitvi francoskih vojakov v Irak, do česar sicer nikoli ni prišlo.

Zaradi francoskega nasprotovanja ameriškemu posredovanju v Iraku so se močno ohladili odnosi med Washingtonom in Parizom v času Sarkozyjevega predhodnika Jaquesa Chiraca. "Njegov vzdevek je Sarkozy Američan, njegova naklonjenost Ameriki pa je pristna in prihaja z dna srca," so leta 2006 ocenili ameriški diplomat. (STA)

Francoski predsednik Nicolas Sarkozy
ARHIVSKI POSNETEK

VELIKA BRITANIJA - Na posestvu univerze v Nottinghamu

Ovca Dolly s štirimi kloni živi naprej, vsi štirje pa so za razliko od nje zdravi

LONDON - Znanstveniki, ki so leta 1996 klonirali ovco Dolly, so poleg originalnega poskusa opravili kloniranje še štirih ovc, ki so po genetskem materialu povsem enake Dolly, poroča britanski časnik Daily Mail, ki pa ne navaja, kdaj točno naj bi do kloniranja prišlo.

Štiri ovce, poimenovane The Dollys, so za razliko od Dolly popolnoma zdrave. Dolly so namreč pred sedmimi leti zaradi zdravstvenih težav morali uspavati.

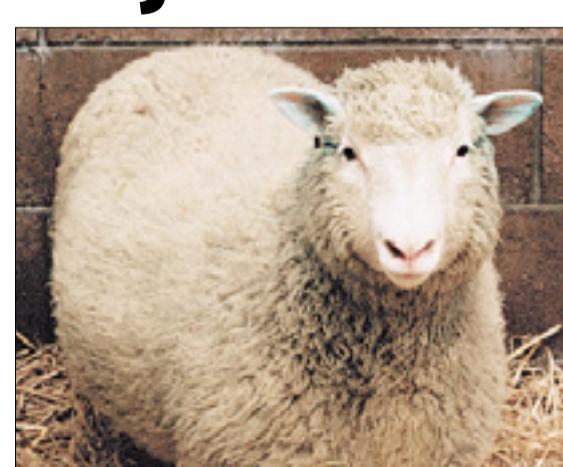
"Dolly je živa in zdrava. Štiri ovce so genetsko namreč Dolly," je povedal Keith Campbell, ki za ovce skrbi na posestvu univerze v Nottinghamu.

Campbell je pojasnil še, da na ovcah ne izvajajo nobenih poskusov in da živijo normalno življenje povprečnih ovc; posto-

pajo naokoli in se hrani. Ovce nimajo nobenih zdravstvenih težav, nobena izmed njih ne kaže znakov razvoja artritisa, ki ga je imela Dolly.

Campbell dodaja, da klone skrbno spremljajo in da bodo podrobnosti o novih dosežkih objavili v znanstveni publikaciji. Najnovejši poskusi naj bi tako pokazali, ali so uspeli doseči pomemben napredek na področju kloniranja. (STA)

Kloniranje Dolly leta 1996 je bil mejnik na področju genetske tehnologije, njeno rojstvo pa je sprožilo številne razprave o etičnosti tovrstnega početja. Etični pomisliki so se še okreplili, ko so Dolly leta 2003 zaradi zdravstvenih težav morali uspavati.

Ovca Dolly
ARHIVSKI POSNETEK